

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨ་ཇ་ད་པ་ལོ། །དབྱེལ་ཆུ་རྒྱལ་སྐས་ལོགས་ཅེད་བཟང་ལོ།

དང་པོ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤམ་པ། 1

གཉིས་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤམ་པ། 3

གཏ ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤམ་པ། 4

གཉ འཇུག་བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤམ་པ། 9

མེ་ཏུ་དང་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤམ་པ། 9

མེ་ཏུ་གཉིས་པ། རྗེག་པ་བཤམ་པ་ཚུལ་བཤམ་པ། 27

མེ་ཏུ་གསུམ་པ། བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཤམ་པ། 53

མེ་ཏུ་བཞི་པ། བག་ཡོད་བཤམ་པ། 61

མེ་ཏུ་ལྔ་པ། རྩན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཤམ་པ། 77

མེ་ཏུ་དྲུག་པ། བཅོད་པ་བཤམ་པ། 109

མེ་ཏུ་བདུན་པ། བཅོམ་འགྲུས་བཤམ་པ། 144

མེ་ཏུ་བརྒྱད་པ། བསམ་གཏན་བཤམ་པ། 166

མེ་ཏུ་དགུ་པ། ཤེས་རབ་བཤམ་པ། 214

གཏ ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ། 214

གཉ དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤམ་པ། 215

གཉ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བཤམ་པ། 270

མེ་ཏུ་བརྒྱ་པ། བསྐྱོ་བ་བཤམ་པ། 274

༡༡། །བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་
བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

དབ་པོ། ཟླད་གྱི་དོན་བཤད་པ།

བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྲ་བ། འཕགས་བ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྐྱུག་
ལ་སྐྱུག་འཚལ་ལོ། །མ་ལུས་འགྲོ་བ་བཅེ་བས་སྐྱུན་པའི་སྐྱུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་
མཚོ་ཚོགས་གཉིས་དོད་ལྡན་ལས་བྲང་བའི། །མི་གནས་སྤྲོད་འདས་པའི་
རང་བཞིན་སྐྱུ་གསུམ་ཚུ་འཛིན་རབ་ཏུ་འབྲིགས་ལས་བདག་མེད་སོགས། །
སྐྱུ་བཞིའི་སྲོས་བྲལ་དམ་ཚོས་བདུད་ཅིའི་ཆར་ཆེན་མཐའ་ཡས་ཐབ་བས་
འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གྱི། །མེ་ལྷེ་གཞིལ་ཏེ་ཐན་བདེའི་ལོ་ཉོག་མཐའ་ཡས་
རྒྱས་མཛད་བས་གཙང་སྐས་པོ་དེ་ལ་འདུད། །གང་གི་མཚན་གྱི་འོད་ཟེར་
ཙམ། །རྒྱ་བའི་ལམ་ནས་ཞུགས་ན་ཡང་། སྤྱིང་གི་སྐྱུན་བ་སེལ་མཛད་པའི། །
སྐྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་འདུད། །བདག་དང་བདག་མེད་སྲོས་བ་
དབེན་པའི་དོན་དམ་ཚུལ་དང་རང་གིས་བྲས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས། །

བདག་གི་རྩེད་སོགས་ཀྱི་རྫོབ་བསྟན་བས་ལྟ་བའི་ཆ་ལ་སྐྱོངས་བའི་
ལུན་པ་ཀྱི་སེལ་ཞིང་། །བདག་བདེ་བཏང་སྟེ་གཞན་པར་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམ་
དག་སྐྱོར་བ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས་འགྲོ་བ་ཀྱི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་
དོན་གཉིས་མཐར་སོན་ཚེས་གི་རྒྱལ་པོར་སྐྱབ་མཛད་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་སྤྱི་དུང་སྤྱངས་མད་བྱུང་བའི། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་
ཚུལ་ལེགས་བསྟན་བས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་བའི། །རྒྱལ་
སྤྱི་ཞི་བའི་ལྟ་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་གསུང་རབ་བད་ཚལ་ལས། །ལེགས་
བཤམ་སྤྱང་ཅི་རབ་བཏུངས་ནས། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་རྣམས་གི། །དོན་
དུ་བདག་གིས་འདིར་དབྱེ་བ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་སྟོན་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། མཚན་དང་། གཞུང་གི་
དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། བོ་རྟེ་
སཏུ་ཚ་ཅུ་ཨ་བ་ཏ་ར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན། བོ་
རྟེ་བྱང་ཚུབ། སཏུ་སེམས་དཔལ། ཚ་ཅུ་སྤྱོད་པ། ཨ་བ་ཏ་ར་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ། །

མཚན་དེ་གང་གི་སྐོར་སྤྱོད་གསལ་ཤེས། སྤྱིར་བཏོན་བྱའི་དོན་དང་།
རྫོང་བྱེད་གི་ཚད་དང་། བྱེད་ལས་དང་། གནས་དང་། འཁོར་དང་། དུས་

དང་། དཔེའི་སློབ་ཀྱི་ནས་མཚན་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་དང་པོའོ། །དེ་
ལྟར་མཚན་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་
གྱི་དགོས་པ་ནི་དོན་གོ་བ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མིང་དུ་གདགས་
པར་མ་མཛད་ན། །འདི་གེ་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་སྤོངས་
པ་བསལ་བའི་སྤྱིར། །མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད། ། ཅེས་གསུངས་
སོ། །

འདིར་བྱུང་པར་དུ་བརྗོད་བྱ་ལ་བཏགས་པས་དབང་པོ་རྣམས་པོ་
རྣམས་གྱིས་མཚན་ལས་བརྗོད་བྱ་མདོ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། སེ་
སྤྱི་ཉའི་སྐད་སློབ་པས་དེའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་། བྱངས་བཅུན་པ་
དང་། ལོ་བཅ་གྱི་དྲིན་དྲན་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་ཐོག་མར་སློབ་པས་
བཅའ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ། མདོ་སྤྱིར་གཏོགས་པས་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་
པར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་
སོ། །ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བས་བཀོད་ཅེས་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་དག་གི་བ་ལྟས། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དག་
བས་བསྟན་བཅོས་འདི་བསྟུས་ཏེ། དེའང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཚོད་བརྗོད་

དང་། དེ་ནས་བསྐྱོ་བའི་བར་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་གསུམ་ལ་བཞེད་ཅིང་། སྐྱོ་བ་
དཔོན་ནག་པོ་བ་ནི། བསྐྱོན་བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། བར་སྐྱིན་ལྷག་བསྐྱོད་
པ་དང་། བཀའ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་འཚེལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞུང་འདི་བསྐྱུས་ཏེ།
དལ་འགྱོར་ཞེས་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ལེ་ལུ་གསུམ་དང་། བསྐྱོ་བ་སྟེ་ལེ་ལུ་
བཞེས་སྐྱིན་པ་བག་ཡོད་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེ་ལུས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བསྐྱོན་
པར་བཞེད་དོ། །

༡༡ རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

འདིར་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུ་ལ་དང་། འཇུག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་།
མཐར་སྐྱིན་པའི་དོན་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོན་པའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
དང་། དེ་དག་གིས་བསྐྱོན་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། མཚོན་བཟོད། བཤམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ཁིངས་སྐྱུངས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བདེ་གཤེགས་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་སྐྱུང་འཚོ་ནི་ལེགས་པར་
གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ལེགས་པ་
དང་། རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་། ལུས་པ་ལེགས་པར་གང་ཞེས་པ་
སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱུངས་ནས་མངོས་པར་གཤེགས་
པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་

འཚོ་བ་རྒྱས་པས་ན། དེའི་སྐྱེས་བྱུང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དགོ་འདུན་
དགོན་མཚོག་སྟེ། དེ་དང་བཅས་པའི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་
པའི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཡང་། སྦྱིར་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཐོ་བས་ཕྱག་བྱ་བའི་
འོས་སུ་གྱུར་བའི་ཉན་རང་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལའང་སློ་གསུམ་
གྲས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཚོམ་
ཞེས་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་མཚོན་བརྗོད་བྱས་པའི་དགོས་
པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པའི་མདོར། གང་དག་སྟོན་པ་བདེ་
གཤེགས་ལ། །མཚོན་པ་ཚུང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་། །ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ཀུན་བཟོད་
ནས། །འཚི་མེད་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། །ཞེས་པ་ལྟར། གནས་སྐྱབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་སྦྱར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་
སྐྱེས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི། ཉེས་སྦྱོད་སྟོན་པ་དང་། དགོ་བའི་ཚོས་སྦྱུད་དང་། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱབས་པའི་ཐབས་ལེ་ཏུ་
བཅུའི་སློ་ནས་སྟོན་པ་ནིའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ན། ལུང་སྟེ་མདོ་སྟེ་དང་བསྟན་
བཅོས་དག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་གསུངས་པས་
འདིར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་དག་ན་འབྲུགས་པ་རྣམས་
བསྐྱེད་སྐྱེད་མི་གསལ་བ་རྣམས་གསལ་བར་བྱས། འཕྲོད་བ་རྣམས་སྟོགས་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་གཞུང་མང་པོ་རྣམས་མདོར་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པས་

སྒྲོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པར་དམ་བཅས་པའི་དགོས་པ་ནི། དམ་པ་
རྣམས་དམ་བཅས་པའི་ཁུར་མི་འདྲོང་བས་ན་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་ཆད་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་དོན་
ཅིའང་འདྲིར་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། སྒྲོན་མ་བྱུང་བའི་ཚིག་གི་སྡེ་བ་སྒྲོར་མཁས་
པའང་ཞི་བ་སྣ་བདག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་གཞན་
དོན་དུ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་མ་བྱས་སོ། །

འོ་ན་ཅིའི་སྤྱིར་བྱས་ཤེ་ན། རང་གི་ཡིད་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིར་ངས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་
ཤེས་པས་ཚིག་མོད། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
དགོ་བ་བྱང་སེམས་དེ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤུགས་ཏེ་རྒྱན་
རང་གིས་ཉོགས་པའི་བྱང་པར་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་
ཞིག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་སོ། །དགོ་སྣ་དང་རྣམ་
སྣང་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་པའི་སྐྱས་གཞན་དོན་ལ་སྒྲོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲོན་ཞེས་
འཆད་དོ། །ཅི་སྟེ་བརྒྱ་ལམ་ན་བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་རིགས་འབྲ་
བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཚུལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་གཞན་
ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་དག་མཐོང་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་སྲིད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁིངས་སྐྱུངས་བྱས་པས་ནི་
རྩོམ་པ་པོ་ང་རྒྱལ་ཚུང་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་བྱུང་ན་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ་

ཀམ འཇུག་བྱའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

ལེབྱ་དང་པོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་བན་ཡོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འཇུག་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པ་པོ་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་དང་། གང་གིས་འཇུག་པའི་བསམ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་
སྤོར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་གྱི། ལུས་གྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བར་བསྟན་
བ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ལྷ་ལྷོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་
ལྟ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ། །སྤྱུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཞེས་པ་
འདི་དག་སྤངས་པས་དལ་བའོ། །མི་ཉིད་ཡུལ་དབྱུས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་
མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་གྱོན་ཚོས་གསུངས། །
བསྟན་གནས་རྗེས་འཇུག་སྦྱིན་བདག་ཡོད། །ཅེས་པ་པོ་མོ་གང་རུང་གི་
དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཉིད། །ཡུལ་དབྱུས་སུ་སྦྱེས་པ་དང་། །མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། །མཚམས་མེད་པ་ལྟ་སྤངས་པས་ལས་
གྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་དད་
པས་ན་གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་
གྱོན་པ་དང་། །དེས་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་
ཡོད་པས་བསྟན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། །འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་

པར་གདམས་ངག་བསྟན་ནས་ཚོས་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་
དང་། ཡོ་བྱད་སྒྲོར་བའི་སྒྲིན་བདག་ཡོད་པས་གཞན་གྱི་སྒྲིར་སྒྲིར་བཅེ་བ་
དང་ལྷ་ནི་གཞན་འགྲོར་ཉེ་བཅུ་བོ་དེ་དང་ལྷན་པས་ན་འགྲོར་བའོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ལུས་འདི་ནི་རྗེད་པར་
ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ། སྒོར་པོ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་བའི་དོད་གྱི་སྒྲི་མཆེད་གྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ལས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་སྒྲོག་པ་ཡང་རྗེད་པར་དགའ།
དལ་བ་སུན་སུམ་ཚོ་གས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྗེད་པར་དགའ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འགྲོར་སྒྲིས་བུའི་དོན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་འདི་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་དུས་འདི་ལ་དགོ་
བ་སྐྱབས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཡི། གལ་ཉེ་དུས་འདི་ལ་རང་གཞན་ལ་ཐན་
པ་དགོ་བ་མ་སྐྱབས་ན་སྒྲིས་དལ་འགྲོར་འདི་འདྲ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བར་
ག་ལ་འགྱུར་ཉེ། མི་འགྱུར་བས་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་
པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་གྱི་ངལ་བ་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་
པ་དང་། སྒོ་བ་སྒྲིང་ལས། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྒྲི་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་སྒྲིན་
ཞིང་། །བྱང་ཚུབ་མཚོ་ག་གི་ས་བོན་དགོ་བ་འདེབས་འགྱུར་བ། ། ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་བས་གྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་བུ་
མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་རྟེན་བསོད་ནམས་གྱི་སྒོ་དཀོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་

ཉེ་དཔེར་ན་མཚན་མོ་ལུན་ནག་སྒྲིན་རུམ་ན་སྟོག་འགྲུ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་
སྐད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་གཟུགས་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྟོན་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན་སྒྲིག་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་བསྐྱེལ་
གྱི་ལུན་རུམ་ན་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་བ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཉེ་དཔེ་
བ་སྐྱབ་པའི་སྟོ་གྲོས་ཐང་འགའ་ཅམ་ཞིག་འབྲུང་གི་ལན་མང་པོ་དང་རྒྱུན་
རིང་པོར་མི་འབྲུང་བས་དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་སྟོ་བསྐྱེད་བ་དང་སྟེལ་བ་ལ་འབད་
པར་བྱའོ། །དལ་དང་འགྱུར་བའི་འདབ་མ་གཉིས་ལྡན་ཞིང་། །དགོ་སྒྲིག་
སྟོན་ཡོན་མཐོང་བའི་མིག་ལྡན་ཡང་། །རྟོན་དང་བཀུར་བསྟེ་གྲགས་འདོད་
རྟོས་བཟུང་ནས། །སྒྲིག་པའི་གཟེབ་ཏུ་རྒྱུད་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །

གཉིས་བ་གང་གིས་འཇུག་པའི་བསམ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། སེམས་
བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕན་ཡོན་
དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་བ་དང་། དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། ལུན་མོང་དང་། ལྷན་
པར་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལྡེ་ལས། དང་པོ་སྒྲིག་བ་སྟོང་བ་ནི། རྟེན་དང་བསམ་བ་
རྟོན་དཀའ་ཞིང་ཡུན་ལྷང་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉིན་པོ་དགོ་བ་ནི་ཉམ་རྒྱུང་ཉིད་
ལ་ཉག་སྟེ་དུས་ཀུན་ཏུ་སྟོ་བས་རྒྱུང་བར་གནས་ལ། མི་དགོ་བའི་རྒྱ་རྣམས་
ཚོགས་སྐྱབས་སྒྲིག་བ་སྟོ་བས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་

འགྲུང་བར་འགྲུང་བས་ད་ནི་དེ་འཛོམས་རུས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ལ།
སྤྲིག་ཆེན་དེ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྣོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མིན་པའི་དགེ་བ་གཞན་གང་གིས་བྱིས་གཞོན་པར་
འགྲུང་ཏེ་མི་འགྲུང་བས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྣོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།
བྱི་ལའི་མིག་གིས་བལྟས་པར་བྱི་བ་རྣམས་བྱིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མིག་གིས་ཀྱང་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་བ་རྣམས་བྱིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཏེ་གྲངས་མེད་གསུམ་
དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་རབ་ཏུ་དགོངས་ཤིང་དབྱེད་པར་མཛད་
པའི་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་
ཕན་པར་གཟེགས་ཏེ། འདིས་ནི་ཚད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་
མཚོག་སྤོམ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་བདེ་སྐྱབ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་རེ་འདོད་སྣོང་བ་ནི། རང་གི་སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་
སྤྲུལ་མང་པོ་གཞོམ་པར་འདོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མི་བདེ་བ་
ཐམས་ཅད་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེ་མང་
བརྒྱ་སྤྲུལ་སྐྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཉིད་རྟོག་ཏུ་གཏང་

བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་དོན་དེ་དག་འགྲུབ་པར་ངེས་པའི་སྲིབ་རོ། །

བཞི་བ་མིང་དོན་འཕོ་བ་ནི། འཁོར་བའི་བཅོན་རར་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་འཚིང་བས་བསྐྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམས་
ཐག་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས་
ཉེ་དེ་སྲིབ་ཆད་མིང་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཞིང་། དོན་ནི་འཛིག་ཉེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་
འགྱུར་རོ། །

ལྷ་བ་ཐན་ཡོན་དཔེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གསེར་འགྱུར་
ཀྱི་དཔེས་དམན་བ་མཚོག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བསྟན་བ་ནི། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་
རྣམ་བ་མཚོག་ལྷ་བྱུར་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷས་འདི་
སྐྱངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པར་སྐྱུར་བས་ན། ལུས་བ་
དེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱངས་
ཤིག་སྟེ། སྲོང་པོ་བཀོད་བ་ལས། དདུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྐྱང་བ་སྐྱང་
གཅིག་གིས་སྤྱད་སྐྱེས་སྐྱང་སྲོང་གསེར་དུ་སྐྱུར་ལུས་བ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་
བཞིན་ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དདུལ་ཆུའི་ཁམས་
དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱོབ་པའི་སྤྱད་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཉེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་དུ་

སེམས་བསྐྱེད་པའི་རོའི་ཁམས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའམ་ཟད་པར་བྱ་
མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་རྙེད་དཀའ་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེ་བར་བསྟན་
པ་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འབྱིན་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོར་ལ་
སྦྱོར་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ལུ་སྟེ་འགྲན་རྒྱ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པ་ལས་གཞན་གྱིས་གཞལ་བར་མི་རུས་པས་ན་ཆད་
མེད་པའི་སྒོས་ཆོས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་འདི་དགོན་ཞིང་པན་ཡོན་ཆེ་བས་རིན་ཆེ་བར་གཟེགས་ཏེ། སྡོང་
པོ་བཀོད་པ་ལས། ཚོར་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེ་བར་གྱུར་
པ་དེ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་སྤང་བར་མཛད་པ་དེ་སྤིད་དུ། ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་དང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་
དུ་མི་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འགྲོ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་བྱངས། གསུམ་

བ་སྡོན་ཤིང་གི་དཔེས་འབྲས་བུ་མི་བཟང་ཅིང་འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དགོ་
བ་གཞན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་མ་བེན་བ་ཀུན་ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་ནས་རང་བཟང་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་
སྡོན་ཤིང་ནི་རྟག་པར་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་བཟང་ཅིང་སྐར་འཕེལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཚོ་ག་གི་བཟང་ཏོག་ལས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཤིང་སྡོན་བ་སྣ་ཚོ་གས་བ་ནི་ཁམས་བཞིས་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཕེལ་
བའོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
གྱིས་བཟུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱོས་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་སྐྱེལ་མའི་དཔེས་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ལས་སྐྱོབ་བར་བསྟན་པ་
ནི། དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་ལ་གཞོན་པ་ལ་སོགས་བ་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་
བ་བྱས་ན་ཡང་། སྐྱེལ་མ་དཔལ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའི་འཇིགས་བ་ཆེན་པོ་
ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་ཆེན་དེའི་རྣམ་སྲིན་ལས་ཡུད་ཅམ་
གྱིས་དགྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་ལ་བག་ཡོད་བ་ཅན་
རྣམས་གྱིས་ཅེས་མི་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། རྗོ་གྲོས་མི་བཟང་པས་
བསྟན་པ་ལས། རིགས་གྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དཔལ་བོ་ལ་བརྟེན་
པ་ནི་དགའ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་འཇིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དཔལ་བོ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་ནི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་མེད་དཔེས་སྒྲིག་པ་རྩ་བ་ནས་འཇོམས་པ་ནི། དུས་མཐའ་སྟེ་
བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་སྐྱོད་མ་ལུས་
པར་སྐྱོག་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ནི་མཚམས་མེད་པ་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དེས་པར་སྐྱོག་པ་སྟེ་རྩ་
བ་ནས་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཉེས་པར་བྱས་པ་
ཐམས་ཅད་སྐྱོག་པའི་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྷ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་བ་
ལྷ་ནི། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མི་དམིགས་
པས་ན་དེས་པར་སྐྱོག་པར་བྱེད་ཅེས་འཆད་དོ། །སྤྲ་མ་དང་མི་སྣོས་ཏེ། སྤྲ་
མ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། འདི་རྩ་བ་ནས་འཇོམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་
ན་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ན་
ཕན་ཡོན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བས་སོ། །

དུག་པ་ཕན་ཡོན་གཞན་མདོ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་ལ་ནི། གཞན་ཡང་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདིའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་བྱམས་མགོན་སྟོ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བཟང་ལ་བཤའ་དེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

གྲོང་ཁྱིམ་སྦྱིད་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཚོང་དཔོན་ལོར་བརྟན་གྱི་བྱ་ལོར་བཟང་
 གིས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱང་དུ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སོང་བ་དང་།
 འཕགས་པ་བྱམས་པ་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་ཁང་བ་བཅེགས་པ་
 རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་ན།
 འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས་དེས་ཕྱག་འཚལ་བ་ན།
 བྱམས་པས་དེ་འཁོར་རྣམས་ལ་བརྟན་ཏེ། སྟོས་ཤིག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་འདི། །ལོར་བཟང་ལོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱ། །བྱང་ཚུབ་སྦྱོང་
 པ་དམ་པ་ཡོངས་འཚོལ་ཞིང་། །མཁས་པ་ང་ཡི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འོངས། །
 །ཞེས་གསུངས་ནས། ལེགས་པར་འོངས་སམ་སྦྱིང་ཇེ་བྱམས་བྱང་ཁྱོད། །
 བྱམས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ལེགས་འོངས་སམ། །ལེགས་པར་འོངས་
 སམ་བལྟ་ན་རབ་ཞི་བ། །དཀའ་བ་སྦྱོང་ཆེ་དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྣམ་དག་
 བསམ་ལྟན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་པ་དང་།
 ལོར་བཟང་གིས། འཕགས་པ་བདག་སྐྱེན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཞུགས་ན་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་བ་དང་། ཇི་ལྟར་
 ལྟན་ཏན་དུ་བགྱི་བ་མ་འཚལ་བས་བརྟན་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམ་
པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བརྟེན་
པས་ས་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཙོད་པས་རྣམ་ཐོས་
ཀྱི་བུ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་
བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་
བུམ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་མན་ཡོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་པ་གཞན་དག་དང་
ཡང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མན་ཡོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། རོ་
བོའི་ཁྱད་པར་དང་། མན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྤོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེན་མེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་སློན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དཀོན་ལོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་སྐྱེན་མེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་དཀོན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱང་ཚུབ་སློན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཚུབ་འཇུག་པའི་སེམས་ཉིད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟར་

གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་བཤིག་སྒྲིག་བཤིག་ལ།
དེར་ཡོངས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་
ལམ་དེ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བདག་གཞན་གྱི་དོན་
སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་མཁས་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་
བཞིན་དུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རིམ་བཤིག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ལས་ནི་འཁོར་བ་ན་གནས་
པའི་ཆེ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྲུང་པར་
དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་
མི་འདོར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱོད་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་ལྟར་འཇུག་
པའི་སེམས་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་
འབྱུང་བ་མིན་ཅོ། །དུས་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་
ཡས་བ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དང་། འཁོར་བའི་བཙོན་
ར་ལས་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་དོན་ལས་

མི་ལྡོག་པའི་སེམས་གྱིས་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པར་
གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་མ་ཉམས་ན་གཉིད་ལོག་གམ། ར་རོ་བ་ལ་སོགས་
པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་གྱི་འུགས་དུས་རྒྱན་མི་འཆད་
པར་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཚད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ རོ། །

གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་ལ། ལྷུང་དང་རིགས་པའི་
འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཇུག་པས་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་
བ་འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་ལག་བཟང་
གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཐེག་དམན་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་
ཆེན་ལ་གཞུག་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ལས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་ཕན་པ་
དང་བདེ་བའི་སྤྱིར་གོ་བགོས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་
བར་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་བག་
མེད་པར་གྱུར་ཏམ། གཉིད་ལོག་ཀྱང་ཉོན་མཚན་དུ་སེམས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་
འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་། ལྗོངས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་
འཇིག་རྟེན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྗོངས་

རྗེའི་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཉུང་བའདུག་ལྟར་སྤྲོད་ནས་ཅམ་སྦྲུན་ལ་
 སོགས་པས་བསལ་ལོ་སྦྲུལ་དུ་བསམ་ན་ཡང་པན་འདོགས་བསམ་བ་དང་
 ལྡན་ཏེ། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་པ་འདིར་
 འགའ་ཞིག་མཛའ་བོའི་བྱ་མེད་གཏམ་རྒྱུད་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ། །དམིགས་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་དག་རེ་རེའི་ཡང་མི་བདེ་
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དང་
 ལྡན་པ་ཉིད་སྦྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་སློས་ཅི་
 དགོས། གཉིས་པ་ནི། སའམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་སྟེ་གཉེན་བཤེས་རྣམས་སྦྱ་
 ལ་འདི་འདྲའི་པན་སེམས་ཡོད་དེ་མེད་ལ། ལྟ་དང་བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་
 ཚངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ་སྟེ་མེད་དེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་
 རྒྱལ་སྤྲུལ་པན་པའི་བསམ་བསམ་འདིར། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་སྦྱིན་གྱིད་གནས་
 པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣམས། །བྱུང་དང་གཉེན་པ་
 དག་ལ་ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ཉིད་ལ་སྟོན་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་རང་དོན་དུ་མི་ལམ་དུའང་མི་འབྱུང་ན་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་དངོས་སྦྱ་ག་ལ་སྦྱེ་སྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་
 རང་གི་དོན་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སེམས་པ་གང་
 ཡིན་པའི་སེམས་གྱི་རིན་ཆེན་ལྷན་པར་འདི་ནི་སྦྱ་ན་མེད་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་
 དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འབྱུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷོར་བའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་གཞན་ལ་
 མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱ་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་སེལ་བའི་ཚེ་སྤོང་དུ་གྱུར་བའི་རིན་ཆེན་
 སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞུགས་ཀྱིས་ལང་སྟེ།
 དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །
 གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་
 བས་ཀྱང་ནི་སྤྱད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་པན་
 བར་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཞུགས་ཞིག་གཏམས་པའི་
 ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྤྱེས་མཆོག་རྣམས་
 ལ་ཉིན་རེར་ཉལ་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་
 སོད། །ཅེས་གསུངས་ན། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་
 པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤོང་ཅི་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་འདོར་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་དེའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལ་མདོན་པར་རྒྱུག་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་
 ཀྱང་དེའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉི་ལྷུག་པས་དགོ་བ་སྤངས་པས་རང་གི་
 བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས་པ་གང་ཞིག་བདེ་བས་སོངས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་
 མང་པོ་དང་སྤོང་བ་དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོས་བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཆིམ་

བར་བྱེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་
བྱེད་ཅིང་། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱ་མི་ཤེས་པའི་གཉི་ལྷག་གྲང་
ཀི་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དགོ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་
ཕན་འདོགས་པའི་བཤེས་གྲང་ག་ལ་ཡོད། དེས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་
དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལྟོས་མེད་ཕན་
འདོགས་པ་དང་། ལྷན་བདག་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་མི་བརྗེ་བ་དང་། ལྷག་འོས་དང་སྐྱབས་གནས་
སྤྱ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕན་བཏགས་པའི་ལན་ལྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བྱས་
བ་གཞོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རེ་ཞེག་བསྐྱབས་པར་འོས་ན། མ་བཅོལ་ཡང་
ལེགས་པར་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོས་
ཅི་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། དུལ་འགྲོ་བ་ཉུང་བའ་ཅམ་ལ་དུས་ནར་མ་སྟེ་ལོ་དང་
ཟླ་བ་རེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་ལན་རེ་དངོས་པོ་བས་ཕལ་བ་ཅམ་སྤྱན་པར་བྱེད་
པ་དང་། སྦྱོར་བ་བརྟམས་བཅོས་ཉེ་མ་གྲུས་པ་དང་། ཕན་པའི་ཁྱད་པར་ཉིན་
བྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པའི་བས་ཅམ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་དགོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྐྱེ་བོས་བཀུར་བར་བྱེད་ན། དུལ་སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གྲུར་པར་འགྲུར་ལ། ཡོངས་སུ་བརྟག་བ་བཟུང་སྟེ་རིགས་
ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་ལ་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་མིག་བསྐྱེད་བ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་
བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་གཞན་གང་གིས་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཚོས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཏྟ་ན། འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་
ནམས་ཆེས་གངས་མེད་བ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ལ་དོ་གལ་ཉེ་གཞོན་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་
ཆེན་པོས་གྲང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་བ་སྡིག་པའི་སེམས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུན་དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡང་དགོ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྲུར་ཉེ། བར་ཕྱིན་
བསྐྱས་བ་ལས། གཞོན་པའི་རྣམ་བ་མི་བཟད་མང་པོས་གྲང་། །སྐྱེས་མཚོག་
དེ་དག་ཡིད་ནི་འགྲུར་བ་མེད། །བཟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེན་ཏུ་བརྟན་བས་
ན། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་སྐྱབ་ཚོས་བ་མང་བར་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་
སོ། །

ལྔ་པ་ནི། དཀོན་མཚོག་བརྟེགས་བ་ལས། དཔེར་ན་ས་བདག་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་ལ། །མཚན་གྱིས་ལུས་སྐྱས་བྱ་ཞིག་ཡོད་གྲུར་བ། །གཞོན་བྱ་དེ་
ནི་བཅས་བ་མཐོང་མ་ཐག།གྲོང་སྲེར་མི་དང་རྒྱལ་སྐྱན་ཐམས་ཅད་འདུ། །དེ་
བཞིན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་མ་ཐག། །མཚན་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་དེ་
ལ་ནི། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །དང་པའི་སེམས་

གྲིས་འཁོར་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལ་སེམས་
གྱི་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐྱེ་ལ་བྱུག་འཚལ་ཞིང། གང་ལ་
གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱིར་ན་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་
པོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ངན་སེམས་དེའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ལ། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་གྲིས་གཞོན་བྱེད་འབྲེལ་དང་ཡུན་དུ་འང་རྗེས་སུ་
འཛིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྐྱབས་གྲིས་གཞོན་
སྤྱིན་ལྟ་འབྲེལ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་བར་མཛད་པ་བཞིན་ལོ། །

གང་གིས་སྐྱེབ་གཉིས་ལུན་པ་ཀུན་སེལ་བའི། །
བྱང་སེམས་འོད་སྟོང་ལྡན་འདི་མི་མཐོང་བར། །
གཉི་ལུག་ལུན་པའི་ཁྲིད་དུ་ཏྟག་ཆད་གྱི། །
མཐའ་གཉིས་ལྟ་བའི་སྐོ་མིག་ཨེ་མ་མཚར། །

ལེ་ཏུ་དང་པོ་བཤམ་ཟིན་ཏོ། ། །

ལེབ་གཉིས་ལ། རྒྱུ་བ་བཤགས་ཚུལ་བཤད་ལ།

གཉིས་པ་པན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སྲི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་གཏན་ལ་དབབ་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྲིར་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ལེགས་པར་བཤགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་གསལ་ལ། འདིར་
སྐབས་སུ་བབས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྲིད། །ཡང་དག་རྗེས་པའི་བྱང་ཚུབ་
འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིར་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲེ་
ན། སོ་སོ་སྲེ་བོ་ལ་མོས་པས་སྲོད་བ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་ལྷག་
བསམ་དག་བ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་བ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱིབ་བ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཞི་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྲེའི་
རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་
བ་དང་། །རྣམ་པར་སྦྱིན་བ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྦྱིབ་བ་སྤངས་པའོ། །
ཞེས་སོ། །འགྲོགས་སམ་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྲེ་ན། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས། དེ་

ཡང་ས་གསེར་རྩེ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྫོ་རྩེ་
རི་སྐོན་བཤེས་གཉེན་དང། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཉི་མ་གྲུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་
དང་ལམ་པོ་ཚེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཚུ་དང་ནི། །སྤྱི་སྤྱོད་ཚུ་པོ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་
ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ས་
བྱེ་ན། བཟང་དང་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སམ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྐོ་
ནས་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སམ། བསམ་སྦྱོར་གྱི་སྐོར་ས་སྐོར་འཇུག་
གཉིས་ལས། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེན་ཚུལ་དང། སྤྱང་ཚུལ་དང། བཅོས་
ཚུལ་ སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱང་བའི་ཡུལ་དང། ལེན་པའི་གང་ཟག་
དང། རྒྱང་བའི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་
བ་ལས། ལྷང་ལོད་པ་དང། སྐོམ་པ་བཟུང་བ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་སྐོམ་པ་ལྷུང་བྱེད་པ་སྐོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ལས་ལོད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྐོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས། རྩེ་མ་སྐོམ་ལ་གནས་ཤིང་
མཁས། །རྒྱས་དང་ལྷན་ལས་རྒྱང་བར་བྱ། །ཞེས་དང། འདིར་ཡང་རྟག་
པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོགས་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
བུ་མ་རྙེད་ན་རྙེད་གྱི་བྱང་བུ་རྒྱང་བར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཤིང། བསྐྱབ་
བརྟུས་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། འཇུགས་བཟུན་བཞུགས་པའི་

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ།
བདག་གིས་ཅི་ལུས་པ་དང་བྱང་ཞིང་སྡོམ་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་སྐྱོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་ངེས་བདུན་གྱི། རྟག་
ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་
ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་ངེས་
པར་ཉེན་དུ་དགོས་ན། དག་པའི་ཞིང་གི་བྱང་སེམས་ལ་དེའི་སྡོམ་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞི་བ་ན་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་དུ་
མ་རྣམས་བཤད་ལས་བྱང་བ་རྣམས་བསམས་ན། རོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་མཁས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་ཐར་ཉེན་དུ་
དགོས་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྣ་ལེ་ཅམ་ཡང་བསྐྱུང་མི་
ལུས་བཞེད་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པར་ཁས་འཆེ་བ་དང་། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འདི་དོན་ཚུང་ལ་མོད་པ་ཡིན་སྟུང་། ད་ལྟ་ཡང་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་དགག་པའི་སྤྱིར་སོ་ཐར་ཉེན་དུ་དགོས་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་སྟུང་། ལམ་སྐྱོན་གྱི་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉེན་
འབྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་
སོ། །དེས་ན་སོ་ཐར་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ། ལྷིང་རྗེ་དང་དད་པ་
དང་ལེན་འདོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱེ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ས་ལས། སློན་པའི་ཚོ་ག་མ་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་
 བཤེས་ལ་སོགས་པ་སློན་པ་ཚོ་ག་ལ་མི་སྟོས་པར་བཞེད་ཅིང་། རོ་བོ་སློན་
 འཇུག་གི་ཚོ་ག་རིམ་གྱིས་མཛད་ལ། གཞུང་འདིར་བཤེད་པ་འདི་རྣམ་བཤེད་
 ལས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློན་འཇུག་དུས་གཅིག་
 ཏུ་ལེན་པའི་ཚོ་ག་ཡིན་པར་འཆད་ཅིང་། རག་པོ་ཞབས་ནི་སློན་པ་ལ་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་ལ་སྟོམ་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཞུང་འདིས་དེ་གཉིས་
 རིམ་གྱིས་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ།
 །ཡང་ཤེར་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་སློན་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་ལ་
 སྟོམ་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འདི་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། སློན་པ་ནི་ཚོ་
 གས་མ་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་བདེན་མོད་གྱི། ཚོ་ག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤང་བྱ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་གྱི་བར་དུ་
 སློང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ན་དེ་སྟོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། སློང་བའི་
 སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། །ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་
 སོ། །

འཇུག་པ་ནི་སྟོམ་པས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་
 སམ་ཅིག་ཅར་ལེན་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་ཀ་བྱང་ཞིང་གཞོད་བྱེད་
 མེད་པས་སོ། །སྤྱིར་ཚོ་གའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྤྱིར་
 དངོས་རྗེས་གསུམ་གཞུང་དུ་འཆད་པ་སྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤང་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་སྟོང་ཞིང་བསྐབ་
 བྱ་རྣམས་ལ་སྟོབ་བ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་ཡང་བྱང་ས་ལས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་
 བུའི་ཚོས་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་ཅུ་ཅུ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་རྣམ་
 མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་པ་བསྐབ་བཏུས་སུ་ཚིགས་
 བཅད་དུ་བསྐྱས་པ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་འཕྲོག་རྒྱ་བ། །པས་པམ་བ་ཡི་
 ལྟང་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་པས་
 གསུངས་པ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགོ་སྟོང་ལའང་། །ཏུར་སྒྲིག་
 འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །བཅོམ་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་
 བྱང་ལས་འབེབས་པ་དང་། །སྟོག་དང་འབྲེལ་བྱེད་གསུམ་པ་ཡིན། །མཚམས་
 མེད་ལྟ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་
 འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་དང་། སྟོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་
 ཡང་། ཅུ་བའི་ལྟང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་ལྟ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་
 འབྱུང་བ་ལྟོ། སྟོ་སྤངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་
 དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས། །རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བརྗོགས་
 པ་དང་། །སོ་སོར་ཐར་བ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། །
 སྟོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྟོང་བར་འབྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །
 བ་རོལ་དག་གྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །རྟོད་
 པ་དང་ནི་བཀུར་བསྟེ་དང་། །ཚིགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོད་དང་། །

བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྐྱབ་དང་། །དགོ་སྦྱོང་
ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །
སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་
དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྦྱོང་རྣམས། །ཁ་ཉོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། །འདི་དག་
ཙ་བའི་སྤྱང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟར་རྒྱལ་
པོ་དང་སྦྱོན་པོ་ལ་འབྱུང་བ་བརྟུ་དང་། །ལས་དང་པོ་ལ་འབྱུང་བ་བརྟུ་དང་།
སྦྱོན་པའི་སེམས་བཏང་བ་དང་བརྟུ་དགུ་བཞེད་དོ། །དགོངས་རྒྱན་དུ་བཙོ་
བརྟུ་དེ་འདི་བྱང་སར་བཤད་པའི་བཞི་པོར་བསྐྱུས་སོ། །

མདོར་ན་སྦྱིར་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་སྤང་བྱ་སྦྱོང་བ་སྦྱོམ་པ་དང་། །པར་
སྦྱིན་དུག་སྐྱབ་པ་དགོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་འབའ་
ཞེག་སྐྱབ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ་ཚུལ་གྲིམས་གསུམ་མོ། །མདོར་ན་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ནི་བདག་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་
བཅས་པ་སྦྱོང་ཞིང་པན་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། །སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་སྦྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་
ལས། །གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཡང་
གང་པན་པ། །པན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་པན་མི་བྱའོ། །
ཞེས་པ་སྟར་པོ། །དེ་ཡང་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དགོ་བ་ནི་སྤྱང་མེད་འབའ་
ཞེག་དང་། །སྦྱོག་པ་ནི་སྤྱང་བ་འབའ་ཞེག་ཡིན་ལ། །བསམ་པ་དགོ་ན་སྦྱོར་བ་
མི་དགོ་བ་སྟར་སྤང་ཡང་སྤྱང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། །སྦྱོག་པ་ནི་སྤྱང་

མེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྡོམ་པ་སྦྲར་ཡང་སྦྲང་བར་བྱ། །
བཀ་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །
ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། བསྐབ་
བརྟུས་ལས། མི་ལམ་འཕགས་པ་མཁའ་སྣང་པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་
བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། །འདི་ཉིད་དུ། ཉོན་དང་མཚན་མོ་
ལན་གསུམ་དུ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་བརྟེན་ནས། །ཕྱང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང། དངོས་གཞི་དང།
རྗེས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱད་དག་པར་བྱ་བ་དང། གཞན་དོན་ལ་སྦྱོ་
སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། མཚོད་པ་དང། ཕྱག་འཚལ་བ་དང། རྒྱབས་
འགྲོ་དང། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང། ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང། བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་
གདབ་པ་དང། བསོད་ནམས་བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང། བྱེ་
བྱག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། དགོས་ཆེད། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྦྱིར་
དུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང། དམ་བའི་ཚོས་དངོས་པོ་དང།

དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྲས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
རྣམས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལ། ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་ཏེ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དང། ཡིད་དུ་འོང་བའི་
དངོས་པོ་དང། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དང། མི་མཐུན་སྟོགས་
ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་དང། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་པས་ཏེ་དུག་གི་སློན་ས་
མཚོད་ཅེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དུག་སྟེ། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང། ལུས་
དང། སྒོས་སྦྱལ་བ་དང། མཚོད་པ་གནས་པར་སློན་པ་དང། ལྷ་ན་མེད་པ་
དང། བསྟོད་པའི་མཚོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང། དེ་དག་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོགས་བཅུའི་འཛིན་རྟོག་གི་ཁམས་
ན་ཚུ་དང་ཐང་ལས་སྦྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དང། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འཛིན་རྟོག་གི་ཁམས་ན་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང།
སློན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་རིགས་གང་དག་ཡོད་པ་དང། རིན་ཆེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་དང། ཚུ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། བསེལ་དང་ཞེམ་དང་ཡང་
དང་འཇམ། །དང་བའི་ཚུ་ནི་དྲི་མ་མེད། །བརྟུངས་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང། །

མགྲིན་པ་ལ་ནི་མི་གཞོན་ བཀོལ་ཞེས་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཅི་ཡོད་དང་།
 རིན་ཆེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རི་བོ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཚལ་ས་
 རྩོགས་འདུ་འཇིགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་དང་། ལྡོག་ཤིང་རང་གི་མེ་
 རྩོག་གི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲེལ་ཤིང་སྤྲུང་བ་སྟེ་མཛེས་པ་དང་། ཤིང་གང་འབྲས་བུ་
 བཟང་པོའི་སྤྲིད་གྱིས་ཡལ་ག་དུད་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་
 ཡང་སྤྲུང་བུང་ལ་སོགས་པའི་དྲི་དང་ནི་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས་པའི་སྤོས་དང་།
 འདོད་རྒྱུ་འབྲུང་བའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོ་གསལ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤིང་དང་། མ་ཚོས་ཤིང་མ་བཟུང་བར་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྟོག་གི་
 རྣམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་མཚོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ནི་
 མཚོ་དང་རྗེང་བུ་བརྒྱས་བརྒྱན་པ་དག་ལ་ངང་བ་སྤྲུང་སྤྲུང་ཤིན་དུ་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་སྤོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་རབ་འབྲུམས་ཁམས་གྱི་
 མཐས་གཏུགས་པ་སྟེ་ཚད་མེད་པ། དག་པའི་ཞིང་དང་སྤྲོ་མི་སྤྲོན་ལ་སོགས་
 པ་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀུན་
 བདག་གིས་སྤོ་ཡིས་སྤངས་ནས་མཚོད་ཡུལ་བྱུང་བ་སྤྲེལ་བུ་རྣམས་གྱི་
 མཚོག་སྤྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འབྲུལ་ན། ཡོན་སྤུལ་ན་
 འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བའི་ཡོན་གནས་གྱི་དམ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཛད་པར་བཞེད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་བརྩེ་བར་
 དགོངས་ཏེ་བདག་གི་མཚོད་རྗེས་འདི་དག་བཞེས་ཤིག།

གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་རིམ་བུར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ལྷན་གྱི་ཁང་པ་
ཅ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོས་པས་ཤིན་ཏུ་ངི་ཞེས་པ་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་ཁ་
དོག་གསལ་ཞིང་དྲངས་ལ་འོད་འཚོར་བ་བསྟར་ཏེ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་
བྱས་ཤིང་། རིན་ཆེན་སྣ་ཚོ་གསལ་འོད་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཀ་བ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་ཉིག་འོད་ཆགས་སྣ་བྱེད་དུ་བྱེས་པ་དེར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྤྲས་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་བྱམ་
བ་མང་པོ་སྐྱོས་ངི་ཞེས་པོ་དང་སྐྱར་བའི་ཚུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེ་ཉིག་དང་
བཅས་པས་ལེགས་པར་བཀའ་བ་སྐྱུ་དང་ནི་རོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་མས་སྐྱུ་
ལྷན་གསོལ་བར་བགྱིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་སྐྱུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས་འཇམ་པོ་གཙང་
ལ་ངི་ཞེས་པོས་རབ་ཏུ་བསྐྱོས་པས་སྐྱུ་བྱིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱི་དོར་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཁ་དོག་དུར་
སྐྱིག་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་རུང་བ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ན་
བཟའ་ཤིན་ཏུ་ངི་ཞེས་པ་དམ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་
ལ་འབྲུལ་ཞིང་། བྱིས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་གོས་བཟང་པོ་སྤྲུལ་ལ་
འཇམ་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གསལ་ཅན་རྣམས་དབྲུལ་བར་བགྱིའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅོད་བན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་མཚོ་གསུལ་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱ་
ལྷག་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ན་འཕགས་

བ་སྟེ་དེའི་བྱུང་བར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དབྱེངས་དང་འཛིག་ཉེན་
དབང་ཕྱུག་དང་ཕྱག་ན་རྟོ་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་གདུལ་བྱའི་དབང་
གིས་བྱིམ་པའི་ཉུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱན་པར་བགྱིའོ། །

ལྷ་པ་ནི། མཛོད་ལས། སྤྱིང་བཞི་དང་ནི་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་
འདོད་ལྟ་དང་། །ཚངས་པའི་འཛིག་ཉེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྦྱི་སྤྱད་ཡིན་
པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཛིག་ཉེན་ཁམས་
ཞེས་བྱ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ན་དེ་དང་ལྡང་བ་སྟེ་ཉུག་ཏུ་དེས་བྱབ་
པར་བྱེད་པའི་དེ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་སྤུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོ་གསེར་སྦྱངས་
བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་ཕྱུག་པར་
བགྱིའོ། །

དུག་པ་ནི། སྤུབ་དབང་མཚོད་གནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྤྱིའི་མེ་ཉོག་མརྒྱ་ར་བ་དང་བརྒྱ་
དང་ལྷུན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཞེས་པོ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། །དེ་དག་དང་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་བ་ཁ་དོག་སྦྱོ་ཚོགས་ལེགས་པར་སྦྱེལ་ཞིང་ཡིད་
དུ་འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོད་དོ། །

བདུན་པ་ནི། སྦྱོས་ཀྱི་མཚོག་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དེ་དང་ཀྱིས་སྦྱོགས་
མང་པོར་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་བདུག་པའི་སྦྱིན་ཉེ་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲིགས་པ་

ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དབྱུང་ལོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ཞལ་བས་གྱི་ཁྱད་པར་ཀ་ར་དཀར་པོ་དང་། རྒྱ་སྟར་གྱི་
ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི་སྣ་བཤོས་རྣམས་
ཀྱང་དེ་ལ་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །

དགུ་པ་ནི། གསེར་གྱི་བརྒྱ་ཚར་དུ་དངར་བ་སྟེ་བསྐྱེགས་པའི་ནང་དུ་
འོད་འཕྲོ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་བཞག་པའི་སྐྱོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབྱུང་
བར་བགྱིའོ། །

བཅུ་པ་ནི། ས་གཞི་བསྟར་བ་སྟོས་གྱི་ཚུས་བྱུགས་པ་དེར་མེ་ཉིག་
ཡིད་འོང་སིལ་མ་བཀམ་ཞིང་དེ་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ནི། མངོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་མེད་
པ་དང་ལྡན་པའི་པོ་བྲང་སྟེ་བུ་མོས་སྤངས་པའི་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྷ་ཉིག་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་གྱི་ཚུན་པོའི་རྒྱན་
འཕྲུར་བས་མངོས་ཤིང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་འོད་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བ་
དང་ལྡན་པ་དཔག་ཡས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་འོད་གྱིས་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱུགས་རྗེའི་
བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་གདུགས་མངོས་ཤིང་
ཡིད་དུ་འོང་བ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྤྱ་ཉིག་ལ་སོགས་པའི་

རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བརྒྱན་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་ལྷན་སྐྱེག་
པ་གྱེན་དུ་སྦྱོང་བ་ཡང་ཉལ་ཏུ་བྱུང་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤར་གྱི་དེ་དག་ལ་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་མཚོད་པའི་ཚོགས་རོལ་མོ་དང་དབྱངས་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་དང་ལྡན་པ། རུས་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་སེམས་པ་སྟེ་
ཞི་ནས་བདེ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་རྣམས་སོ་སོར་རི་ལྷར་འོས་པར་གནས་
པར་གྱུར་ཅིག་ལྷང་དང་ཉོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་དེའི་ཉེན་
སྦྱེགས་བམ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚོད་ཉེན་རྣམས་
དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེག་གཟུགས་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་མེ་ཉོག་ལ་
སོགས་པའི་ཆར་རྒྱན་མི་འཚད་པ་འབབ་པར་འོག།

ལྷ་པ་ནི། རི་ལྷར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཚོད་པར་
མཇུག་པའི་ཚུལ། དགོན་མཚོག་ཏེ་ལ་ལས། མེ་ཉོག་པལ་ཆར་མེ་ཉོག་སྒྲ་རེ་
དང་། །མེ་ཉོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཤེསྟེ། མེ་ཉོག་སྐྱ་ཚོགས་ཀུན་
དུ་བཀའ་བྱས་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཚོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མགོན་
པོ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཚོད་པར་མོས་པའོ། །

དུག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་བསྟོན་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་མཐའ་
མེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོན་དོ། །བསྟོན་དབྱངས་སྟོན་པའི་སྟོན་དེ་རྣམས་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དེ་དག་ལ་སྟེ་བྱང་དུ་ངེས་པར་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་
ཅིག་གཉིས་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ལ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་སྤོང་རབ་ཀུན་གྱི་གྲངས་སྟེད་ཀྱི་
ལུས་བཏུང་ནས་བདག་སྤྱུག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་འབྱུང་བའི་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྟེ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་དུ་དེ་བསྐྱེད་པའམ་བསྐྱོམ་པའམ་བསྟན་
པའི་གཞི་རྣམས་དང་མཚོན་རྟེན་རྣམས་ལའང་བདག་སྤྱུག་འཚལ་། ཚོས་འོད་
པའི་མཁན་པོ་དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་དང་ཐར་པའི་དོན་དུ་འབད་པའི་བརྩལ་
ཞུགས་མཚོག་ཅན་རྣམས་ལའང་སྤྱུག་འཚལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོན་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་
དང་། རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འོ་པོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཛིགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྐྱབས་
གནས་ལ་བསྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སམ། འདས་
པ་ལའང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་འགོ་ནི་འཇིགས་པ་འགའ་ཞིག་
 ལས་ཐར་པར་འདོད་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྣ་ལ་སྲོག་སྲིད་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 དེ་ནི་སྐྱབས་འགོ་མཚོག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། འཇིགས་
 པས་སྐྱབས་པའི་མི་རྣམས་ནི། སལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་
 ར་བ་སྒྲོན་ཤིང་དང་། །མཚོད་རྟེན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་
 བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྐྱབས་བསྐྱེད་ཆེ་ལས་
 རབ་མི་ཐར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལ། །རང་ཉིད་ནི་
 འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུས་རི་སྤིད་འཚོའི་བར་
 དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་
 འགོ་ནི། ལྷོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་བ་སྤེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 འདོད་པས། དུས་བྱང་རྒྱལ་སྤོང་པོའི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གྱི་སྐྱབས་
 གནས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སློབ་དཔོན་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྣོམ་
 པ་སྐྱངས་ནས། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྐྱབས་གསོལ་བ། །དེ་ནི་
 ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུའང་སྣ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་
 གསོལ་བར་ནི་མི་འགྱུར་ངོ། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་གསོལ་བ། །འཚེ་
 ཞིང་གཞོན་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགོ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་གསོལ་བ། །ལྷ་

སྟེགས་ཅན་ལ་སྟོགས་མི་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
སྟར་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོ་གཏད་ཅིང་།
དེ་དག་ལ་གྲུས་པས་མཚོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྲུ་ལའང་
གཞོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། སྟེགས་པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོ་ནས་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཉམས་
ན་སྟར་སྟངས་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་ཉེས་པ་སྟོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་
བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། དུས་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་
དུ། དུལ་སངས་རྒྱས་ལྷན་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ཚོགས་ལ་ཡང་དོ། །ཚུལ་ནི་སྐབས་སུ་མཆི་སྟེ་བདག་བྲིད་ལ་བསྟེན་
པས་སྟོབས་ཤིག་པའོ། །

བཞི་པ་སྟེགས་པ་བཤགས་པ་ལ། སྟོ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟར་བྱ་སྟེགས་པའི་སྟོ་དུག་སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོབས་
བཞི། སྟོང་ཚུལ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། དུས་དང་། རྒྱ་དང་། སྟོ་དང་། སྟོར་བ་དང་། དུལ་དང་།
ལྷན་པའི་དབྱེ་བ་ལྷན་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྲིན་པ་དང་། ཉེན་དང་།
གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྟོགས་པ་ལྷན་ཏེ།

དང་པོ་ནི། ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་འགྲོད་པ་སྟེ། དུག་བཏུངས་

བས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་སྐྱོབ་རུས་བསྟེན་པ་སྟེ། སྐྱེན་པ་ལ་བསྟེན་པ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོ་བ་སྐྱོད་པ་སྟེ། སྐྱེན་བ་བ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་སྐྱོད་པ་སྟེ། ཕྱིས་དུག་མི་
བ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཆང་དགོས་ཤིང་ཆང་ན་ངེས་པར་འདག་པས་དེ་
དག་ཏུ་གྱངས་ངེས་ཏེ། ཚོས་བཞི་བསྟེན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་
བསགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྐྱེན་
འབྱེན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱོམ་པ་
དང་། ཉེས་པ་སྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། དངོས་གཞི་
སྐྱོབས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་བཤུགས་ཚིག་བརྗོད་ཅིང་དག་པར་སྐོམ་
པ་དང་། རྗེས་བཤུགས་ཡུལ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་
པར་སྐོམ་ཞིང་། བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ་སྐྱེས་ལ་ཉེས་པ་ལྟེ་མན་ངག་གོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྐྱེན་འབྱེན་པ་དང་། རྟེན་
དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྐྱར་སྟོག་པའི་སྐྱོབས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སྒྲིག་པ་བཤུགས་ཚུལ་སྐྱིར་བསྟེན་པ་དང་། ཡུལ་མཚོག་ལ་
བརྟེན་པའི་སྒྲིག་པ་བྱུང་བར་དུ་བཤུགས་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། བཤམས་ཡུལ་སྤོགས་རྣམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི་
རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་
རྣམས་ལ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྦྱོར་སྒྲུབ་ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་དག་ཏུ་གསོལ་
བ་ནི། དུས་ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས་ཆེ་རབས་འདིའམ་སྡོན་གྱི་ཆེ་
རབས་གཞན་དག་ཏུ་བདག་གིས་སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པ་མ་
འཚལ་ཏེ་མ་ཤེས་ནས་རང་གིས་སྡིག་པར་བགྱིས་པའམ་གཞན་ལ་བགྱིད་
དུ་སྦྱལ་བ་ཉིད་དང་ནི། གཏི་ཐུག་འབྲེལ་བས་བདག་ཅོན་ཏེ་གཞན་སྡིག་པ་
བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ་དགའ་བ་གང་བགྱིས་པའི་འོངས་པ་སྟེ་ཉེས་
པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས་བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་པོ་རྣམས་ལ་
བཤམས་ཏེ་མི་འཆབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་བདག་གིས་ཡུལ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་
པ་མའམ་སླ་མ་སྟེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་
དག་ལ། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སློན་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱིས་
འོངས་པའམ་གཞོན་པ་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དང་། མདོར་ན་ཆགས་
སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྡོན་ཆགས་པའི་སྡིག་ལྡན་བདག་གིས་སྡིག་པ་
གང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བགྱིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་
འཆགས་སོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་སྦྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚོ། །གང་

ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་འབད་
ནས་བཤམས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར་སྟོན་དུ་
འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངན་འགོར་འགོ་བས་རི་ལྟར་སྤྲིག་པ་
འདི་ལས་ངེས་པར་ཐར་པར་འགྱུར་བར་སྐྱུར་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་
གསོལ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུར་དུ་འཆི་བ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱབས་
འགོའི་སྟོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསམས་ནས་
སྐྱབས་འགོའི་སྟོ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤམས་བསྐྱུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ལྷུར་དུ་སྐྱབས་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱིར་ན་འདི་སྤྲིད་ཅེ་ག་མི་འོང་ཞེས་ཡིད་བརྟན་དུ་
མི་རུང་བའི་འཆི་བདག་འདི་ནི་སྤྲིག་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་
མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་བྱ་བ་ཚང་མ་ཚང་ལ་མི་
སྟོས་པས། བ་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྟོ་བུར་དུ་མི་འཆི་ཞེས་ཆེ་ལ་ཡིད་
བརྟན་དུ་མི་རུང་ལ། འཆི་བ་ན་དག་གཉེན་སོགས་ཐམས་ཅད་པོར་ཏེ་བདག་
ཉིད་གཅིག་སུ་ཆ་དགོས་པར་བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས་མཛའ་བ་ལ་
ཐན་པ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་གཞོན་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་སྤྲིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་
བྱས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་དོན་དུ་སྡིག་པ་བྱས་པའི་མི་མཛའ་བ་རྣམས་
 གྲང་མེད་པར་གྱུར་ཞིང་། མཛའ་བ་རྣམས་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དག་གྲང་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྡིག་པ་བྱས་པ་དོན་
 མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདིར་གཉེན་མགུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་དེ་སྤྱི་མར་
 ཡང་འབྲང་བའི་དོན་ཡོད་དེ་སྟུམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་གང་དང་གང་ད་ལྟ་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིས་
 དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་སྲིད་ཀྱི་མཐོང་ཞིང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་ནི་མི་
 འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བདེ་བ་
 སད་པ་ན་མི་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། །ཆེ་བརྒྱད་པ་ལྟ་ཞོག་གི་རེ་ཞིག་གསོན་པའི་
 ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདས་མོད་ཀྱི་དེ་
 དག་དང་འགྲོགས་པའི་བདེ་སོགས་ནི་མི་ལམ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་མི་འོང་བར་
 མཐོང་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་མི་བཟད་པའི་བག་
 ཆགས་གང་ཡིན་དེ་ནི་མདུན་ན་སྐྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྣོ་བྱར་ཞེས་བདག་གིས་རྟོགས་པར་
 མ་གྱུར་པས་གཉི་ཟུག་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གིས་སྡིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས་
 པ་སྟེ། ཆེ་འདི་ལ་དག་པར་འདོད་ན་སྐྱུར་དུ་སྐྱུང་དགོས་ཏེ། ཉིན་མཚན་སྤོད་
 པ་ཡོང་མེད་པར་ཆེ་འདི་སྐྱད་ཅིག་གོད་འགྱུར་ཞིང་སྣོན་པ་བྱུད་ནས་ཡོང་

མེད་ན་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པར་འཆི་
བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ངེས་པར་འཆི་མོད་
དེ་དུས་ན་གཉེན་སོགས་དགོས་སོ་སྟུང་ན། འཆི་བའི་ཆེ་བདག་ནི་མལ་ན་
འདུག་བཞིན་དུ་གཉེན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་སློབ་འཆད་པའི་
ཆོར་བ་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྤོང་བར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་གིས་མི་
བགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྤོབ་ལུས་སོ་སྟུང་ན།
གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་མ་ཟེན་པ་ལ་གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན་ཏེ་མི་ཕན་
ནོ། །འོ་ན་གང་གིས་ཕན་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་བསོད་ནམས་གཅིག་ལུས་སྤྱུབས་
ན་དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། མགོན་པོ་ཞེས་བོས་ནས། དག་བ་མི་
སྐྱོམ་ཞིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་སྤྱང་བས་ན་བག་མེད་པ་ཅན་
བདག་གིས་ནི་འཇིགས་པ་འདི་འདྲ་མ་འཚལ་ནས་མི་རྟག་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་
ནི་སྤྲིག་པ་མང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱི་བོ་ཉིས་པ་ཅན་ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར་
དེ་རིང་ཁྲིད་པའང་བྲེད་འགྱུར་ཏེ་ཁ་སྐྱུང་ཞིང་མིག་རྩ་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤྲ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྤང་ན། གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ཤེན་ཏུ་
འཇིགས་འཇིགས་སྟར་འདུག་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་བར་གྱུར་
ཞིང་། འཇིགས་ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་རབ་

ཏུ་ཉམ་ཐག་བ་ན་བྲེད་པར་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཆེ་སྲུ་ཞིག་འཇིགས་
བ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་བདག་ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྲེད་པར་འགྱུར་ཞེས་
བྲེད་ཤ་ཐོན་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་པའི་མིག་བགྲད་ནས་སྟོགས་བཞིར་སྐྱབས་
དག་འཚོལ་བར་བྲེད་ལ། དེ་ལྟར་བཅའ་ཡང་སྟོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་
བར་མཐོང་ནས་ནི་དེ་ནས་སྐར་ཡང་ཀུན་དུ་ཡིད་སྐྱབས་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་གནས་དེར་སྐྱབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དུས་དེའི་ཆེ་བདག་
གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ་ཐབས་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དགོན་མཚོག་སྐྱི་དང་།
སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གཉིས་གྱི།
དང་པོ་ནི། དེའི་ཆེ་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་བས་ན་རྒྱལ་བ་འགོ་བའི་མགོན་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་བཅོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་། དེ་སྐྱོབ་
པའི་རུས་བ་ཡུལ་དུ་བྱང་བས་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་
ན་འཇིགས་བ་ཀུན་སེལ་བ་དེ་ལ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཚའོ། །རྒྱལ་
བ་དེའི་སྐྱབས་སུ་ཚུད་པའི་ཚོས་བསྟེན་ན་འཁོར་བའི་འཇིགས་བ་སེལ་བ་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་
དག་པར་སྐྱབས་སུ་མཚའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ནི་དཔྱལ་བ་སོགས་གྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་གྱིས་
འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྱག་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་

བདག་ཉིད་འབྱུང་ཞིང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་གི་
ལུས་འདི་འབྱུང་བར་བསྐྱེ་ཞིང་། ལུགས་རྗེའི་བསམ་བ་དང་སྲོད་བ་མ་འཁྲུལ་
བ་ཅན་སྐྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་
ང་རོས་འོ་དོད་འབོད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲིག་ལྡན་བདག་ལ་བསྐྱུབ་དུ་གསོལ་
ཞེས་སོ། །འཕགས་བ་ནམ་མཁའི་སྣང་པོ་དང་སའི་སྣང་པོ་དག་དང་ནི་བྱམས་
བ་དང་སྐྱབ་བ་རྣམ་སེལ་ལ་སོགས་བ་ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མགོན་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་འཚོལ་ཞིང་སྐྱོབས་ཤིག་ཅེས་སྣང་ནས་འོ་དོད་
འབོད་དོ། །གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤེན་རྗེ་ཡི་པོ་ཉ་ལ་སོགས་བ་སེམས་ཅན་
ལ་སྣང་བ་རྣམས་སྐྱག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱེད་བར་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་ཅན་
སྐྱག་ན་དོ་རྗེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དོན་ནི། སྣོན་ཆད་བྱིད་གྱི་
བཀའ་ལས་འདས་ཏེ་སྒྲིག་བ་བྱས་ན། ད་ནི་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་འཛིགས་བ་
ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་བྱིད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱི་འཛིགས་བ་སྐྱུར་དུ་
བསལ་དུ་གསོལ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་སྣོབས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉེན་པོ་ལ་འབད་བར་
རིགས་བ་དང་། སྐྱུར་དུ་འབད་བ་དང་། རི་ལྟར་འབད་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནད་གྱི་དཔེས་བསྟན་བ་ནི། རྒྱང་མཁྲིས་ལ་སོགས་བ་
ཐ་མལ་གྱི་ནད་གྱིས་འཛིགས་ན་ཡང་སྐྱུན་པའི་ངག་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་

བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱའི་ནད་ཀྱིས་
རྟག་ཏུ་བཏབ་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་ལ་འབད་དགོས་པ་
སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། རྟན་ཉེས་པ་ཆེ་ཞིང་སེལ་བྱེད་རྙེད་དཀའ་བས་
སོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ནད་དེ་དག་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇམ་
བྱའི་སྤིང་ན་གནས་པས་མཚོན་ཏེ་མི་མང་པོ་ཀུན་བརྒྱལ་པར་བྱེད་ལ། དེ་
དག་གསོ་བའི་སྟེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ནི་སྤོགས་
རྣམས་ཀུན་ནས་མི་རྙེད་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་ལ་སྟེ་དེ་དག་གསོ་བའི་
སྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་བྱུག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
འབྲེན་པར་མཇུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་དེའི་བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སེམས་
པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏི་ལྷག་ཅན་སྤྱད་པའི་གནས་ཡིན་འོ། །

གཉེས་པ་གཡང་སའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། གཡང་ས་ཐ་མལ་པ་རྒྱུང་
དུ་ལའང་དེར་མི་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བག་ཡོད་པར་གནས་པར་བྱ་དགོས་
ན། དཔག་ཚད་སྟོང་ནི་ཆེ་བ་མཚོན་པ་སྟེ། ལྷག་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་སྤྱང་ཞིང་
ཡུན་རིང་མི་ཐར་པའི་གཡང་སར་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པ་སྟོས་ཅི་
དགོས་ཞེས་པའོ། །

གཉེས་པ་སྤྱར་དུ་འབད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་
དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྤྲིག་པ་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་མོད་དེ་དུས་སྤྱིས་བཤགས་པས་
ཚོག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་

བ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་དེ་ནི་གདོན་
མི་ཟ་བར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་མི་འཆི་འོ་ཞེས་པའི་མི་འཇིགས་
བ་སྤུ་ཡིས་བྱིན་ཏེ་སྤུས་ཀྱང་མ་བྱིན་ཞིང་འཆི་བ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་
ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་འགྱུར་
ན་ཇི་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྟོན་ཆད་སྤོང་
སྟེ་ཞིག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ལས་བདག་ལ་ལྷག་པར་མི་འཇིག་པའི་
ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། བདག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
ནས་སྤྲོ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་ནི་མི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་མ་
བྱེད་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་གཉིན་བཤེས་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ནི།
ལོངས་སྤྱོད་དུ་མ་ཟད་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་གསོན་ཆེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ་
གཉིན་དང་བཤེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱག་གཤེད་འགྲོ་
དགོས་ན་མཇེའ་དང་མི་མཇེའ་བ་ཀུན་ཅི་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་དོན་
མེད་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འབད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པ་ནི། མི་
དགོ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་འགྱུར་བས་མི་དགོ་བ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་
འགྱུར་ཞེས་ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོར་བ་ནི། བདག་ནི་མི་ཤེས་གཉི་ཟུག་པས་རང་བཞིན་
གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་སྤུས་བྱས་ཀྱང་སྡིག་པར་འགྱུར་བ་སྟོག་གཙོད་པ་སྟེ་
བྱུངས་བཅས་པའི་སྡིག་པ་སྟོམ་པ་སྦྱངས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྡིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་
དོའི་ཁ་ཟས་སྟེ་བྱ་གང་ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བགྱིས་པ་རྣམས།
མགོན་པོའི་སྤྱན་སྐྱེས་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཇགས་སེམས་
གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུག་འཚེལ་ཏེ་སྡིག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་
པར་བགྱིའོ། །

བཞི་བ་ཉེས་པ་ལས་སྟོག་པའི་སྟོབས་ནི། འདྲིན་པ་རྣམས་གྱིས་
བདག་གི་སྡིག་ཚོངས་པ་ལགས་པར་བཟུང་ནས་ཚོངས་པ་བསལ་དུ་
གསོལ། སྡིག་པ་འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས་དེར་སྤྱན་ཆད་བདག་ནི་
ཡོང་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །།

ལེ་ཏུ་གསུམ་པ། བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཤད་པ།

ལྷ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་
འདས་པའི་ལེགས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་
སོང་གི་སྤུག་བསྐྱེད་ལ་གསོ་བ་སྟེ། དེ་ཞིག་མི་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དག་
བ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤུག་བསྐྱེད་ཅན་དག་དེ་ལས་ཐར་ནས་བདེ་བར་

གནས་པ་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཐེག་ཚུང་གི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། ཉན་རང་གི་
བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་བསགས་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། །
འབྲས་བུ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ངེས་
པར་ཐར་པ་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡི་རང་ངོ། ། རྟེན་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་
ལ་ཡི་རང་བ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་
གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ། ། རྒྱལ་ལ་ཡི་རང་
བ་ནི། བསམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་
དགོ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྐྱོར་བ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་མཛད་པ་ལ་དགའ་
བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། །

དུག་པ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་བ་ནི། ལྷོགས་རྣམས་
ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱི་ལུན་པའམ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཞིང་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པས་འཐོམས་
ནས་ལམ་དང་ལམ་མིན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་སྐྱར་ནས་
ལམ་བསྐྱར་དུ་གསོལ། །

བདུན་པ་ལྷ་འདྲ་ལས་མི་འདྲ་བར་གསོལ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་གང་དག་
ལྷ་འདྲ་ལས་འདྲ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།
འགྲོ་བ་འདི་མི་ཤེས་པས་སྐྱོངས་པར་མི་འགོད་ཅིང་བསྐྱེད་བ་གངས་མེད་

བར་སྤྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ། །

བརྒྱད་བ་བསྡོམ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་བསྡོམ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱར་
བཤད་པའི་མཚོན་བ་ནས་བཞུགས་པར་གསོལ་བའི་བར་འདི་དག་གྲུན་
བྱས་ཏེ། དགོ་བ་བདག་གིས་བསགས་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྡུལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བསྡོམ་བ་
ལ་གསུམ་ལས། བད་པའི་དོན་དུ་བསྡོམ་བ་ནི། འགྲོ་བ་ནད་པ་རྗེ་སྤིད་དུ་ནད་
སོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི་བདག་སྤོན་དང་སྤོན་བ་ཉིད་དག་དང་དེ་ཡི་ནད་
གཡོག་གྱེད་པར་ཤོག །བཤེས་སྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་བསྡོམ་བ་ནི། ཟས་དང་སྐྱོམ་
གྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ་བཤེས་དང་སྐྱོམ་པའི་གཞོན་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །ལྷ་གའི་
བསྐྱལ་བ་བར་མའི་ཆེ་བདག་ནི་ཟས་དང་སྐྱོམ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གི་
བཤེས་སྐྱོམ་སེལ་རུས་པར་གྱུར་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་བ་བར་
མའི་ཆེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དབུལ་པོའི་དོན་དུ་བསྡོམ་བ་ནི། སེམས་ཅན་པོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ་
བདག་ནི་སྤྱད་པས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་ཏེ། ཡོ་བྱད་མཁོ་རྒྱ་སྤྲོ་ཚོགས་
སྤྱ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་གཉིས་བ་
གཞན་དོན་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བཏང་བ་སྤྱིར་བསྤོན་བ་དང་།
ལུས་བཏང་བ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཏང་བྱ་ནི། ལུས་དང་དེ་བཞིན་

མོངས་སྐྱོད་དང་དུས་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དགོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོས་ཆེད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་སྦྱིར་བསམ་
པས་མོངས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྤྱངན་ལས་འདའ་
ཞིང་བདག་གི་སློ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་སྐྱབ་པའི་
སྦྱིར་དོ། །འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་མོངས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་
སྟེ་འདྲ་བ་ལ། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། རང་
གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ལས་སོགས་པ་ལ་
གཏོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་སློན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོས་
མེད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཕན་པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ལུས་འདི་ཅི་
བདེར་བྱིན་བེན་གྱིས་དུས་ཏྲུ་གསོད་པ་དང་ཚིག་གིས་སྐྱོད་པ་དང་
ལུས་གྱིས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རིག་སྟེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
ལྟར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །

བདག་གི་ལུས་ལ་ཅེད་མོ་ཅེ་བར་བྱེད་དམ་ཅོ་འདྲིའམ་ག་ཞའི་རྒྱ་
བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་བེན་གྱིས་འདི་ཡི་གཞོད་པ་སྤྱང་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་གྱ། དེ་དག་ལ་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་གཞོད་

བར་མི་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེད་དུ་ཚུགས་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི། བདག་ལ་དམིགས་
ནས་དུས་ནས་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་པན་བདེའི་དོན་མེད་པར་མ་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསམ་པ་དོན་
ཡོད་པར་བསྟོ་བ་ནི། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས་ཁོ་བའམ་དད་
པའི་སེམས་བྱུང་བ་ན་དེ་ཉིད་རྟོག་ཏུ་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་
པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དད་པའི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། མ་དད་ཅེས་པར་བཤད་དོ། །སྦྱིར་བ་དོན་ཡོད་པར་བསྟོ་བ་ནི། གང་
དག་བདག་ལ་དངོས་སུ་ཁ་ན་ཟེར་རམ། གཞན་དག་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་གམ་དུ་སྤར་ག་གཞོད་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་ནི། བདག་ནི་མགོན་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་།
ཚུ་ལས་བརྒྱལ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུ་དང་ནི་གཟེངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་
གྱུར་ཅིག་ཚུའི་ནང་གི་སྤིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སྤིང་དང་ནི། མར་མེ་འདོད་
ལ་མར་མེ་དང་། ཞེས་དང་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །

གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་བདག་ནི་ལུས་ཅན་བླ་
འདོད་པ་ཀུན་གྱི་བླ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅི་ལྟར་བསམ་པ་འབྱུང་བའི་ཡིད་

བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་དང་། ལྷན་པ་བཟང་པོ་དང་། གང་འདོད་པའི་ལས་འགྲུབ་
པའི་རིགས་སྐྱེས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྤྲོད་ཆེན་པོ་
དང་། དགོས་འདོད་འགྲུབ་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། གང་
འདོད་པ་བཞིན་ཡོད་པས་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་འདོད་འཇོའི་བར་གྱུར་ཅིགས་
ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་གཞི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་མང་པོའི་སློབ་ལུ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞིར་ཡང་ཤོག་དེ་བཞིན་དུ་
ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་འདས་བར་དུ་བདག་ནི་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་
ཤོག་ཅེས་སོ། །འདི་དག་དགོ་ལྟ་དང་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ལས་ལེན་ན་སློབ་དཔོན་ནམ།
ཉེན་ལས་ལེན་ན། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་པ་སློབ་དུ་བཏང་ནས་སློབ་
འཇུག་སོ་སོར་ལེན་ན། ཇི་ལྟར་སློབ་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་
ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སློབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སློབ་
གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་

རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང། །རིམ་པ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་སྤང་ཞིང།
ལྟན་དུ་ལེན་ན་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་
ཏེ་དཔེར་ན་སློན་གྱི་བདེ་གཤེགས་རྣམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་
གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཚེ་གལ་གཉིས་ཏེ། །མཚམས་སྒྲིབ་དང། །དངོས་
སོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་སློང་དང་ལྟན་པ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བའི་སློན་ནས་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་ནས་མཇུག་ཀྱང་མི་ཉམས་ཤིང་རྒྱས་པར་
བྱ་བའི་སྤྱིར་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། །བདག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང། །གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། །རང་དོན་གྲུབ་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།
དེང་དུས་བདག་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ན་མི་ཡི་
སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ལ་
སངས་རྒྱས་གྱི་སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་

རིགས་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་དག་པས་ན་སྐྱོན་མེད་པ་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ་ཉེས་སྐྱོད་གྱི་
དྲི་མས་རྩོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ལོང་བས་
ཕྱག་དར་གྱི་ཕྱང་པོ་ལས་ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ནི་དོ་མཚར་བ་ལྟར་དེ་
བཞིན་དུ་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེན་ནས་ཏེ་སྟེས་དབང་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་འདི་
བདག་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དོ་མཚར་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཞན་དོན་འགྲུབ་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་
འཛོམས་པར་བྱེད་པས་འཆི་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩི་མཚོག་གྱང་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ལ། འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་
མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་འོ། །འགྲོ་བའི་ལུས་སེམས་གྱི་ནད་རབ་
ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོད་གྱི་མཚོག་གྱང་འདི་ཡིན་འོ། །སྲིད་པའི་ལམ་དུ་
འབྱུངས་ཤིང་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་ངལ་བ་
གསོ་བའི་བསེལ་གྱི་བ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཤིང་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་
འགྲོ་ལས་སྐྱོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱི་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་སྟེགས་སམ་ཟམ་པ་ལྟ་
བུར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གདུང་བ་
སེལ་བའི་སེམས་གྱི་ཟླ་བ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་
སྐྱིབ་གྱི་རབ་རིབ་དག་དབྱིས་འབྱིན་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། དམ་པའི་ཚོས་
གྱི་དོ་མ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་ལས་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱང་བ་ཡིན་ཞིང་།

འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་བདེ་བའི་ལོངས་སློབ་སྦྱང་བར་
འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ནི་བདེ་བའི་མཚོག་ཏུ་ཉེ་བར་
གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་ཆེན་མང་པོ་རྣམས་བདེ་བས་ཚིམ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོར་སྦྱར་ཏེ་
དེ་དག་དབང་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་མཐར་ཐུག་བདེ་གཤེགས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་གྱི་བདེ་བ་ཉིད་དང་ནི་བར་དུ་སྟེ་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་བ་ལ་
མགོན་དུ་བོས་བློ་སྦྱོར་སྦྱོར་མིན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །ལེ་ཏུ་གསུམ་པ་བཤད་བཞིན་ཏོ། །།

ལེ་ཏུ་བཞི་པ། བག་ཡོད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་སློབ་པ་ལ། སྦྱིར་པར་བྱིན་ཏུག་ཡིན་པ་
ལས་འདིར་སྦྱིན་པ་ལོགས་སུ་མ་སློས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་ཡོད་དང་། ཤེས་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་བག་ཡོད་གྱི་
ངོ་བོ་ནི། ལྷང་དོར་ལ་གཞོབ་པ་སྦྱར་ལེན་པ་སྟེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། བག་
ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་གཉི་ལྷུག་མེད་པ་
བཙོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་སློམ་པ་

དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སེམས་སྤང་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་
དག་ནི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ལས། དགོ་བའི་ཚོས་སུ་བརྗོད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀུན་གྱི་ཚ་བ་བག་ཡོད་འདི་
ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པ་ལ་བསྟན་བཤའ་བསྐྱུས་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བཟུང་ནས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་དུས་ཉག་ཏུ་ནི། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་
བར་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉེན་དལ་འགྲོར་
དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མི་འདོར་བའི་འཐད་པ། འོར་བའི་ཉེས་དམིགས། དེས་ན་མི་འདོར་བར་
གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་བཅོལ་ཉེ་མ་དཔྱད་པར་བརྩམས་པ་
གང་ཡིན་པའམ། གང་ཞེས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་
པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱ་བའམ་གཏད་
ཞེས་ད་དུང་བརྟགས་ནས་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱི་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེ་ཡི་སྤྲུལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་གང་ཞེས་ལེགས་
པར་བརྟགས་ཤིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་དང་

ཡང་དུ་བརྟགས་བརྟགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དེ་ལ་བཤོལ་དུ་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིབ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ། སྤྱོད་བ་གཞན་
དོན་ཉམས་པ། འབྲས་བུ་ཐར་བ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོལ་བ་
ལ་སོགས་བ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མ་
བྱས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱས་པས་བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་
འགྱུར་ཏེ་ངན་འགྲོ་ལས་མ་འདས་སོ། །

གཉིས་བ་དེའི་འཐད་བ་ནི། ཟས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་བ་
ཅུང་ཟད་ལའང་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱིན་པར་བསམ་བྱས་ནས་མི་གང་ཞིག་སྦྲར་དེ་
སྐྱིན་པར་མི་བྱེད་བ་དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཚོས་དྲན་བ་
ཉེར་བཞག་ལས། ཅུང་ཟད་ཅམ་བསམ་བ་ལས་མ་བྱིན་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས།
དམ་བཅས་བ་ལས་མ་བྱིན་ན་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་
ན། ལྷན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བསམ་བ་ཐག་བ་ལ་མགོན་གཉེར་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་
བྱས་ན་བདེ་འགྲོར་ཅི་འགྲོ་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་བ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་འཕགས་བ་ལྷ་རིའི་བྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྤྱོད་བ་སྤྱད་བ་ན། བདུད་ཀྱི་ལག་བ་གཡས་བསྐྱངས་བ་ལ་གཡས་བཅད་

དེ་གཡོན་གྱིས་བྱིན་པས་བདུད་གྱིས་མ་རངས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས་སྐྱོ་སྤྲོ་
སེམས་བསྐྱེད་བཏང་ཡང་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། གསེར་མདོག་གི་སྒྲོན་གྱི་
སྐྱོར་བ་ལས་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུར་སྐྱོད་པ་སྐྱུད་པ་ཞིག་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་བཏང་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་གང་གིས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་
དེ་དག་ཐར་པར་མཛད་པ་ནི་ལས་ཚུལ་དེ་ཐ་མལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
སྟེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཁོ་ནས་མཐུན་གྱིས་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་
སོ་ཞེས་རྣམ་སྐྱང་དང་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །

དགོ་ལྟ་ནི། ཐབས་གྱིས་བཏང་དུ་བྱིན་གྱང་ཡང་དག་པར་ལེན་པས་
སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བི་རྩུ་ཉི་ནི། ཀུན་
རྗོད་བྱང་སེམས་བཏང་ཡང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་མ་བཏང་བ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདི་འཐད་དེ། གཞན་དོན་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་བདག་མེད་
ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་བཏང་བས་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟུང་སོ། །
འོན་གྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསམ་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་
པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷུང་བའི་
ནང་ནས་སྤྲོ་བ་སྤྲོ། འཕགས་པ་སྐྱུད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་དགོ་
བའི་ལས་ལམ་བཟུ། །སྐྱོད་གྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་སྐྱེད་ན། །
དེ་ཆེ་ཚུལ་བྱིས་སྐྱོན་བྱང་ཚུལ་བྱིས་ཉམས་པ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་

བེ་མས་མམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདི་ལྟར་དེ་ནི་
 བྱང་ཀྱུང་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་རུས་པ་དམན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 དེར་མ་ཟད་གྱི་གང་སེམས་ཅན་གཞན་འགའ་ཞིག་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་ནི་
 བསོད་ནམས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བར་ཆད་དང་གོགས་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་
 བྱང་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལ་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 མི་རུས་པར་བྱས་པས་གོགས་བྱེད་པ་པོ་དེའི་ངན་འགྲོ་ལྷ་མཐའ་མེད་དེ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་བཞེག་ནས་བདག་
 ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་གྱི་དགོ་བའི་བར་ཆད་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་
 མ་ལུས་མཐའ་གྲས་པའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་བཞེག་པ་དེ་
 བཞིན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སྣོས་ཅི་དགོས་ཏེ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་
 པའི་ཚོ་འཇུག་གྱི་མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇོམ་བྱ་སྤྱིང་གི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདོག་པ་སློགས་ཤིང་སློག་བཅད་པ་བས། གང་གིས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བ་ཐ་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆང་བ་གཅིག་སྒྲིན་
 པའི་བར་ཆད་བྱས་ན་དེ་ནི་དེ་བས་སྒྲིག་པ་ཆེས་གངས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ།
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་དགོ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ཅན་དེ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
 ལྟོབས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་འཁོར་བར་དེས་མོས་གྱིས་འགྲོ་བར་བྱེད་ན། ས་

དང་པོ་ལ་སྐོག་སྐོག་པ་སྐོག་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྐོག་སྐོག་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་དམ་
བཅས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གྲུས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེར་
ནས་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན་སྤྱི་ས་འོག་ནས་འོག་གཏིང་ན་སོང་ནས་ངན་སོང་
དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་
སྟུང་ན། ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་
གངས་མེད་པ་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་
འདས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་དེས་གསོ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཏེ། །སྤྱི་ས་
སྐྱོབ་པོ་སྟུང་ན་ད་དུང་སྐྱར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྐྱོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་དང་
ཡང་དུ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངན་འགྲོར་
སྐྱབ་བསྐྱེད་བ་དང་། མཐོ་རིས་སྐོག་གྱུར་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་ལུས་བཅད་
པ་དང་གཤགས་པ་ལ་སྐོག་སྐོག་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དལ་འགྲོར་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དཀའ་བ་
དང་། མ་རྟེན་པའི་ཉེས་པ་དང་། རྟེན་ནས་མི་འབད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་གནས་ལ་དད་པ་དང་མིའི་ལུས་
སྐོག་པ་དང་དགོ་བ་གོམས་སུ་རུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་དལ་འགྲོར་ཚོས་བཙོ་
བརྒྱད་དང་སྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དགོན་ན་གཞན་དུ་ནམ་ཞིག་སྐོག་པར་འགྱུར་
ཏེ། མི་འགྱུར་རོ། །སྐོག་པའི་དུས་འདིར་ཡང་ནད་མེད་པའི་ཉེ་མ་སྟེ་དུས་

འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཟས་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་རྒྱུན་འཚེ་བ་
མེད་དུ་བྱིན་གྱང་ནི། ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་བསྐྱེ
བས་ཏེ་ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་ཅམ་གྱི་བརྟན་པོ་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
ངན་འགྲོར་དགོ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། བདག་གི་ད་ལྟའི་སྐྱོད་པ་འདི་འབྲས་ནི་
སྤྲིས་མིའི་ལུས་གྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་བས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ལ། མི་ལུས་
ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཏེ་ངན་འགྲོར་སོང་བ་ན་སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱོད་ཀྱི་དགོ་
བ་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ད་ལྟ་དགོ་བ་སྐྱོད་པའི་སྐྱལ་བ་དང་
ལྡན་ཡང་དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན་སྤྲིས་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
གྱིས་ཀུན་དུ་ཚོངས་པ་དེའི་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་དགོ་བ་བྱེད་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་བདེ་འགྲོ་མི་འཐོབ་པ་ནི། དེར་ཡང་དགོ་བ་དག་
གྱང་མ་བྱས་ཤིང་སྤྲིག་པ་དག་གྱང་ཉེ་བར་བསགས་ན་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
བརྒྱར་ཡང་ནི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་ན་དེ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་
སྤོས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ནི། རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་སྤྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉེན་ཤིང་གི་བྱ་

གར་རུས་སྤྲུལ་མགྲིན་ཚུད་ལྟར་མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ།
 ཡང་དག་བར་ལྡན་པའི་ལུང་ལས། དག་སློང་དག་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ན་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱུད་གིས་
 གཡེངས་ཤིང་འདི་ནས་བསྐྱོད་པ་དང་། རུས་སྤྲུལ་ལོང་བ་གཅིག་ཡོད་ལ་
 རུས་སྤྲུལ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་མགྲིན་པ་འདེགས་པར་གྱུར་ན་དག་སློང་
 དག་ཇི་སྟེ་ལྟར་དུ་སེམས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་གར་རུས་སྤྲུལ་
 གྱི་མགྲིན་པ་ཚུད་པ་དེ་རྙེད་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་
 ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དག་སློང་དག་དེ་བཞིན་
 དུ་མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པས་སྐྱབ་
 རྱེད་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དག་ལས་མཚམས་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ན་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་
 ལ། དུལ་ཁུད་པར་ཅན་ལ་ངན་སེམས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་ན་དུས་མཐའི་
 ལ་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྐྱལ་བར་མནར་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་ན་
 ཐོག་མ་མེད་པར་འཁོར་བར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་བདག་གིས་བདེ་འགྲོར་
 མི་འགྲོ་བར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྟར་གྱི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་
 ཅུ་མ་ཁོ་ན་སློང་བར་གྱུར་ནས་དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སློང་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་སྡིག་པ་གཞན་
 དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་འབྲེལ་དལ་
བ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་བདག་གིས་དགོ་བ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་འདི་ལས་
བསྐྱུས་པ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལས་ཚོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷན་ཚོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་བ་དང་།
ངོ་བོ་ལ་སྦྱད་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
དམིགས་དེ་ཉོགས་ནས་ཀྱང་ཚོངས་པས་སྤྲིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལུག་སྟེ། བསྐྱབ་པ་
ལ་མ་འབད་ན་འཆི་བར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་འགྲོད་ཅིང་མྱ་ངན་ཆེན་པོ་
ལྡང་བར་འགྱུར་ལ། །ཞེ་ནས་དཔྱུལ་བའི་མེ་བཟོན་པར་དཀའ་བས་ཡུན་
རིང་དུ་བདག་གི་ལུས་བསྐྱེགས་པར་གྱུར་བ་ན་འགྲོད་པ་མི་བཟད་པའི་མེ་
འབར་བས་རང་གི་སེམས་གཏུང་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་བཟོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཞེ་ན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་ཕན་བ་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་ས་
དལ་འགྲོར་འདི་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་བདག་ཉིད་དགོ་སྤྲིག་
སྦྱོར་ཡོན་ཤེས་པའི་སྣོ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་བྱས་ཏེ་སྤྲིར་ཡང་རང་
ཉིད་དཔྱུལ་བར་དེར་ཁྲིད་ན་སྤྲིགས་ཀྱིས་ཚོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་
བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་བཟད་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཅིས་ཚོངས་ནས་བསྐྱུས་པར་བྱས་པ་བདག་གིས་
ཀྱང་སྤྲིར་མ་ཤེས་ཏེ་བདག་གི་ཁོང་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་

ཅེས་བརྟགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་བས་ན་ད་ནི་
གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བག་བྱ་བ་སྟོན་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱར་བརྟག་པ་དང་། སྤོང་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྤོང་རུས་ཀྱི་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་དམིགས་བསམ་
པ་དང་། དེས་ན་བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་རིགས་བཞིན་དུ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་།
གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གདམས་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཞེ་སྤང་དང་སྤེད་པ་སོགས་དག་རྣམས་ནི་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་མིན་ཞིང་བཙོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དཔའ་བོ་དང་
སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པས་མཛེངས་པ་མིན་ཡང་ངི་ཞེ་ག་ལྟར་དེ་དག་གིས་
བདག་བྲན་བཞིན་དབང་མེད་དུ་བཀོལ་བར་བྱས་སོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་
སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ་དགའ་མགུར་ཏེ་འཛེམ་མེད་དུ་བདག་ལ་གཞོན་
པར་བྱེད་པ་དེ་ལའང་མི་ཁྱོ་བར་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་གནས་མིན་པ་ལ་
བཟོད་པ་དམ་པས་སྤྲད་པའི་གནས་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞོན་པའི་ངོ་བོ་ཆེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་
སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་སུ་བེན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
མནར་མེད་པའི་མེད་ནང་དུ་འབྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་
སྟོབས་ཅན་དག་འདི་ས་ནི་གང་དང་སྤང་ན་རི་རབ་ཀྱང་ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་

ལུས་པར་སླེབ་པའི་མནར་མེད་གྱི་མེ་ནང་དེར་བདག་སྐྱད་ཅིག་ལ་འདོར་ཏེ་
འཐེན་པར་བྱེད་དོ། །དུས་རིང་བ་ནི། བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་
ཡིན་པ་འདི་དུས་རིང་པོ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ནས་གྱི་དག་ཡིན་པ་ལྟར་དག་
གཞན་ཀུན་གྱང་དེ་ལྟ་བུར་དུས་རིང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བྱས་ཏེ་བསྟེན་པར་བྱས་ན་གཞན་
ཐམས་ཅད་པན་པ་དང་བདེ་བར་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན་
སྤྱིར་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་ཆགས་
ཏེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་དགར་གྱུར་པ་གཞོད་པའི་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་
བདག་གི་སྤྱིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ཞིང་གནས་ན་བདག་འཁོར་བར་
འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལོ། །གཞན་ཡང་
འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ལས་མི་ཐར་བར་བྱེད་པས་ན་དེའི་སྤྱང་མ་དཔྱུལ་
སོགས་སུ་གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་
གལ་ཏེ་སློ་ཡི་གནས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཞེན་པའི་བྱ་བ་ན་གནས་ན་བདག་ལ་
བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གོ་ཆ་བགོ་བ་དང་།
སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་སྲན་གཟུགས་པའོ། །དང་

པོ་ནི། དེ་ལྟར་རི་སྐོད་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་
ངེས་པར་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྐོད་དུ་བདག་འདིར་བཅོམ་པ་མི་འདོར་བར་བྱ་སྟེ།
དཔེར་ན་རེ་ཞིག་གཞོན་གྱིད་ཚུང་དུ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་ལ་ཡང་ཁྲོས་པར་
གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ང་རྒྱལ་བའོ་བ་རྣམས་དགྲ་དེ་མ་བཅོམ་པར་ཉིད་མི་
འོང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཛོམས་པ་ལ་བཅོམ་དགོས་པ་སྟེ་ཅི་སྟོས་
ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱའི་ཉེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་
ཕན་ཡོན་དང་། རང་གིས་ཁས་སྤངས་ལ་བརྟགས་ཏེ་མི་སྟོབར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གསོད་གྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་
སྐྱུག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། སྟོང་རྗེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་
པའི་དགྲ་པོ་དག་དང་གཡུལ་ངོར་དངར་ནས་འཐབ་པའི་ཆེ་ནན་གྱིས་དེ་སྟེ་
བྱའི་དགྲ་པོ་དེ་དག་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་རང་ལ་མདའ་དང་མདུང་ལ་
སོགས་པའི་མཚོན་གྱིས་ཕོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་དོན་དེ་
མ་གྲུབ་པར་སྤྱིར་སྟོགས་ཤིང་འབྲེལ་བར་མི་བྱེད་ན། ཏྲག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཀུན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་ཏེ་ཡོད་ཅེས་གྱིས་དགྲར་ངེས་པ་དག་
གཞོམ་པར་བཅོམ་པ་བདག་ལ་དེང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་སྐྱུག་དུ་མའི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་གཞོན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡིད་ཆད་པ་སྟེ་ཞུས་པ། སྦྱིད་ལུག་པ་སྟེ་མི་སྟོབ་
བར་མི་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དང་འཐབ་
པ་དོན་མེད་པའི་དགྲ་ཡིས་མ་སྟོལ་བཏོད་པ་ཡང་དཔའ་བར་མཚོན་པའི་

སྤྱིར་ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འབྲ་བར་སྲོལ་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་བཙོན་པར་གྱུར་བ་བདག་ལ་སྐྱབ་
བསྐྱེལ་ཅི་སྤྱིར་གཞོན་བྱེད་ཡིན་བསམ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཉ་བ་དང་གདོམ་
བ་སྟེ་ཤན་བ་དང་ཞིང་ལས་བ་ལ་སོགས་བ་རང་གི་འཚོ་བ་ཅམ་ཞིག་
སེམས་ཤིང་སྐྱབ་བ་ཡང་གྲང་དང་ཚ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བ་བཟོད་པར་
བྱེད་ན། འགྲོ་བ་ཀུན་བདེ་བའི་སྤྱིར་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་བཟོད་དགོས་
ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བརྟུན་མ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱོལ་བར་དམ་བཅས་ནས་གང་གི་ཆེ་བདག་
ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བར་བདག་གི་སྒྲོལ་བ་ལྷན་པའི་
ཚོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱོན་བ་མིན་ཏེ། སྐྱོན་བ་དང་འབྲ་
བར་གྱུར་པས་དེས་ན་གཞན་དགོལ་བར་བྱེད་པས་རང་གོལ་བར་བྱ་དགོས་
སོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉོན་མོངས་བ་གཞོལ་བ་ལ་ཉལ་ཏུ་སྤྱིར་
མི་སྒྲོག་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་བ་སྐྱོང་བ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་པར་བྱ་
ཞིང་། །ཉོན་མོངས་བ་ལ་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྤྱད་དེ་གཞོལ་བར་
བྱའོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་མོད། །ཞེན་བའམ་འཁོན་
འཛིན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཞེ་ན། །རྣམ་པ་དེ་འབྲའི་ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་འཛོལས་

བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་སྲིར་འོང་སྟེ་འོང་བ་མེད་དོ། །

དེས་ན་སློབ་གཞན་བདག་ལ་བཙུན་པ་མེད་པར་བཟད་གྱི་ཡོད་ན་མི་
སྤོང་མི་སྤིད་དོ། །ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟོན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཉོན་
མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ན་མི་གནས་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་སྤིད་
བས་སོ། །ཡུལ་དབང་དེ་དག་གི་བར་ནའང་གནས་པ་མིན་ལ། དེ་དག་ལས་
གཞན་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་བས་སོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་འདི་
དག་ནི་གར་གནས་ནས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་དེ་བརྟགས་ན་གཞོན་
བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་བས་འདི་ནི་སྐྱུ་མ་དང་འབྲས་ཏེ། སྒྲུབ་
ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་དེའི་སྲིར་སྤོང་མི་རུས་སྟུང་པའི་སྤོང་ལ་འཇིགས་པ་
སྤོངས་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་སྲིར་བཙུན་པ་སྟེན་ཅིག །དེ་ལྟར་མ་བྱས་
པར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་
གཞོན་པ་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བའམ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་
པའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བའོ། ། དེ་ལྟར་བག་ཡོད་པར་བྱ་བའི་དོན་སྲུང་
བཤད་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་
སྐད་བཤད་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བག་
ཡོད་པས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྒྲན་པའི་ངག་དག་ལ་མ་

ལེབ་ལྗང་བ། དྲན་བ་དང་ཤེས་བཞིན་བཤད་བ།

ད་ནི་གཉིས་པ་དྲན་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེབ་ལྗང་རྟེ། འདིར་དྲན་
བ་ནི་བདག་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དྲན་བ་ཡིན་
ལ། ཤེས་བཞིན་ནི་སྤོང་སྐྱབ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
དག་གཞུང་གི་སྟོན་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བ་སྤང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་
བསྐྱང་བ་དང་། སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བསྐྱང་བ་དང་། དེ་
དག་རྒྱད་ལ་སྐྱར་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་གྱི་མདོར་བསྟན་ནི། བསྐྱབ་བ་མ་ཉམས་པར་སྤང་
བར་འདོད་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་
གཡོ་བ་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་འདི་བསྐྱང་བར་མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་བ་
བསྐྱང་བར་ཡོང་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་བསྐྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཐན་ཡོན་དང་། བསྐྱང་
བ་ལ་འབད་དགོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་མ་
བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྐྱངས་པའི་ཐན་ཡོན། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་ཡན་པར་
བཏང་བས་མནར་མེད་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་སྤང་ཆེན་མ་ཐུལ་སྤོས་པ་

ཡིས་འདི་ན་དེ་འདྲའི་གཞོན་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། གྲུན་ནས་བྲན་པའི་
ཐག་པ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དམ་དུ་བཏགས་
ན་འདྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་
ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲིགས་པ་སྤོང་བ་དང་།
དགོ་བ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ལྷག་དང་
སེང་གོ་སྒྲུང་ཆེན་རྗེད་སྐྱུལ་དང་དགྲ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དང་བྱད་མའི་གཞོན་དང་དེ་བཞིན་སྤོང་པོ་རྣམས་ཏེ།
རང་གི་སེམས་འདི་གཅིག་ལུ་བཏགས་པ་ཡིས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར། སེམས་འདི་གཅིག་ལུ་བཏུལ་བ་ཡིས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྐྱེས་རབས་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྤོང་རྗེའི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས། །རྣམ་པར་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་གྱུར་པས། །པན་ཚུན་
གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱུར་ཏེ། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་བཞིན་གཅན་གཟན་ཁྱོ་
བོའང་སྤོང། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འདི་སྤྱིའི་སྐྱབ་
བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་རང་གི་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས་སྤང་བ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་

ལས། སེམས་ཉིད་དབང་དུ་གྱུར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་པ་དང་། དགོ་བཤམ་འོན་ཏེ་མི་དགོ་བའི། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་
 བསགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 དུ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་ཞིག་གིས་ནི་
 ཚེད་དུ་གཏད་ནས་བྱས་ལྷགས་བསྐྱེད་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །ལམ་མ་
 རི་ལ་གནས་པའི་བྱེད་མེད་འདི་དག་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དང་རྣམ་
 ལྷན་འཆད་ཅིང་། དགོ་ལྷས་ཀྱང་བྱེད་མེད་དུ་འཆད་པས། མེ་ཚོགས་ཞེས་
 པ་མ་དག་པས་འགྲེལ་བ་དེ་དག་ཏུ་བྱེད་མེད་ཅེས་བྱུང་བཤམ། དབང་ལོ་རྩ་
 བས་མོ་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་འབྲེལ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་སྤྱི་གསེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བྱུང་བས། སེམས་ནི་དགྲ་ནང་དགྲ་
 ཆེན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དགྲ་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 སོགས་སྤྱི་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན་སེམས་ལས་
 འཇིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད་པས་སེམས་གདུལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱུང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱའི་དགོ་བ་ནི་པར་བྱིན་ལྷག་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་ལའང་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་གི་
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བར་བྱས་པ་ཞིག་
 སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་

སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་ཏེ། མ་སྤྱིན་པ་ཐལ། ད་དུང་འགོ་བ་བཤེན་པ་དུ་མ་
ཡོད་ན་སྟེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱི་ནང་གི་བདོག་པ་
ཐམས་ཅད་དང་དེ་དག་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་བོ་
ཀུན་ལ་གཏོང་བར་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སྤྱིན་པས་སེར་སྣ་དང་བྲལ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་པར་སློབ་གྲོས་མི་བྱད་པ་
ལས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདོག་
པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་བཅས་ཏེ་གཏོང་བའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་
ནི་སེམས་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཆེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་
ཡིན་ན། སྤྱིན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་མ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉ་སྤྲལ་ལ་
སོགས་པ་སྤོག་ཆགས་དང་། གཞན་གྱི་ལོར་དང་། བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་
གང་ཞིག་ཏུ་དེ་དག་གསོད་པ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་
བསྐྱད་དེ་མ་བསྐྱད་པར་འཆེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་འཆེ་བ་སོགས་སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་སྤྱིན་པར། མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན།
གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པའང་དག་བོའམ་དེའི་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་མི་བྱུ་
སྟེ། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ནི་

གཞོན་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ཁྱོ་བའི་སེམས་
འི་གཅིག་བཅོམ་ན་དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དཔེར་ན་ས་
སྟེང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀོས་གཡོགས་སུ་དེ་སྟེང་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་།
སྟེང་མཐེལ་ཅམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པ་དང་འབྲས་བ་
དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་གཞོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་བདག་གིས་སྤྱིར་བཞོག་
མི་ལང་གིས་བདག་གི་སེམས་འདི་ཁོང་ཁྱོ་ལས་སྤྱིར་སྟོག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་
བཟོད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་བཞོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་དོན་མེད་
དོ། །

བཞི་པ་བཙུན་འབྲུག་གྲུང་སེམས་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་
བས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་གསལ་བོ་བག་ཅམ་ཞེས་ནམ་བཤད་ལས་བྱུང་
ཞིང་། དགོ་སྟོན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་མེད་པ་ཞིག་འཆད་དེ། དེ་ཅམ་གཅིག་
བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་སྟར་དོ། །ཁ་ཅིག་
མདོ་ལས་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཚངས་པར་སྐྱེས་པ་སྟར་ཞེས་
ཟེར་དོ། །སེམས་སྟོབས་ལྡན་དང་མ་འབྲེལ་ན་ལུས་ངག་དང་བཅས་པའི་ལས་
གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞན་པས་འབྲས་བུ་དེ་སྟར་འབྱེན་པ་
མིན་ནོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ཡང་སེམས་ཉིད་གྱིས་འབྲུབ་སྟེ། འདི་སྟར་གསང་
སྟགས་སོགས་གྱི་བཞུས་བཟོད་དང་ནི་ལུས་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ལུན་རིང་དུས་སུ་

སྐྱུང་བྱས་ཀྱང་སེམས་གཞན་གཡེངས་བས་བྱས་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་
ཉིད་རིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་མེད་པ་སྟེ་ཚུང་བར་གསུངས་ཏེ། ཉིང་དེ་
འཛིན་སྐྱུང་པའི་མདོ་ལས། དགོ་སྟོང་དག་འདོད་པ་ལ་སེམས་གཡེངས་པའི་
དཀའ་བྱུང་དང་ཁ་ཉོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་
བའམ། དུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་མི་འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ནི། གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་དོན་པོ་སྟེ་གཙོ་བོ་མཚོག་
སེམས་ཀྱི་གསང་སྟེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། འགྲེལ་ཆེན་ལས་བྱིས་པའི་
སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གསང་ཞེས་བྱུང་ལ། རྣམ་བཤམ་ལས་བདག་མེད་
ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཞེས་སོ། །འདི་མ་
ཤེས་ན་བདེ་ཐོབ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་འདོད་པ་དོན་མེད་
པར་ཀྱི་ནར་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཏེ། མདོ་ལས། འགྲོ་བ་འཕྲུལ་བ་རི་དྲགས་
རྒྱར་ཚུད་འབྲས་ཤེས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་
རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་
ཏེ། སྟོང་པོ་བཞོད་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་དང་སྟོན་
ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་
ཀྱང་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟས་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི་བྱན་
བས་ལེགས་གཟུང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ། སེམས་
བསྐྱུང་བ་རྒྱལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ་བ་རྒྱལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་
དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱུང་ཚུལ་ནི། མ་བྱངས་གྲོལ་བ་སྟེ་
ཡིད་གཡེངས་ཤིང་སྲོད་ལམ་མ་བསྐྱུམས་པའི་ཁྲོད་གནས་ན་བསྐྱེམས་ཏེ་
མའི་བག་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་
ངན་པའི་ཁྲོད་ན་གནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་མ་མ་བསྐྱུངས་ན་རྒྱུག་བསྐྱེལ་
བསྐྱེད་པ་འདི་ཉལ་ཏུ་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་ཡི་རྒྱུག་བསྐྱེལ་ཚུང་ཏུ་
ཡིས་འཇིགས་པ་གནད་གྱིས་དོགས་ནས་བག་བྱེད་ན་བསྐྱུས་འཇོམས་གྱི་
རི་བོ་ཆེན་པོས་ལུས་འཇོམས་པས་སྐྱག་པ་ཡིས། མ་བསྐྱུངས་ན་དེ་བསྐྱེད་
པའི་སེམས་ཀྱི་མ་ལྟ་ཅིས་མི་བསྐྱུང་སྟེ་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱུང་བའི་སྲོད་པ་འདི་འདྲས་གནས་པར་
བྱེད་ན་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཁྲོད་ན་གནས་སམ་བྱུད་མེད་གྱི་ཁྲོད་ན་གནས་ཀྱང་
རུང་སྟེ་སྣོམ་བཙོན་བཏྲན་པ་སྟེ་བག་ཡོད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །

བཞི་པ་ནི། བདག་གི་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དང་། ལུག་
འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་བསྟེ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་འཚོ་བ་ཉམས་
སྐྱ་ཞིང་དགོ་བ་གཞན་རང་དོན་གྱི་དགོ་བ་ཡང་ཉམས་སྐྱ་ཡི་ཞེས་པ་རྣམ་སྐྱང་
གསུངས་སོ། །བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྩ་བོ་འདི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ་

ཞེས་དགོ་ལྷ་འཆད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་སེམས་དགོ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། མདོར་
ན་དགོ་བ་གཞན་ཞེས་བ་ལུས་དག་གི་ལས་བྱས་ཀྱང་རུང་དོ། །རི་ལྷར་རྒྱལ་
པོ་ལ་གདམས་བ་ལས། བདག་གི་ཁོར་འདི་བཏང་ལ་ལུས་བསྐྱུང་དོ། །ཁོར་
དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སློག་བསྐྱུངས་ཏེ། ཁོར་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་སློག་
རྣམས་དང་། །ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་འདིར་ནི་ཚོས་བསྐྱུང་དོ། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྷར་དོ། །གཉིས་བ་སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་སུ་དེ་ལེས་བསྐྱུང་
བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །དེ་ལེས་བསྐྱུང་བར་གདམས་པ། །མ་བསྐྱུངས་བའི་ཉེས་
བ་དང་། སྤང་བའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱུང་བར་འདོད་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་མ་བརྗེད་པའི་དེ་ལ་དང་། བདག་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་དག་གི་
སྤོང་ལེན་ལེས་པའི་ལེས་བཞིན་དག་སློག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤངས་ལེག་ཅེས་
བདག་གིས་དེ་ལྷར་འདོམས་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་དང་། ལེས་བཞིན་དང་། དེ་ལ་
མ་བསྐྱུངས་བའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ནད་ཀྱིས་དགྲུགས་པའི་
མི་དག་ནི་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མ་བྱ་མེད་བ་དེ་
བཞིན་དུ་སྤང་དོར་ལ་སྤོངས་པས་སེམས་དགྲུགས་བ་དགོ་བའི་ལས་
རྣམས་ཀྱན་ལ་མ་བྱ་མེད་དོ། །འདི་རྣམ་བཤམ་ལས་ལེས་བཞིན་མེད་པའི་
དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉེས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཤེས་རབ་ཚུད་ཟ་བ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་
པའི་སེམས་ལྡན་པའི་ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དཔེར་
ན་སྒྲོ་དོལ་བའི་བྱམ་པར་ཚུ་སྐྱུགས་ཀྱང་མི་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་
ཉོགས་པའི་དོན་ནི་དྲན་པ་ལ་མི་གནས་ཏེ་བརྗེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ནམ་
བཤད་ལས་སོ། །དགོ་ལྷ་གསལ་བོར་མི་སྤྱོད་ཟེར་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུད་
ཟ་བ་ནི། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་དད་པ་ཅན་དང་ནི་བཙོན་འགྲུས་
ལེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡང་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་སོ་སོར་
ཉོག་པའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཆགས་པས་སྐྱུང་བའི་ཉོག་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོམ་རྒྱན་དག་
དྲན་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསོད་ནམས་དག་ཉིད་ཉིར་
བསགས་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱན་པོས་སྒོགས་པ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་གྱུས་ནས་ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་དོ། །ཉོན་མོངས་ཚོམ་རྒྱན་ཚོགས་འདི་དག་འཕེལ་
ནས་གཞོད་པའི་སྐྱུགས་སྐྱབས་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱུགས་ཉིད་པར་གྱུར་
ནས་དགོ་བ་རྣམས་འགྲོག་ཅིང་བདེ་འགྲོའི་སློག་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་འཇོམས་
པར་བྱེད་དེ། དགོ་བའི་རྒྱགས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱུང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
སྐྱུང་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་

དང་། བསྐྱེད་སྒྲིལ་བའི་འབྲས་སྤྱོད། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་མ་བསྐྱེད་སྒྲིལ་བ་
མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྐོར་ནས་
གུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་བཏང་ངོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་སོང་
ནའང་དེའི་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དེ་ལ་བར་བྱས་ཏེ་
སྤྲོད་ཏེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་གྲོགས་པོ་དམ་པའི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་
འགྲོགས་པ་ལས་ཏེ་དེ་དག་དང་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་གཞན་སྤྱོད་
ལ་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་ན་དེ་དག་
གིས་ཞེལ་བས་འཇིགས་པས་སྐྱེས་ལྷན་བསྐྱེད་པ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པ་ལ་
དེ་ལ་བདེ་སྐྱོད་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱུང་ཚུལ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཐམ་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་གཟིགས་
པའི་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་བདག་ནི་ཉལ་ཏུ་
གཞན་ཞེས་དེ་སྤྲོད་བསམས་ནས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་གུས་པ་
དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེལ་བའི་འཇིགས་པ་དང་ལྷན་པས་དེ་བཞིན་མཐོས་ཏེ་
དེ་ལ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་རབས་ལས། མ་མཐོང་བཞིན་
དུ་སྤྱི་གུ་བ་བྱས་ན་ཡང་། །དུག་ཐོས་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གལ་འགྱུར། །ལྷ་
དང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་གི། །རྣམ་དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྤྱིད་
ངོ། །ཞེས་པ་སྤྲོད་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་བ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པའང་
དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གང་ཆེ་བྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་བ་དེའི་
ཆེ་ཤེས་བཞིན་ཡང་འབད་མེད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སོང་བ་སྟེ་སྐྱར་མེད་
བདག་ཀྱང་སྐྱར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་གྱི་བའི་སྒོན་དུ་བཏང་བ་དང་།
སྟན་ཅིག་འཇུག་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་བསྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་
ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་གྱི་བ་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར་སེམས་ལ་
བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདུག་ན་འདི་འདྲའི་སེམས་འདི་ནི་སྒྲིན་
དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཤིང་བཞིན་
དུ་བཟུང་བྱུང་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་དེས་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟག་པ་དང་།
བརྟགས་ནས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་སྐྱུང་བའི་སྲོད་
པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་
གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དང་། སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟག་པ་དང་།
བག་ཡངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་མེད་པར་གཡེང་བར་བལྟ་བ་ནི་ནམ་ཡང་བདག་
གིས་མི་བྱ་སྟེ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་ནི་མིག་

ཕབ་སྟེ་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེས་ཏ་ཅང་དུ་བ་ན་ལྟ་བ་
 ངལ་གསོའི་ཆེད་དུ་ནི་རེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་
 མིག་ལམ་དུ་སྤང་བར་གྱུར་ན་བལྟས་ནས་སྤོད་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་དག་ལས། ལེགས་འོངས་དོན་དུ་བལྟ་བར་
 གྱིས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་དེར་བཤམ་དོ། །ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ལམ་ལོག་
 པར་ཚོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་བཟླ་བའི་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་སུ་
 དལ་བུས་བཟླས་ཤིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ་སྤྱར་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟ་
 དགོས་པ་ན། ཚོད་པའི་གཞོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ངལ་གསོ་སྟེ་བལྟ་ཞིང་དེའི་
 ཆེ་ཁ་ནི་ཕྱིར་བལྟས་ཏེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མདུན་དང་རྒྱབ་
 ཏུ་བཟླས་ནས་འགྲོ་བའམ་ཡང་ན་འོང་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་འདིས་མཚོན་
 བས་སྤོད་ལམ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོས་པ་ཤེས་ནས་
 སྤྱད་པར་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་བྱ་བར་འོས་པའི་བྱ་བ་ལ་འདི་ལྟར་གནས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་སེམས་པའི་བྱ་བ་ཉོགས་ཤིང་རེས་པའམ་བསྐྱོགས་ནས་དེ་ནས་
 བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལུས་འདི་ལྟ་བུར་ཏེ་སྤྱར་བསམས་པ་བཞིན་གནས་
 པ་ཡིན་མ་ཡིན་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་ཕྱོགས་པ་འདི་བདག་གཞན་ལ་ཕན་
 པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ་ཇི་ལྟར་བཟླས་པ་ལོག་
 པའི་ལམ་དུ་མི་འཚོར་བ་དེ་ལྟར་འབད་བ་རྒྱན་གྱིས་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཉོག་

ཚུལ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལ་བརྩོན་པ་ནི་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཚོར་བར་བྱས་
ཏེ། བདག་གི་ཡིད་འདི་དགོ་མི་དགོའི་ཡུལ་གར་སྲོད་ཅེས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་
སོ་སོར་བརྟག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྲོག་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་།
དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་། དེ་བས་ངན་ཆེ་
བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་བ་ན། གལ་ཏེ་
ཤེན་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་སྲོད་ལམ་དེ་ལྟ་བུར་མི་རུས་ནའང་དེ་དག་དང་མཐུན་
པའི་སྲོད་ལམ་ཅི་བདེར་བྱ་བར་གནང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ་
ཚུལ་ཁྲིམས་འགའ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྦྱིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུས་ཏེ་བཏང་སྟོམས་
སུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་དཔེར་ན། གསང་བའི་
སེམས་ཅན་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པའི་སྤྱིར་དུ་དེ་མཐོང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་
ཞེས་བརྟུན་དུ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །དགོ་བ་སྟོབས་
མཉམ་རྣམས་ནི་གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་ཐོག་མར་བྱ་བ་བརྩམས་པ་དེ་ལས་
གཞན་དུ་སྟེ་དོར་ནས་གཞན་མི་བྱ་སྟེ། དེར་གཏད་པའི་བསམ་པ་ཡིས་དེ་
ཉིད་རེ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཟེན་ནས་གཞན་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་
ཀུན་ལེགས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མཐར་

སྤྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དགོ་བ་རིམ་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཤེས་བཞིན་མ་
ཡིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བ་མི་སྡོག་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་
གཡེང་ལ་ཆགས་པ་དང་། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
བསྐྱངས་པའི་བྱ་བ་སྦྱོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་མའི་གཏམ་འབྲེལ་མེད་སྣ་ཚོ་གསུམ་དང་། མིག་འཕྲུལ་
བ་ལ་སོགས་པ་དོ་མཚར་ཅན་ལྟར་མོ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཀྱན་ལ་འཇུག་པར་
གྱུར་པ་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་མེད་པར་ས་ཚོ་བ་དང་རྩ་གཙོད་པ་དང་ས་རིས་
འབྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་དེ་དག་མི་
བྱ་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་རྣམས་བྱུང་བར་བྱས་ནས་དེ་དེ་ལས་འདས་པའི་
ཉེས་པས་སྐྱག་པས་དེའི་མོད་ལ་དོར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་
ལས། མདོར་བསྟན་ནི། གང་ཆེ་ལུས་བསྐྱོད་པར་གྱུར་ཏམ་ངག་སྐྱབ་བར་
འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་དང་པོར་དེ་དག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་རང་གི་སེམས་ལ་
བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་བརྟེན་པས་རིགས་ལ་སྟེ་
དགོ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ནི། གང་ཆེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བར་མཐོང་

བ་དེའི་ཆེ་དེས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མི་དག་བར་འགྱུར་བ་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་མི་
བྱ་ངག་སྐྱ་བར་མི་བྱ་ཡི། ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པས་ཤིང་
བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཚོད་པ་སྟེ་སེམས་ཏེ་ཅང་
གཡེངས་པ་དང་། ག་ཞར་བཅས་པ་སྟེ་ངག་གི་མཐོ་འཚམས་པ་དང་། གལ་ཏེ་
ང་རྒྱལ་ཏེ་སེམས་ཁིངས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་སྟེ་རང་གི་འགྱུར་པ་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའམ། མཚང་འདྲུ་བ་སྟེ་གཞན་གྱི་སློན་
བརྗོད་པའི་བསམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་སློར་འབྱེན་ཏེ་གཡོ་སྐྱུ་དང་གཞན་བསྐྱུ་
བར་སེམས་པ་དང་། དག་ལྟ་དེ་གཉིས་བསྐྱུས་ནས་གཡོ་སྐྱུར་འཆད་དོ། །

གང་ཆེ་བདག་བསྟོད་ལྟར་ལེན་པའམ་གཞན་ལ་སྟོད་པ་ཉིད་དང་ནི།
ག་ཤེ་བཅས་ཏེ་ཚིག་རྒྱབ་པོ་བརྗོད་པ་དང་། འགྱོད་དང་བཅས་པ་སྟེ་འཐབ་
ཚོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སེམས་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་བཞིན་
གནས་པར་བྱའོ། །རྟོད་དང་བཀུར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་འདོད་པའམ། གཡོ་ག་
འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པའམ། བདག་གི་སེམས་རྐང་པ་བཀུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རིམ་གྱོ་འདོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱའོ། །

གཞན་དོན་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་
དག་ཅེས་པའི་མཇུག་ཏུ། འཁོར་ནི་འདོད་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་པ་
འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་དོན་ཡང་སྟོབ་པར་འཆད་དོ། །དེ་དག་
གིས་བསྐྱངས་པའི་ངག་སྐྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་

གནས་པར་བྱའོ། །མི་བཟོད་པ་ནི་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། འཇིགས་
བ་སྟེ་སྐྱེ་ལངས་པ་དང་། སྐྱི་བཏོན་ཏེ་ཕོད་པ་ཅན་དང་། ལྷ་ཅོར་ཏེ་ཆིག་
འཆལ་ཅི་རུང་རུང་སྐྱ་བ་དང་། རང་གི་སྤྱོད་སྐྱེས་སྐྱེ་གཏོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་
ཞེན་པའི་སེམས་བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ཤིང་བཞེན་གནས་པར་བྱའོ། །

དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་ལོག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
དང་། དོན་མེད་པ་ལ་བཙོན་པའི་ཡིད་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་བྱུང་ན་དེའི་
ཆེ་དཔའ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཉེན་པོ་ཡིས་སེམས་དེ་ནི་བདག་གི་
སྤྱོད་སྐྱེས་སྐྱེ་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་དགོ་བ་ལ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་
དང་། རབ་དང་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་། དཀའ་ཡང་མི་
སྤྱོད་པས་བརྟན་པོ་དང་། གྲུས་པས་སེམས་འདུད་པ་དང་། ཞེ་སར་ཞེས་པ་
ལུས་སོགས་འདུད་པར་རྣམ་སྐྱང་འཆད་དོ། །ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཇེམ་པ་ངོ་ཆ་
ཤེས་པ་དང་། ཉེས་པས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་བསྐྱེམས་
པས་ན་ཞི་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་།
བྱིས་པའི་འདོད་པ་པན་ཚུན་མི་མ་སྐྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྦྱོ་ཞིང་དེ་དག་
གིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེས་པས་འདི་དག་གིས་
གཞོད་སེམས་འདི་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་ངོ་སྐྱེམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་
དག་ལ་ལྷག་པར་བཙེ་བ་དང་སྐྱེན་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། རྟག་ཏུ་

ཉེས་བས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་སེམས་གྱིས། །སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་སྣོ་ལྡན་ཉེས་
བར་མི་འཇིག་ཏེ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །
སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་སྣོང་རྗེ་ལྷག་པར་འཕེལ་བྱེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཤིང་འཇུག་བཤམ། ཡང་ན་རྣམ་བཤད་ལས་བདག་དང་སེམས་ཅན་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དོ་ཚེ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ན་སྐྱལ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་མེད་པར་
ཡིད་ནི་ཉལ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དལ་འགྲོར་རྙེད་པར་དགའ་བ་བསམ་པ་
དང་། རྙེད་པ་ལ་སྣོང་པོ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་
བའི་མཚོག་ཐོབ་པར་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ།
སེམས་འདི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་རི་རབ་ལྟར་ཉོན་མོངས་བས་རབ་ཏུ་
མི་གཡོ་བར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་གྱི་དོ་བོ་ལ་ཆགས་བྱའི་སྣོང་པོ་མེད་པ་
དང་། དེ་སྣོང་པོའི་ཆེད་དུ་སྤྱད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་འབྱུང་
དང་། རྣམ་སྤང་དང་། དགོ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་གཟུང་བར་བྱའོ། ལུས་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རང་དོན་ལ་ཡང་རུས་པ་མེད་པས་སོ་ཞེས་སྐྱེལ་ནས་རྣམ་
བཤད་དུ་ལུས་ཅིའི་བྱེད་བསྐྱང་ཞེས་བྲིས་ནས། མ་བསྐྱངས་ན་དེ་མི་དགའ་

བས་སོ་ཞེ་ན། འེ་བ་ན་བྱ་ཚོད་འཕ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་པན་ཚུན་ཀུན་ཏུ་བའཕལ་
 ཁྲིད་བྱས་ཀྱང་ཡིད་ཁྲོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན། ད་ལྟར་ཅི་འདྲི་བྱིར་ལུས་གཅེས་
 པར་བཟུང་ནས་དེའི་ཁ་ཏ་བྱེད། ཡིད་ཁྲོད་ལུས་འདི་བདག་གིར་བསྐྱུང་བར་
 བྱས་ནས་ཅི་འདྲི་བྱིར་སྐྱུང་བར་བྱེད། འདི་བདག་ལ་དགོས་པས་སོ་སྐྱེས་ན་
 ཡིད་ཁྲོད་དང་ལུས་འདི་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ན་ལུས་དེས་གོ་ཁྲོད་ལ་ཅི་ཞེ་ག་
 བྱ། ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ལ་ཉེན་གཅིག་དགོས་པས་འདི་འདྲི་ན་སྐྱེས་ན་ཚོངས་
 པའི་ཡིད་ཁྲོད་ཅི་འདྲི་བྱིར་འེད་གཟུགས་གཅོང་མ་གཟུང་མི་བྱ་སྟེ་གཟུང་བའི་
 རིགས་ཀྱི། མི་གཅོང་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་འཁོར་འདི་རུལ་བ་བསྐྱུངས་ཏེ་ཅི་
 ཞེ་ག་བྱ། གལ་ཏེ་གཅོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཇི་
 ལྟར་མི་གཅོང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བགས་པའི་རིམ་པ་ནི་རང་གི་སློབ་ཡིས་འཕ་
 ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་སྟེ། འཕ་ཡང་རུས་པའི་དྲ་བ་ལས་འེས་རབ་མཚོན་གྱིས་
 ཀྱུད་དུ་བྱེ་རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བྱས་ནས་རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་།
 འདི་ལ་གཅོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་
 བཟླ་བར་གྱིས། དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཅའ་ཡང་ནི་ཁྲོད་གྱིས་སྐྱེད་པོ་མཐོང་
 བ་ད་དུང་ཅི་འདྲི་བྱིར་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྲོད་གྱིས་ལུས་འདི་སྐྱུང་
 བར་བྱེད། འོ་ན་ཏེ་ལོངས་སློབ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཁྲོད་གྱིས་མི་གཅོང་བ་བར་
 མི་རུང་ཁྲག་ཀྱང་བཏུང་དུ་མི་རུང་ལ་རྒྱ་སྟོང་ག། ཞེ་བ་ཏུ་མི་རུང་ན་ལུས་
 ཀྱིས་ཁྲོད་ལ་ཅི་ཞེ་ག་བྱ། དེས་ན་ཁྲོད་རང་གིས་ལོངས་སླུད་དུ་མི་རུང་བས་

ཉེས་ན་མ་དང་བྱ་རྒྱུ་གིས་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་བསྐྱུང་རིགས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། མི་འོ་ཚོག་གི་ལུས་འདི་ནི་དགོ་བ་ལ་བཀོལ་བར་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་ཟད། འདི་ལྟར་ཁྱོད་གིས་བསྐྱུངས་ཀྱང་ནི་འཆི་བདག་བརྗེ་བ་མེད་པ་
ཡིས་སློགས་ཏེ་བྱ་དང་ཁྱིལ་བྱིན་ན་དེ་ཆེ་ཁྱོད་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། དཔེར་
ན་བྱན་གཡོག་ལས་ལ་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱིན་
ན། ལུས་འདི་བསྦྱོད་དེ་གསོས་ཀྱང་ངེས་པར་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཁྱོད་ཀོ་ཅི་
སྟེར་ལ་ཐང་གསོ། འདི་ལ་སྤྱད་ཅན་དུ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་མེད་པ་བྱིན་ནས་ད་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་དོན་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་དུ་
ཚུགས་ཅེས་དགོ་ལྟས་སོ། །གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་མེད་པར་འདི་ལ་ནི་
ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་གྲུ་ཚུ་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ཉེན་
ཡིན་པ་ལྟར་རང་གཞན་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བཀྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཉེན་ཅན་དུ་གྱུར་བས་ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་སློབ་འཇགས་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
དོན་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱར་བསྐྱུར་བ་
སྟེ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་རྣམ་གངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་
བཞིན་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་སྤྱོད་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་།
སེམས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིབ་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱིར་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་དགོ་བ་ལ་

འཇུག་པའི་སྐྱོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་མ་དང་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོད་པ་སྐྱོང་
བ་དང་། གཉིད་གྱི་ཡུལ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞི་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྗེས་
སྐྱུ་འཇུག་པ་ལ་ངེས་པ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་ལ་དགོ་བའི་སྐྱོད་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཡོད་པར་གྱིས་ཉེ་རྟག་ཏུ་འཇུ་མ་
པའི་བཞིན་དུ་གྱིས་ལ། ཁྱོ་གཉེར་ངོ་རྩམ་ཡོངས་སུ་ཐོང་སྟེ་འགོ་བའི་དོན་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བཤེས་དང་གསོང་པོ་སྟེ་བདེན་པའི་ངག་ཐེབས་པར་སྐྱ་
བར་གྱིས། ཁྱི་དང་སྐུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བབ་ཅོལ་ཉེ་མ་བརྟགས་པར་
འུགས་ཆེན་པོས་སྐྱ་དང་བཅས་པར་མི་དོར་ངོ། །སྒོ་ཡང་བྲག་ཏུ་མི་དབྱེ་
སྟེ་རྟག་ཏུ་གཅོམ་སྐྱུང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོད་ལམ་བྱ་སྟེ། དཔེར་
ན་ཚུ་སྐྱུར་དང་གྱི་ལ་དང་ཚོམ་རྒྱན་དག་སྐྱ་མེད་པར་འཇུ་ཞིང་འགོ་བ་ཡིས་
རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟར། ཐུབ་པ་སྟེ་རྟུལ་ཞུགས་ཅན་
གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱས་ངག་གི་སྐྱོད་ལམ་
ཞི་བ་སྐྱུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞན་བསྐྱུལ་ཉེ་ཉེས་པ་འཚོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་གྲོས་འདེབས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་མ་བཅོལ་ཡང་པན་པར་བྱེད་པའི་
སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ངག་གྲུས་པས་སྐྱི་བོར་སྐྱང་བར་གྱིས་ཉེ། ང་རྒྱལ་མེད་
པས་རྟག་ཏུ་ཀུན་གྱི་སྒོ་བ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཐུག་དོག་མེད་པས་ཚོས་

ལེགས་པར་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱ་ཞིང་བསོད་ནམས་བྱེད་བ་མཐོང་གྱུར་ན་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་བསྟོད་པས་དེ་
ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་དོ། །ཁ་གསལ་ཏུ་དོགས་པ་སྒྲོག་པའི་སྤྱིར་
སྒྲོག་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
མངོན་དུ་བརྗོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཅིང་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་ན་དེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་རིགས་པར་བྱ་ཡི་རང་ཁེངས་
པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ཚོམ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་
གི་དགའ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དགའ་བ་དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོ་ནའང་
དགོན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དགའ་
བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བདག་ལ་ཆེ་འདིར་ལོངས་སྤོད་ལ་སོགས་
གོད་པར་འགྱུར་བ་ཡོང་མེད་ཅིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤང་བའི་ཉེས་པས་ནི་འདིར་མི་དགའ་ཞིང་
སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེན་ཡིད་ཐེབས་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་བ་དང་།
སྐབས་དང་རིམ་པར་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གསལ་པོར་སྟོན་པ་དང་། ཡིད་
དུ་འོང་བ་དང་། ཀུན་སྒོང་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་དང་། སྐྱ་འཇམ་
ཞིང་མང་ཉུང་རན་པར་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་ཡང་
འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་

བསམས་ནས་རྒྱུ་མི་ལྟ་བུའམ་གྱུ་གྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན་དང་ཞིང་དེ་ལ་
བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གིས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་
འདོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དགོ་བ་སྟོབས་ལྡན་
བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་ཚུལ་དང་། མཚོག་དམན་གྱི་སྤང་དོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུས་ཉལ་པར་ཏེ་རྒྱུན་ལྡན་དང་། བསམ་པ་མངོན་ཞེན་ཏེ་
འདུན་པ་དག་པོ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་སྤོགས་འཛོམས་རུས་གྱི་གཉེན་པོ་
ཡིས་ནི་བསྐྱངས་པ་ཉིད་དང་། དུལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་སོགས་
དང་། ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་བའི་
ཞིང་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། མི་
དགོ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ཉལ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་དང་
གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགོ་དང་
མི་དགོ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་བས་དགོ་བ་སྦྱོང་ལ་བཙོན་པར་མངོན། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བ་སྟོབས་ལྡན་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་
སྟོབ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་
གིས་ཉལ་ཏུ་བྱ་ཞིང་ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་གཞན་སྐྱུལ་ཡང་སྟོས་དགོས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དགོ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་

མེད་དེ། དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་དགོ་བ་ལ་སྐྱར་དུ་རུང་ན་སྐྱར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་
གདམ་དགོས་པས་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱི་མ་སྐྱི་མ་
མཚོག་ཡིན་པས་དེ་སྐྱུད་པར་བྱའོ། །གོང་འོག་གི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་
སྐྱར་དཔེ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུང་དུ་འེ་སྐྱིར་ནི་སྐྱིན་པ་ཆེན་པོ་མི་
གཏོང་ངོ། །ཆེ་ཚུང་གང་གིས་འཛོག་ཅེ་ན། གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་གང་
བསམ་ཞིང་གང་ཆེ་བ་དེ་ལ་བརྩམ་མོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྐྱར་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་
པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱས་ནས་གཞན་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་
གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་ཇི་ཆེན་པོ་མངའ་བས་རིང་དུ་གཟིགས་
པ་སྟེ། ལྷང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློ་
དམན་པ་རང་དོན་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་
སྟེ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལས། དེད་དཔོན་སྣང་ཇི་ཆེན་པོས་མི་
ནག་པོ་བསད་པས་བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་གྱི་འཁོར་བ་བསྐྱེལ་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་། ཚོས་གྱི་པན་འདོགས་ཚུལ་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། ཟས་སྐྱིན་ཚུལ་ནི། བསོད་སྣོམས་ཇི་ལྟར་རྟོད་
པ་དེ་ལས་སོགས་པར་སྐྱུང་བ་དུད་འགོ་དང་ཡི་དུགས་རྣམས་དང་། མགོན་

མེད་པ་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་བརྟུལ་
 ཟུགས་ལ་གནས་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་ཆ་རེ་བགོ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆ་བཞི་པ་
 དེ་བཞེས་སྤྱིང་ལས། ཁ་ཟས་སྤྲོད་དང་འབྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་བས་ལུས་ཏ་
 ཅང་ཉམ་ཚུང་བ་དང་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་བར་རན་པ་ཅམ་དུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ།
 གཞན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་དགོ་བ་ལ་མི་བཙོན་ན། ཟླ་བ་
 སྒོན་མ་ལས། དེ་དག་ཁ་ཟས་ཞེས་པོ་ཟོས་པ་དག །རྟོན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མི་
 བཙོན་ཟ་ཞིང་འབྱུང་། །དེ་དག་ལ་ནི་ཟས་དེ་གཏུག་པར་འགྱུར། །བ་སྤང་སྤྱོད་
 གུས་པད་རྩ་མ་བུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །
 གོས་སོགས་སྤྱིན་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་འཆང་བའི་སྣམ་སྤྱར་དང་སྤྱོད་པོས་དང་
 མཐང་གོས་ཉེ་ཚོས་གོས་གསུམ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཡོད་ན་
 སྤྱིན་པར་བྱེད། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། གལ་ཉེ་ལ་ལ་
 ཞེག་འོངས་ནས་སྤྱོད་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་སྤྱོད་བ་ན། གལ་ཉེ་དེ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཚོས་གོས་གསུམ་ལས་སྤྲོག་པ་ཞེག་ཡོད་ན་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་བཏང་ཞིང་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལ་ཚོས་གོས་གསུམ་ལས་
 ཉུང་བར་གྱུར་ན་གང་ལ་བཏེན་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དོན་
 གཏོང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཞེགས་པས་ཚོས་
 གོས་གསུམ་གཏོང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་

སོ། །

ལུས་སྦྱིན་ཚུལ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྲོད་པའི་ལུས་ལ་གཞན་ལ་
ཕན་བ་ཕན་ཚེགས་གྱི་ཆེད་དུ་གཏོང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་སྲོད་པའི་
ལུས་འདི་བསྐྱང་བར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་བ་སྦྱར་དུ་
ཚོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ལུས་འདི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་
གྱི། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བསྐྱང་བྱ། བྲིམས་སྣོན་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་ནི། །དེ་ལས་
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་བ་མ་དག་པར་ཏེ་སྦྱག་བསམ་དག་པའི་སར་མ་
ཚུད་པར་ལུས་འདི་དངོས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕན་བར་མ་
དེས་ཤིང་འགྲོད་པ་དང་སེམས་སྡོག་པ་དང་དགོ་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་
སྲིད་པའི་སྦྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། །དཔེར་ན་སྦྱོན་ཤིང་སྦྱོན་པ་
བཏུ་སྦྱག་པའི། །རྩ་བ་ལ་སོགས་སྦྱར་འོས་ས་བོན་ནི། །བྱིན་ཡང་དུས་མིན་
སྦྱོང་ལས་བསྐྱང་བར་བྱ། །ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྦྱོན་ཤིང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། བསམ་བ་མཉམ་པས་དེ་
གཏོང་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྐྱང་འཚོས་དེ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱས་སོ། །
ལུས་མི་གཏོང་ན་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ནས་ཆེ་
འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་རྒྱད་གཞན་གྱི་བྲན་
དུ་གཏོང་བར་བྱའོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །དེ་ནས་བསམ་བ་དག་པ་ན་

ཇི་ལྟར་རིགས་པ་གཏོང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་མ་གུས་པ་ལ་ཚོས་མི་བཤད་ཅིང་། ལྷོད་
ལམ་མིན་བཞིན་དུ་མགོ་དགྲིས་པ་དང་། གདུགས་དང་འཁར་བ་དང་མཚོན་
ཆ་ཐོགས་པ་དང་། མགོ་ཐོ་གཡོགས་པ་དག་ལའང་ཚོས་བཤད་པར་བྱ་བ་
མིན་ལོ། །གང་ཟག་དམན་པ་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་མེད་པར་བྱད་
མེད་ལ་དབེན་པར་ཚོས་བཤད་པར་བྱ་བ་མིན། དམན་པ་ཉན་ཐོས་དང་མཚོག་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མཚུངས་པར་གུས་པས་ཀུན་ཏུ་སྐྱུང་དོ། །གཞན་དུ་ན་
ཚོས་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པ་
ལས། འཇམ་དཔལ་གང་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཚོས་
ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས་པར་བྱེད། ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པར་
བྱེད་ན་དེ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །རྒྱ་ཆེན་
ཚོས་གྱི་སྤོད་གྱུར་པ་དམན་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱུར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཚོག་
བརྟེན་གས་པ་ལས། སེམས་ཅན་སྤོད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་པའི་འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་འབྲུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པའང་ཡོངས་སུ་
དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་དོར་ནས་མདོ་དང་སྤྲུགས་བསྐྱབས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདྲིད་པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག་དོར་བ་ན་ནི་དེ་དག་ས་
 ལ་སོགས་པས་དགའ་བ་པར་བྱ། བཤད་གཅི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོངས་
 སྐྱད་པར་བྱ་བའི་ཚུ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྐྱད་པ་དང་། ཁ་ཟས་གྱིས་ཉ་ཅང་
 བཀང་བ་དང་། ཅག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ཉ་
 ཅང་གཏངས་ཉེ་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །རྐང་པ་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་ས་ཉེ་མི་འདུག་ཅིང་
 ལག་པ་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་མི་མཉེའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའམ་གྲིམ་པ་ཡིན་
 ཡང་རྩུང་སྟེ་བཞོན་པར་ལ་སྟོན་དང་གནས་ཁང་གཅིག་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་བྱུང་
 མེད་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་བྱུང་མེད་
 སྐྱུ་དང་ཡང་དོ། །མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་མ་དད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱོད་པ་ཀུན་རང་
 གིས་མཐོང་བའམ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དེས་ཉེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ལམ་སྟོན་པ་
 བ་ལག་པ་གཡོན་མ་ན་སོང་མོ་གཅིག་གིས་བདུན་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་ཁྱེད་དུ་
 གསོད་བའམ་མ་གུས་པའི་སྐྱོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་གུས་པ་དང་
 བཅས་པའི་གཡས་པ་ཡི་ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་
 བསྟོན་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་ཚུང་དུ་ཅམ་བདུན་སྐྱོད་པ་ལ་ལག་པ་ཤས་ཆེར་བ་
 སྐྱོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཉེ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་ལ་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་དང་སེ་གོལ་གྱི་
 བདུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་དོན་ཚུང་དུ་ལ་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་
 ལམ་དྲག་པོ་བྱས་ན་མ་བསྐྱམས་པའི་སྐྱོད་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་
 རྟེན་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་མ་སྤངས་ན་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དོན་

མིན་གྱི་རྒྱུན་དུ་འགྲུང་ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་ལས། དེ་ནི་གཟུང་འོས་མ་ཡིན་ན། །
འདྲིག་ཏེན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གུ་བརྟུས། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །
སེམས་ཅན་དམུལ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེག། ཅེས་གསུངས་པས་དེ་སྤོང་བ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤོང་བུན་རྫོགས་པ་ན་མགོན་པོ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་
བསྟན་པའི་ཆེ་གཟིམས་པ་ལྟར་སློབ་གཡས་པ་པབ་ནས་རྐང་པས་རྐང་པ་
མནན་ལ་ལག་པ་གཡས་འགམ་པའི་འོག་གཡོན་བརྒྱའི་སྤོང་ནས་བརྒྱུངས་
ཏེ། ལུས་ཚོས་གོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཡོགས་ཏེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་
སྤོགས་སུ་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་བར་བྱ་ཞིང། །ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་
སྐྱུར་དུ་དགོ་བའི་དོན་དུ་ལྡང་ངོ་སྟམ་པའི་སེམས་ལ་ཉལ་བའི་ཐོག་མ་ཉིད་
དུ་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དགོན་མཚོག་སྤྱིན་ལས། དེ་ཉལ་བ་ན་སློབ་གཡས་པ་པབ་
ནས་ཉལ་བར་བྱེད་དེ། རྐང་བའི་སྤོང་དུ་རྐང་པ་བཞག་ལུས་ཚོས་གོས་ཀྱིས་
གཡོགས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་ལྡང་བ་དང་སྐྱང་
བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་
པ་ནི་གསུངས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་མ་རུས་ནའང་སེམས་སྐྱང་བའི་
སྤྱོད་པ་སྐྱར་བཤའ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ངེས་པར་དེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ་སྤྲིག་པ་

བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་
ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་
སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་བཞི་ཚང་
བར་འགྱུར་བས་དེས་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་སྤར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་དེ་ཞི་བར་བྱའོ། །

བཞི་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ་པ་དང་། དུལ་
མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཚེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོབ་
པའི་གོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཚུལ་ཤེས་པའི་
དོན་དུ་མདོ་སོགས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚེད་དུ་བྱ་བ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་སྟེ་གནས་
སྐབས་གང་དུ་བྱ་བ་ཅི་སྟོན་ཀྱང་རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྟོབ་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ནི་གང་
ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་མ་ཤེས་ན་གཞན་དོན་རྟོགས་པར་མི་
བུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྩོན་
པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་མི་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་
ཤེས་བྱ་སྤྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལེགས་
པར་ཤེས་ཤིང་སྟོབ་པར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ་བསོད་ནམས་སུ་མི་

འགྲུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་དུ་
དགོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སྤྱིར་བསྟོནོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འདིས་འགྲོ་བས་ན་
ཐེག་པ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་གཉེས་ཡིན་ལ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་
ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉེས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བཙུན་
འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་གྲུབ་
པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་དེ་དང་ལྡན་
པའི་སྤྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་དེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་གྱི་ཆེན་པོ་
བདུན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་སྟེ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་
རང་གི་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་གཏོང་དོ། །

བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པར་བྱེད་དཔལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་
ལས་སྐྱ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར། ལུར་ཐམས་ཅད་ལུར་བས་ཡོངས་སུ་མི་
སྟོ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། བསམ་པ་མི་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་དོ་རྗེ། སྤྱག་བསྐྱལ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར་ཁོར་ཡུག་ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་
སྐྱང་བ་ལ་མི་སྟོད་པས་བྲན། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་སྟོང་བས་བྲག་

དར་བ། ལུང་སྤྱི་བ་བཀུར་བས་ཐེག་པ། མི་ཁྲོ་བས་ཁྲི། འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་ལ་
མི་སྒྲོ་བས་གྲུ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོར་བལྟ་བས་བྱ་མཛེས་བ་ལྟ་
བུའི་སེམས་ཀྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བུའོ། །རིགས་ཀྱི་
བྱ་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ནི་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་ནི་སྣོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་བསྟེན་བ་ནི་སྣོན་གྱི་
འདུ་ཤེས་དང་། བཟ་ཏུ་ཉམས་སུ་སྐྱང་བ་ནི་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
པར་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱང་བར་བུའོ། །

ལྟ་བུ་ནི། འདི་ཉིད་དུ་རི་སྐྱད་བསྟེན་བ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་བའི་བསྐྱབ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་
པར་བུ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་བ་རྣམས་སྐྱང་སྟེ་གསལ་བར་འབྱུང་
བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
བལྟ་བར་བུ་སྟེ་དེ་ལས་སྐྱང་བ་དང་དེ་བཅོས་ཐབས་བསྟེན་ལ། དེ་དག་ནི་ཐོག་
མ་ཉིད་དུ་ཤེས་དགོས་པས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛེད་པའི་བསྐྱབ་བ་
ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཡང་ངེས་པར་ཉེ་གདོན་མི་བ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་
བར་བུ་སྟེ། རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྤྱིར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཏུ་སྐྱེད་
པར་བུ་བའི་དེ་ལས་རྒྱ་ཚེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་སོ། །ཡང་ན་རེ་ཞིག་ཚིག་དོན་
མདོར་བསྐྱུས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་
མཛེད་པ་དེ་བལྟའོ། །འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛེད་པའི་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་

མདོ་བཏུས་གཉིས་པོ་འང་འབད་དེ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་མི་སྣང་བ་དེ་དག་
ལས་སྣང་དོ་སྣམ་དུ་དགོངས་པའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །གང་ལས་བྱ་
བ་གང་ནི་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་སྐྱུད་པར་བྱ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་མ་
དད་པ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་བསྐྱབ་བཏུས་སོགས་ལ་དེ་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་པ་མཐོང་
ནས་ཡང་དག་པར་སྐྱུད་དོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་བཞིན་སྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་
པ་ནི། རྒྱང་དོར་ཤེས་པའི་སྒོས་རང་གི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་གྱི་གནས་
སྐབས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི་
ཤེས་བཞིན་སྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱུར་བ་ལ་
འབད་པར་གདམས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་གྱིས་འདི་དག་ལེགས་པར་
སྐྱུད་པར་བྱའི་ཉམས་སྲུ་མི་ལེན་པར་ཚིག་ཅམ་བརྗོད་པ་མདོར་ན་ཅི་ཞེག་
འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟན་དབྱེད་བསྐྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ནད་པ་དག་ལ་
ཕན་པར་འགྲུར་རམ་སྟེ་མི་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ། །

དེན་དང་ཤེས་བཞིན་མིག་གཉིས་མི་ལྟན་ན། །
སྐོས་སོགས་ལུས་སྟོབས་ལྟན་པར་འཁོར་བ་ཡི། །
སྲུ་ཁྱོན་ཆེ་ལས་བརྒྱལ་བར་མི་རུས་པས། །
དེན་ཤེས་གཅེས་པར་བྱུངས་ཤིག་ཤེས་ལྟན་དག།

ལེ་ཏུ་ལྷ་པ་བའཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལེབ་ལྷན་པ། བཟོད་པ་བཤད་པ།

བཟོད་པའི་ལེབ་ལྷན་པ། བཟོད་པ་སྐྱོམ་པར་འོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་
སྐྱོམ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་
དང་། མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་སྐྱོང་དུ་བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་བདེ་གཤེགས་
ལ་སོགས་དགོན་མཚོག་གསུམ་མཚོད་པ་དང་ལེགས་སྤྱད་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད་ཅེས་
འགྲེལ་བ་དག་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་འཇུག་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་
ལས། འཇུག་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་
དགོ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་གཞོམ་བྱ་དང་། འཇོམས་བྱེད་དང་། འཇོམས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་དགོ་བ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀས་མ་བེན་
པ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དང་། བདག་མེད་ཉོགས་པས་བེན་པ་ཐར་བ་
ཆ་མཐུན་ཅོམ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀས་བེན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་
དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ཡིན་ལ། །

གཉིས་པ་ནི། དུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་བོ་དྲག་ཏུ་

འཇུགས་པ། རྗེས་ཀྱང་འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
ཞིང་།

གསུམ་པ་ནི། ས་བོན་རྩ་བ་ནས་འཛོམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ནས་
སྤོང་འགྲུར་གྱི་རུས་པ་བེལ་གྱིས་མནན་ནས་ལན་གྲངས་གཞན་དུ་སྤོང་
འགྲུར་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྟེ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་
སློན་པར། གནས་བརྟན་སྐྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས། ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་གང་
དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྤར་བྲས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །
སྤམ་སྤམ་རྣམ་སློན་འགྲུར། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་བེད་ཡང་སྤོང་དུས་བསྐྱར་
བ་ནི་ཐར་རྩའི་ཡང་རུས་པས་གཞོམ་བྱ་མ་ངེས་ཤིང་། འཛོམས་ཚུལ་ཡང་མ་
ངེས་ཏེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ལས། །ཉེ་བར་འཁོར་དག་
བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བཟང་པར་
འགྲུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་མགལ་དུམ་ལ་ཡང་སེམས་ཁོ་བར་མི་བྱེད་ན་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སློས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
དེ་ལྟར་ཞེ་སྤང་སྟེ་བྱའི་སྒྲིག་པ་གཞན་མེད་ཅིང་དེའི་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་ལྟ་
བྱའི་དགའ་བྱུ་མེད་པ་དེ་བས་ན་བཟོད་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་བྱུག་རྩའི་སེམས་འཆང་ན་ཡིད་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
ཞེ་བ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཉམས་སུ་མི་སྤོང་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྟོ་སྤའི་

ལའོར་གྱི་བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་དེ་ལུས་སེམས་
སོ་མི་བྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱན་སོགས་གང་དག་ལ་ཇེ་བས་ཚོར་དང་བཀྱར་
སྟེའི་དྲིན་གྱིན་ཅིང་ཇེ་བོ་དེ་ལ་བསྟེན་པར་གྱུར་པའི་བྱན་སོགས་དེ་དག་གྱང་
ནི་ཞེ་སྤང་སྤུན་པའི་ཇེས་ཡོན་དེ་ལ་གསོད་པར་ཚོལ། ཞེ་སྤང་དེ་ཡིས་མཛའ་
བཤེས་སྦྱོར་བར་བྱེད། སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་གྱང་ཞེ་སྤང་གི་དབང་
གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དང་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་
པ་ནི། མདོར་ན་ཁྱོ་བས་བདེ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
བས། ཁྱོ་བའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས་འདི་དང་གཞན་གྱི་སྦྱུག་བསྐྱེལ་དག་ནི་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་བསྐྱེམས་ཏེ་ཁྱོ་འཛོམས་པ་དེ་ནི་འདི་དང་
གཞན་དུ་བདེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟེན་བཤད་གཉིས་ལས། བསྟེན་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱའི་རྒྱའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་དང་། དེས་ན་དེ་བརྗོད་
པར་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་འདོད་པ་བྱས་པ་དང་། འདོད་པའི་གོགས་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྙེད་ནས་ཞེ་སྤང་གི་རུས་པ་བརྟན་ཏེ་
བདག་ཉིད་འཛོམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གི་དགྲ་བོ་ཞེ་སྤང་འདིའི་ཟས་ཡིད་
མི་བདེ་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེའང་རྒྱ་མཚོན་འདི་

ལྷ་བདག་ལ་གཞི་དཔལ་ས་དག་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །
དེས་ན་ཅི་ལ་བབས་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དགྲུགས་པ་སྟེ་
ཡིད་མི་བདེ་མི་བྱའོ། །མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཅུ་གྱིས་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་
ཅིང་དགོ་བ་དག་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་
ལ་བཙུན་སྐྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་
བཙུན་སྐྱོད་མེད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་པའ་ཏེ་མི་པའ་བས་དེ་བྱ་བར་
མི་རིགས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱོ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་
དང་། དེ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་
ནམས་ལ་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་། བརྟམས་པ་སྟེ་མ་རྟེན་པ་དང་། ཚིག་རྒྱ་བ་གྱིས་
སྦྱང་བ་དང་། གྲགས་མིན་བརྗོད་པའི་མི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་མི་འདོད་
ཅིང་། ལྷོག་པ་བཞི་པོ་འདོད་དེ་དག་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་པས་ན། །སྦྱུག་བསྐྱེད་
སོགས་འདོད་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་མི་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས་པ་དང་།
འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གོགས་བྱས་པ་ལས་ཁྱོ་བ་འགྱུར་བ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་གོགས་
བྱས་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ཉེས་པ་བཞི་
བྱེད་པ་དང་། བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བཞི་བྱེད་པ་དང་། དག་ལ་ལེགས་པ་བཞི་
བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་སྐྱབས་བུལ་བྱེད་པ་དང་། བརྟམ་
སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབས་
བུལ་དང་ལེན་དང་། ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། གཞོད་པ་ལ་རི་
མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་དང་། རེས་འབྲུང་གི་
རྒྱུར་དང་། གོམས་པས་བཟོད་པ་བརྟག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་
ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་རེས་འགའ་
ཅམ་འབྲུང་སྟེ་དགོན་ལ། སྐྱབས་བུལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མང་པོ་འབད་མེད་དུ་ཡོད་པས་སྐྱབས་བུལ་འབྲུང་བ་ནི་འཁོར་བའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་བུལ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་བ་མི་འབྲུང་བས་
དེ་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སེམས་ཁྲིད་སྐྱབས་བུལ་དང་དུ་
ལེན་པ་ལ་བརྟན་པར་གཞོས་ཤིག་པའོ། །གཞན་ཡང་དབང་སྐྱབས་གི་དཀའ་
ཐུབ་བརྗོད་པའི་སྟུ་མོ་ཤུ་མ་ལ་དད་པ་དག་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པའི་ཚེས་དགུ་ལ་
སོགས་པའི་ཚེ་ཞག་གཅིག་གམ་གསུམ་སྐྱུང་བར་གནས་ནས་རང་གི་ལུས་
བསྐྱེགས་པ་དང་བཅད་པ་ལ་སོགས་དང་། དུལ་ཀའ་བ་རྣམས་འགྲན་པའི་
ཕྱིར་པན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་སྐྱབས་བུལ་གྱི་ཚོར་བ་དོན་མེད་པར་

ཡང་བཟོད་པར་བྱེད་ན། ཐར་པའི་དོན་དུ་བདག་གོ་ཅིའི་སྲིར་སྤར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤམ་བསྟུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གོམས་ན་སྦྲ་
བར་མི་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
གོམས་པའི་དབང་གིས་སེར་སྒྲ་ཅན་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་
ཤེས་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་
འདུ་ཤེས་གོམས་པས། མཐར་ཡབ་སྤྲུལ་མཇུག་བཤམ་གསུངས་པའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགོ་བཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །དེ་བས་ན་གཞོན་པ་ཚུང་དུ་ལ་བཟོད་པ་གོམས་
པས་སྲིས་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་འང་བཟོད་པར་འགྱུར་བར་བྱོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བ་དག་ལས། གོམས་པར་བྱ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
ཚུང་དུ་བསྟན་པའི་སྲིར་སྤྱེལ་དང་ཤ་སྤྲང་དག་དང་ནི་བཀྲེས་སྐྱོམ་ལ་
སོགས་ཚོར་བ་དང་གཡན་པ་ལ་སོགས་བཅས་པ་ཡི་དོན་མེད་སྤྱད་བསྐྱེལ་
ཅིས་མ་མཐོང་ཞེས་པར་སྐྱེལ་ཡང་། དེ་དག་མཐོང་བས་དོན་ཅན་ལ་བཟོད་
པར་རིགས་སོ། །ཞེས་པར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚ་གང་ཚར་དང་རྒྱང་
སོགས་དག་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་བརྟེན་སོགས་ལ་བདག་གིས་གཟེ་རེ་
བཟོད་སྤྱད་ཚུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་སྤྲར་བྱས་ན་གཞོན་པ་སྟེ་སྤྱད་བསྐྱེལ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན་དཔའ་
བརྟན་སྤྱད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན་འང་

བོག་ཅིང་ང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བུ་ལྟར་སེམས་གྱི་
དང་བརྟན་པ་དང་། སྤར་མའི་ཚུལ་ལ་གོམས་པའི་སློབས་གྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་གོམས་པའི་སློབས་གྱིས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་སྤྲུག་གིས་མི་ཚུགས་པར་བྱོས་ཤིག །
མཁས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་ཡང་ནི་སེམས་གྱི་རབ་ཏུ་དང་བ་རྩོག་སྟེ་
འབྲུགས་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་རྣམས་ལ་
གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ་ན་གནོད་པ་མང་པོ་འབྱུང་ཡང་གནོད་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་
འཛོམས་པ་དེ་དག་ནི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་དཔའ་བོ་སྟེ། ལྷག་མ་
སེམས་ཅན་གསོད་པ་རྣམས་ནི་རོ་གསོད་པ་བཞིན་དོན་མེད་པའོ། །གཞན་
ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དེས་སློབས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། དེ་
དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བ་བ་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་སློང་རྗེ་སྟེ་ལ།
དེའི་རྒྱ་སྟོག་པ་ལ་འཛོམ་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་དགོ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་
འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་
མི་རིགས་པ་སློང་བ་དང་། སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞོན་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པས་ཁྲོ་བའི་ཡུལ་
དུ་མི་རིགས་པ་དང་། རང་དབང་ཡོད་པའི་གཞོན་བྱེད་དགག་པ་དང་། རོན་
བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་དབང་དང་། སེམས་པ་མེད་པ་དང་།
རོན་བསྐྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དགས་བདག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ཁྲོ་
སྣམ་ན། མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མང་པོའི་འབྱུང་
གནས་ཆེན་པོ་ལའང་མི་ཁྲོ་བར་སེམས་ཡོད་ཀྱི་དག་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཅི་སྟེ་གོ།
མཁྲིས་སོགས་རྒྱུན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་བས་མི་ཁྲོ་སྣམ་ན།
གཞོན་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞིང་
རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ནན་
གྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནད་འབྱུང་བ་སྟར་
པོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁྲིས་སོགས་གྱིས་ནི་གཞོན་པར་བྱ་བར་མ་བསམས་
ལ། དགས་བསམས་པས་ཁྲོ་བོ་སྣམ་ན། བདག་ཁྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་མ་བསམས་
ཀྱང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྒྱུན་གྱི་ན་ཅམ་ལས་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་ལ། རྒྱུན་དེས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འབྱུང་
པོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་དབང་མེད་པ་དང་། སེམས་པ་མེད་པའི་རོན་བསྐྱ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་
ཐམས་ཅད་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་
དེ་དག་ཀྱུན་ཀྱང་རྒྱུ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་གི་རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་དེ་དག་ཀྱང་
འབྲས་བུ་ཉེས་སོགས་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་མེད་ལ།
དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་བདག་རྒྱུ་འདིས་སྐྱེད་ཅེས་སེམས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱངས་ཅན་དང་རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་བདག་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་གཙུག་པོ་
དང་བདག་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་ཅན་གྱིས་དགྲའི་གཞོན་སེམས་ལ་
སོགས་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་བསྐྱེད་དོ་སྣང་ན། དེ་དག་གས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
བདག་དང་གཙུག་པོ་ཐུན་མོང་དུ་དང་། བདག་ཉེན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཙུག་པོ་ཞེས་བྱུང་གང་འདོད་དང་བདག་ཅེས་བཏགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། བདག་གི་གཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུ་བའི་སྤྱིར་
འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་
སྤྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །ཉེན་པོ་དེ་དག་ཉེན་པ་རང་དབང་དུ་
ཁས་སྐྱེས་པས། སྤྱི་མོ་ཉེན་པོ་ཉེན་པོ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་གཞན་དབང་ཅན་དུ་
འབྱུང་བས་སོ། །བྱུ་བའི་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་དེའི་ཆེ་གཞོན་

བྱེད་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་སྟེ་དེ་མེད་པས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མོངས་སྐྱོད་བྱེད་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་
སྐྱེད་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དེ་གཙོ་བོས་གཏད་པའི་ཡུལ་ལ་
མོངས་སྐྱོད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བདག་ཚོས་ཅན། ཡུལ་དག་ལྟ་བུ་གཅིག་འཛིན་
པ་དེ་ནམ་ཡང་འགག་པ་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དག་
ལྟ་བུ་གཅིག་བུ་དེ་ལ་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་འཛིན་བྱེད་དུ་རྟག་པའི་
སྲིད། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །འང་གི་སྐྱས་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་
རྟག་པའི་སྲིད། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་རིག་པ་ཅན་བདག་རྟག་པ་སེམས་པ་
མེད་པ་ཞིག་འདོད་པ་འགོག་པར་འཆད་པས་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཚོས་ཅན།
གཞོན་སེམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་མིན་པར་མངོན་པར་ཐལ། ཅི་སྟེ་རྟག་ན་ནི་སྟེ་
རྟག་པའི་སྲིད་ནམ་མཁའ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྟག་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་
མི་རྟག་པ་རྣམས་དང་སྤང་ན་དོན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་
བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་སྤར་མེད་ཁྱད་པར་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་
མེད་པས་སོ། །འདི་ལར་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་པན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་བདག་
དེ་སྐྱོན་བཞིན་ལས་མ་འགྱུར་ན་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པས་དེ་ལ་སྤར་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་ལ། འགྱུར་ན་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །དེ་
བས་ན་བདག་དེའི་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཡིན་ལོ་ཞེས་དེ་གཉིས་

ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ།
ཉམ་པ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཕན་གདགས་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་
འགྱུར་བ་ཡིན། རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་སྡེ་མ་སྡེ་མ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན་དེ་
དག་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྡེ་མའི་མཐར་ཐུག་མེད་པས་རང་དབང་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བདེན་པ་མེད་
བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་སྐྱལ་བ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱལ་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་ན་གང་
ཟག་གམ་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཁོ་བ་གང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་བརྗོད་
བའང་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྗོབ་ཏུ་ཁོ་བ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁོ་བ་ལ་བརྟེན་པའམ་སྐྱབ་བསྐྱལ་རྣམས་རྐྱེན་འཆད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་
པས་མི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་དགོ་སྟངས་རྣམས་བཤད་ལས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་ན་ཁོ་བ་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའི་
ལན་དུ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན་དག་པོའམ་མཇུག་པོ་ཡང་རུང་སྟེ་མི་རིགས་
པ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་མི་རིགས་པ་འདི་འདྲ་ནི་རང་དབང་མ་ཡིན་
གྱི། རྐྱེན་ལས་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་ཏེ་ཡིད་འཇུགས་པ་
མེད་པར་མཐོང་སོ། །གལ་ཏེ་རང་དགས་འདོད་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ན་

འགའ་ཡང་རང་ལ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པས་ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྐྱེལ་འདོད་སྐྱབ་བསྐྱེལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞོད་པ་ལ་རི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གཞོད་བྱེད་སྟོང་རྗེས་ཡུལ་དུ་རིགས་པ་དང་། ཁྱོ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པ་
དང་། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞོད་བྱེད་དེ་དག་བག་མེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་བདག་གི་ལུས་ལ་འདོད་བདག་ཉིད་གྱིས་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་
པར་བྱེད་ཅིང་། བྱུང་མེད་དང་རྗོར་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་རྩམ་
ཞིང་ཟས་གཅོད་ལ་སོགས་བྱེད། ཁ་ཅིག་འགག་ཅིང་གཡང་སར་མཚོངས་པ་
དང་དུག་དང་མི་འཕྲོད་པ་བ་སོགས་འབྲལ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
སྤྱོད་པ་ཡིས་རང་ལ་ཡུན་དུ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད། གང་ཆེ་ཉོན་མོངས་
དབང་དུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་བདག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་
དེའི་ཆེ་དེ་དག་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། ཉོན་
མོངས་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟ་བུར་བདག་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་
དག་ལ་སྟོང་རྗེས་སྐྱེ་བར་རིགས་ཤིང་། བརྒྱལ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་དག་ལ་ཁྱོ་
བར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཐ་ཆོག་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟུག་པ་དང་།
གཞོད་པ་རང་གི་ཉེས་པར་བརྟུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་

གཞོན་ཚུལ་ལ་བརྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆེ་བ་བྱེད་པ་
བྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
ནི་སྐྱེག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་བཀོན་ཏེ་ཁྱོ་བ་དང་འདྲའོ། །འོན་ཏེ་
འཆེ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་སྐྱོ་བུར་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་དེ་རང་བཞིན་གྱི་
ངེས་པ་ཡིན་ནའང་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤོང་བ་ལ་དུད་པ་འདུལ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་བཀོན་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་པོས་དབྱུག་པ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་བཀོལ་ཏེ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ན། དངོས་སུ་གཞོན་མཁན་ཡིན་པས་
དབྱུག་པ་དེ་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འཕེན་མཁན་དག་པོ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་ཁྱོ་ན་དག་དེའང་ཞེ་སྤང་གིས་ཅད་པས་ཉེས་སུ་ན་ཞེ་སྤང་ལ་ཁྱོ་བར་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤོན་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་། རང་
གི་ལུས་དང་། ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་སྤོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ་ད་ལྟ་རང་ལས་བྱུང་
བ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བར་
བྱེད་པ་བདག་ལ་ལན་དུ་གཞོན་པ་འདི་འདྲུང་བར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་དེའི་མཚོན་ཆ་དང་བདག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་མའི་
རྒྱལ་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དག་དེས་མཚོན་སྤང་བདག་གིས་ལུས་སྤང་སྟེ་

བཅད་ན་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
བས་སོ། །དེས་ན་མིའི་གཟུགས་ལྷ་བ་འདྲ་བར་རེག་དུ་མི་བཟོད་པ་སྐྱབ་
བསྐྱལ་ཅན་ལུས་ལ་སོགས་པར་སྲིད་པས་སྣོངས་པ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
བཀག་པ་བདག་གིས་བཟུང་བས་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་རྣུང་བར་གྱུར་ན་དེ་
ལ་གཞོན་པར་སྐྱལ་ལ་ཁོ་སྟེ་གཞན་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྱིས་པ་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་
ལས་ངན་པ་དང་ལུས་ལ་བརྟམ་བས་རང་གིས་དེ་གཉིས་བྱས་ཤིང་བཟུང་
བའི་ཉེས་པས་གཞོན་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ་གཞན་ལ་བཀོན་དུ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དང་རལ་གྱི་ལོ་
མའི་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དཔྱལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
རང་གི་ལས་ཀྱིས་གཞོན་པ་འདི་དག་བསྐྱེད་ན་གཞན་གང་ཞིག་ལ་ཁོ་བར་བྱ་
སྟེ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་གི་གཞོན་པ་སྣོང་འབྱུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་
བྱས་ནས་བདག་ལ་གཞོན་བྱེད་རྣམས་རྣུང་སྟེ། དེ་ཡིས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འདོད་ན་བདག་གིས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་མ་བརྟུག་
གམ་སྟེ་བརྟུག་པར་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞོན་བྱེད་འདི་དག་ཉིད་ལ་ཉེན་
བཅས་ནས་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པས་བདག་གི་སྤིག་པ་མང་དུ་འབྱོང་ཞིང་།
བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱབ་

བསྐྱེད་པའི་དཔྱད་པ་བར་འདོད་བར་འགྱུར་བས་བདག་ནི་དགྲ་དེ་ལ་གཞོན་
 བྱེད་ཡིན་ལ། དགྲ་དེ་དག་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཅིའི་བྱིར་མ་རུངས་སེམས་ཁྲོད་ཁྲོ་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །
 གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་བས་བདག་གྲང་དཔྱད་པར་འགྲོ་འོ་སྐྱམ་
 བ། བདག་ལ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ཡོད་ན་དཔྱད་པར་མི་འགྲོ་འོ། །
 གལ་ཏེ་གཞོན་བྱེད་དུ་མཉམ་བས་དཔྱད་པར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་བྱེད་མི་རུང་ངོ་
 སྐྱམ་བ། རུང་སྟེ་བདག་གིས་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དཔྱད་པ་
 ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་འདིར་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་མ་
 བྱུང་བས་སོ། །འོ་ན་ཁྲོད་བཟོད་པས་ཁྲོད་རང་བསྐྱེད་པ་ཕན་བྱེད་དུ་གྱུར་
 པའི་དགྲ་བོ་དེ་མ་བསྐྱེད་པས་དྲིན་མི་ཤེས་པའམ་སྟོང་རྗེ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ་སྐྱམ་བ། བདག་གི་བཟོད་པས་དེ་བསྐྱེད་པར་མ་རུས་མོད་ཀྱི། བཟོད་པ་
 མེད་པར་ཡང་གང་གིས་བསྐྱེད། འོན་ཏེ་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ནི་དེ་དག་
 གི་སྒྲིག་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་ན་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་ལ། བདག་གི་
 དགོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོང་པ་བཞི་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་དེས་ན་དགའ་བྱུང་གི་
 མཚོག་བཟོད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྟམས་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 བརྟམས་སོགས་གྱིས་མི་གཞོན་པ་དང་། རྗེད་པའི་བར་ཚད་བྱེད་པས་དང་།
 གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་པས་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དགས་ཡིད་དམ་ལུས་གང་ལ་གཞོན་ནས་མོ། དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་
 ལུས་ཀྱང་གང་དུའང་གཞོམ་པར་མི་རུས་པས་སོ། །འོན་ཏེ་སེམས་དེས་
 ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་ལུས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་གིས་གཞོན་
 པར་རུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞོན་པས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་དེ་
 ཞེ་ན། འོན་བརྟེན་དང་ཚིག་རྒྱུ་བ་སྤྱི་བ་དང་མི་སྣུན་པ་ཡི་ཚིག་དེ་ཡིས་ལུས་
 ལ་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ན་སེམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྣོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སེམས་ཁྱོད་
 ཅིའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་མོ། གལ་ཏེ་བརྟེན་སོགས་དེའི་སྣོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། དེས་ནི་ཆེ་འདིའམ་
 ཆེ་གཞན་ལ་བདག་ལ་ཟ་བར་ཏེ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་ན་བདག་ནི་ཅིའི་སྤྱིར་མ་
 དང་པ་དེ་མི་འདོད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁོ་བའི་སྤྱིག་པ་སྤྱི་བ་དང་། རྟེན་པ་ལ་སྤྱིར་
 པོ་མེད་པ་དང་། སྤྱིར་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བརྟེན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་མ་དད་ནས་རྟེན་པའི་
 བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་འདི་བདག་བརྟེན་སོགས་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་
 གིས་རྟེན་པ་དེ་ནི་གྲུབ་ཀྱང་ཆེ་འདིར་འདོད་ཏེ་སྤྱི་མར་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་གི་
 དེའི་དོན་དུ་ཁོས་པ་ཡི་སྤྱིག་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་མ་སྤྱིད་པར་དུ་བརྟེན་པར་
 གནས་སོ། །དེས་ན་བདག་ནི་རྟེན་པ་མེད་པར་དེང་ཉིད་དུ་ཤེ་ཡང་སྤྱིར་གཞན་

ལ་གཞོན་པའི་སློབ་མཉམ་ལོག་འཚོ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་ནི་མི་
རུང་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་ནི་རིང་གནས་གྲུར་གྲུང་འཆི་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་
ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནས་ལོག་འཚོའི་རྣམ་སྤྲོད་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་
བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་མི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱུར་བདེ་བ་སྤོང་
ནས་གཉིད་སད་པར་གྲུར་བ་གང་ཡིན་དང་། གཞན་ཞིག་མི་ལམ་དུ་ཡུན་
ཚམ་བདེ་བ་སྤོང་ནས་བདེ་བར་གྲུར་བ་གང་ཡིན་པའི་སད་པ་དེ་དག་
གཉིས་ཀ་ལའང་མི་ལམ་གྱི་བདེ་བ་དེ་ནི་སད་པ་ན་སྤྱིར་འོང་བ་མེད་པ་ལྟར་
ཆེ་རིང་ཆེ་ལུང་གཉིས་ཀ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ན་སྤོན་སྤོང་བའི་བདེ་བ་སྤྱིར་
མི་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྲུར་ཏེ་ཡུན་
རིང་དུས་སྤྱི་བདེ་སྤྱད་གྲུང་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོམ་པོས་སློབ་པ་འི་བཞིན་དུ་དེ་
དག་རུང་བཤད་གྲུང་སྤྱི་མར་སྤྱིར་དབང་མེད་པས་སྤྲོད་མོ་ལག་བ་སྤོང་བར་
འགྲོ་བས་རྟེན་སོགས་ལ་སྤོང་པོ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་པས་འཚོ་བའི་མ་ཐུན་བྱེད་ཚང་ནས་ཡུན་
རིང་པོར་གསོན་པར་གྲུར་ན། ཆོས་ལ་སྤོད་པ་འི་སྤྱིད་ཡུན་རིང་འཚོ། །དེ་
སྤྱིད་དགོ་བའི་རྒྱན་ནི་རབ་ཏུ་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིག་བཟང་པ་
དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་བྱ་བས་རྟེན་པ་དོན་ཆེ་བས་དེའི་བར་ཆད་
བྱེད་པ་ལ་ཁྲོའོ་ཞེ་ན། རྟེན་པའི་དོན་དུ་དེའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོས་པར་

གྲུར་ན་བསོད་ནམས་ཟད་ཅིང་སྒྲིག་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྲུར་རམ། དེ་བས་
ན་གང་གི་དོན་ཅུ་བདག་གི་གསོན་པའི་དགོས་པ་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་
གལ་ཏེ་ཉམས་གྲུར་ན་སྒྲིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡི་གསོན་པ་དེས་གོ་ཅི་
ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་བདག་ལ་དད་པ་ཉམས་
པར་བྱེད་པས་མི་སྟོན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྱོའི་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་
བཟོད་པ་ལའང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དད་
ཉམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །གཞན་ལ་གཞན་དད་མ་དད་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དང་དད་པ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས་གཞན་ལ་དད་པ་མེད་པ་
ལ་ཁྱོད་བཟོད་པར་བྱེད་ན་འོ་ན་བདག་ལ་མི་སྟོན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཅིས་མི་
བཟོད་དེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཡུལ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། གཞོན་པ་ཅན་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་
དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱབ་གཟུགས་དང་མཚོན་རྟེན་དང་དམ་ཚོས་ལ་འབྲུལ་བ་
སྟེ་ཚུ་ལ་དང་མི་མཐུན་པ་སྐྱབ་ཞིང་དེ་དག་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལའང་བདག་གི་
སྦྱིང་རྗེས་དེ་བརྒྱུག་པར་བྱའི་ཞེ་སྤང་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པ་རྩེ་བཟང་གྲུང་མི་མངའ་ཞིང་གཞོན་བྱེད་ནི་

སྤོང་རྗེའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་བལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་བ་དང། གཞོད་
བལ་མི་འཇིགས་བ་དང། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་བ་སྐྱོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་དང་གཉེན་དང་བཤེས་ལ་སོགས་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་
བལ་ལང་སྤྲ་མ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་སོགས་གྱི་ཚུ་ལ་
གྱིས་རྐྱེན་དག་ལས་འགྲུར་བར་མཐོང་ནས་ཁོ་བ་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་བལ་གསུམ་སྟེ། དགྲ་ཁོ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་བ་དང།
དེས་ན་དེར་ཁོ་བ་སྤྲང་བ་དང། དེའི་ཐབས་སུ་ཆགས་བ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་མེད་དང་གཞོད་པར་མཚུངས་བ་དང། ཁོ་མཁན་དང་
ཉེས་བལ་མཚུངས་བ་དང། གཞོད་བལ་ལས་ལས་བྱུང་བས་དགྲ་ལ་ཁོ་བར་མི་
རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་དང་སེམས་མེད་གཉིས་
ཀས་གཞོད་བ་བྱས་པར་འདྲ་ན། སེམས་ཡོད་ཁོ་ན་ཅི་སྟེ་གུད་དུ་བཀར་ཏེ་
བཀོན་དེ་བས་ན་གཞོད་བ་བཟོད་པར་གྱིས།

གཉིས་བལ་ནི། དགྲ་ལ་ལ་ཚོངས་པས་གཞོད་བ་བྱས་བདག་ལྟ་ལ་ལ་
ཚོངས་ཏེ་དེ་ལ་ཁོ་བར་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ་སྐྱོན་
དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་བལ་ནི། ལས་གང་གིས་གཞན་དག་བདག་ལ་གཞོད་བ་བྱེད་

བར་འགྲུར་བའི་ལས་དེ་ཁྱོད་གྱིས་སྒོན་ཆད་ཅིའི་སྲིར་བྱས་དེས་ན་གཞོན་
བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལ་རག་ལས་བ་ཡིན་ན་བདག་གིས་དགྲ་འདི་ལ་
ཅི་སྟེ་བཀོན།

གཉིས་བ་ནི། གཞོན་བ་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་བ་དེ་ལྟར་
མཐོང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁོ་བ་སྤངས་
ཏེ་བྱམས་སེམས་སུ་འགྲུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་སྲིར་བདག་གིས་ནི་བསོད་
ནམས་དག་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འབད་བར་བྱའོ། །གསུམ་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱིམ་
ཚིག་བར་གྲུར་བའི་མེ་དེ་བྱིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ནི་རྩ་སོགས་གང་
ལ་མེ་དེ་མཆེད་བར་བྱེད་བའི་རྩ་སོགས་དེ་ནི་སྲིར་སྤངས་ཏེ་དོར་བར་
རིགས་བ་དེ་བཞིན་འདོད་བའི་དངོས་པོ་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་དེའི་
གོགས་བྱས་བ་ལ་སོགས་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཞེ་སྤང་གི་མེ་ནི་མཆེད་བར་གྲུར་
བས་བསོད་ནམས་ཚིག་བར་དོགས་བ་ཡིས་ཆགས་བ་དེ་ནི་དེའི་མོད་ལ་
སྟེ་དེ་མ་ཐག་དོར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་བ་ནི། དགྲས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བས་དེ་ལ་བཟོད་
བར་མི་རུས་སོ་སྦྲུམ་ན། གསང་བར་བྱ་བའི་མི་ཞིག་ལག་བ་བཅད་དེ་གལ་
ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཏེ་ལེགས་བ་ལྟར། གལ་ཏེ་མིའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་འདི་
ཙམ་གྱིས་སམ་དེ་ལ་བཟོད་བར་བྱས་བས་དཔྱུལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་
ལེགས་ད་ལྟའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་བདག་གིས་བཟོད་བར་མི་

རུས་ན་དེས་ན་དམུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཁྲོ་བ་ཅིའི་སྤྱིར་བརྒྱུག་པར་
མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཞེན་ཏེ་དེ་སྤྱུབ་པའི་
དོན་དུ་ཁྲོས་པས་དམུལ་བ་སྟོང་ཕྱག་སྟོང་གྱུར་ཞེས་བཤམ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས་ཁྲོས་པའི་དོན་དུ་ཞེས་སོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ཅམ་སྟོང་ཡང་བདག་གིས་
རང་གི་དོན་དང་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །ད་ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་
དེ་དང་དུ་ལེན་པ་འདི་ནི་དེ་ཅམ་དུ་གཞོད་མིན་ལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་བྱས་པས་
དོན་ཆེན་དག་གྱང་འགྲུབ་འགྱུར་བས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་སེལ་
བའི་གཞོད་པའམ་དེ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་
འདིར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་དག་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བསྟོད་གྲགས་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟེན་པ་སྤྱུབ་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བདེ་བའི་རྒྱར་རུང་བས་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་དང་།
གཞན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དོར་བྱར་མི་རིགས་པ་དང་། སྤང་དོར་ལ་འབྲུལ་
བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་དག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཅོ་ཞེས་པ་
བསྟོད་ནས་བསྟོད་མཁན་དེ་གཞན་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་
ནས་མི་བཟོད་ན། ཡིད་ཁྲོད་དེ་ལ་མི་བཟོད་པར་མི་རིགས་གྱིས་རང་ཉིད་
གྱང་དག་དེ་བསྟོད་ནས་བསྟོད་མཁན་གཞན་དེ་ལྟར་ཅིའི་སྤྱིར་དགའ་བར་

མི་བྱེད་དེ། བྱིད་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་བསྟོད་
བའི་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བའི་འགྲུང་གནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བར་གནང་བ་ཡིན་
ཞིང་། སྤྲུལ་སྤོགས་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་དད་པར་འགྱུར་བས་གཞན་སྤྱད་པའི་
ཐབས་ཀྱི་མཚོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་བསྟོད་བྱེད་ཡང་དེ་ལྟར་བདེ་བར་འགྱུར་
ཞེས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱིད་གཞན་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་ན་ལས་
བྱེད་པ་ལ་སྤྲུལ་སྤོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་བདེ་བར་འགྱུར་བས་
དེའང་སྤངས་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཆེ་འདིར་ལས་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་སྤྱི་མར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆེ་གཞན་ལའང་དེ་བརྗོད་
པའི་བདེ་བ་འདོད་པར་བྱེད་ལ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆེ་རང་ལའང་
དེ་བརྗོད་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་
པའི་བསམ་པས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདག་གིས་གྲོགས་མི་
དགོས་པར་སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་བ་རྟོག་ན་དེས་གོ་ཅི་སྟེ་སྤོང་བར་བྱེད་
དེ་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་སོགས་བྱུང་བའི་རྒྱས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བར་
མི་རིགས་པ་དང་། མ་བྱུང་བའི་རྒྱས་བདག་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གི་འདོད་པ་བྱུབ་པས་དང་། བདག་ལ་མི་གཞོད་
པས་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲིལ་ཉེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མཚོད་པའི་གནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ་ཞེས་ཁས་
ལེན་ན། དེ་དག་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་ངན་དོན་ཅམ་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་
ཅའི་སྤྱིར་གསུང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་གསོ་བྱ་གཉེན་གང་ཞིག་ཁྲོད་ཀྱིས་
གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྲོད་ཉིད་ཀྱིས་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་
དགོས་པ་དེ་ལ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྦྱིན་མ་དགོས་པར་གཉེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཚོ་བ་
རྟེན་པར་གྱུར་ན་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བར་སྦྲར་ཁྲོའམ་ཅི། འཕྲལ་གྱི་རྟེན་
བཀུར་དེ་ཅམ་ཡང་ཅི་འགྲོ་བ་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན་འགྲོ་བ་དེ་ལ་བྱང་
ཚུབ་འདོད་གང་ཡིན་མི་སྲིད་དོ། །དགོ་ལྷས་དགའ་ལ་མི་འདོད་ན་ཞེས་བཤད་
དོ། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་འབྲུལ་བ་ལ་ཁྲོ་བ་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ག་ལ་
ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགའ་དེས་སྦྱིན་བདག་དེ་ལས་ལོངས་སྲོད་རྟེན་
དམ་དེས་མ་རྟེན་པར་སྦྱིན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིམ་དུ་གནས་པར་གྱུར་བ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཀུན་ཏུ་འང་དེ་ཁྲོད་ལ་མེད་པར་མཉམ་ན་བྱིན་ནམ་མ་བྱིན་ཡང་རུང་།

སྟེ། ལོངས་སྐྱོད་དེའམ་དགག་སྐྱབ་དེས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགའི་རྟེན་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཞིང་རང་ལ་རྟེན་པ་ལ་
སྟེ། ལྷག་པར་འདོད་ན་རང་གི་རྟེན་པ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་།
སྐྱེན་བདག་གི་དད་པ་དང་། རང་གི་འབྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཁོང་ཁྱོད་འི་
སྟོབས་གྱིས་ཅིའི་སྤྱིར་འདོད། རྟེན་པར་འགྲུང་བ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་དེ་དག་མི་
འཇོན་པ་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཁོ་བར་མི་བྱེད་སྟོས་
ཞིག་གཞན་ཡང་བདག་ལ་རྟེན་པ་མེད་སྟེན་ཆད་གཞན་ལ་ཡང་མེད་ན་
ལེགས་སོ་སྟེན་ན། ཁྱོད་ནི་རང་གིས་མི་རྟེན་པའི་རྒྱ་སྟོན་པ་བྱས་པ་ལ་
འགྲོད་པ་མེད་པར་མ་བཟང་གྱི། རྟེན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་གཞན་
དག་དང་སྟེན་ཅིག་འགྲུག་པར་བྱེད་འདོད་དམ་སྟེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དགའ་ལ་ཉེས་པ་འགྲུབ་པའི་དང་། བདག་དང་བཤེས་ལ་ལེགས་པ་འགྲུབ་པར་
གོགས་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགའི་ཉེས་པས་
བདག་ལ་མི་མན་པ་དང་། ཉེས་འདོད་ཀྱི་སེམས་གྱིས་གཞོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དགའ་ཞིག་མི་དགའ་སྟེ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ནའང་དེ་ལ་
ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ནའང་ཁྱོད་གྱིས་དགའ་འདུལ་
བར་འདོད་པའི་ཡིད་སྟོན་ཅམ་གྱིས་དགའ་དེ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱར་མི་འགྲུང་
བས་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤོད་ཀྱི་འདོད་པས་དགའ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་གྲུབ་ནའང་
སྤོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་སྤྱོད་བདག་འཚོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་ལས་སྤྱང་བ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉ་
བས་བཏབ་པའི་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་མཆིལ་བ་སྟེ་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་
འདི་ནི་མི་བཟང་གཟེ་བས་དེས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་བྱམ་བ་
སྟེ་བཟངས་སྤྱད་སྤྱུལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཚོང་པར་དེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་
གོགས་སྤོད་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟོན་གྲགས་
འགོག་པ་གཞོན་སྤོད་མ་ཡིན་པ་དང་། བཞུ་སྤོད་ཡིན་པར་བསྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟོན་གྲགས་ལ་མན་བདེ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་
དགའ་བར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོན་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་
ནི་མ་འོངས་པ་ན་མན་པའི་བསོད་ནམས་སྤྱི་མི་འགྱུར་ལ། འདིར་བདེ་བའི་
རྒྱ་ཚོར་མི་འགྱུར་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སྤྱི་མི་འགྱུར་ནད་མེད་པར་
འགྱུར་བ་མིན་ལ་ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་རང་གི་དོན་དུ་
འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔྱད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
མེད་དོ། །དེས་ཡིད་བདེ་ཅམ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་
གཉིར་ན་རྒྱན་པོ་འགྱེད་པ་དང་ཆང་དང་སྤྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟོན་
དགོས་སོ། །

དོན་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གྱི་གཏོང་མོད་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་
འོར་ཟད་པར་གཏོང་ཞིང་དཔའ་བར་གྲགས་པའི་སྤྱིར་གཡུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་
བདག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན་ཚིག་འབྲུ་
རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྲལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་གྲགས་པ་དེས་གོ་སྐྱེལ་བདེ། དེས་ན་བྱེ་
མ་རི་ཁང་བྱ་བ་དེ་བས་ཀྱུར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ག་ཚད་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་
དང་གྲགས་པ་ཉམས་ན་རང་གི་སེམས་འདི་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་མི་དགའ་བར་
བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཞིག་བསྟོད་པའི་སྐྱེལ་ནི་སེམས་མེད་པས་ན་བདག་
ལ་བསྟོད་པ་བྱའོ་སྐྱུ་མ་པའི་སེམས་ཡོད་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་
རིགས་ལ། བདག་གཞན་བསྟོད་མཁན་དེ་དགའོ་ཞེས་གྲགས་པའི་གཞན་
གྱི་དགའ་བ་དེ་ནི་བདག་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྲགས་ན་གཞན་དགྲའམ་ཡང་
ན་བདག་ལ་བསྟོད་པའང་རུང་སྟེ་གཞན་བསྟོད་པ་པོའི་དགའ་བས་བདག་
ལ་ཅི་ཞིག་པན་ཏེ་དགའ་བ་དེ་ནི་བསྟོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པས་བདག་
གིས་དེ་ལས་ཤུགས་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་བསྟོད་པ་པོ་དེ་བདེ་བས་བདག་བདེའོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་སེམས་ཙམ་ཀུན་བདེ་བ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་བྱེད་དགོས་ན།
ཇི་ལྟར་གཞན་དགྲ་ལ་དགའ་བ་ཡིས་བདེ་བར་ཀྱུར་ན་བདག་ཇི་ལྟར་མི་
བདེ་སྟེ་བདེ་བར་རིགས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་བདག་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟོད་

དོ་ཞེས་རང་གི་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་གྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པས་དོན་
མེད་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེས་པའི་སྲོད་པ་ཁོ་ནར་བཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དགོ་བའི་དམིགས་
པ་ལས་སེམས་གཡང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡིས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བའང་འཇིགས་
ཉེ་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་དོག་
བྱེད་པ་དང་གཞན་གྱི་སྤུན་སྤུམ་ཚོ་གས་པ་ལ་ཁོ་བར་བྱེད་ཅེས་འགྲེལ་ཆེན་
དང་རྣམ་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་སྐྱང་ཡང་གཞན་གྱི་སྤུན་སྤུམ་ཚོ་གས་པའང་
ཞེ་སྐྱང་གིས་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་བདག་གི་བསྐྱོད་སོགས་ནི་གཞིག་པའི་སྤྱིར་གང་དག་ཉེ་
བར་གནས་པ་དེ་དག་བདག་ཉེས་པ་དེ་དག་ནི་སྣོབས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་
སྐྱུང་བ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞུགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་ཁོ་བར་མི་རིགས་
ལ། གཞན་ཡང་བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དེའི་
གོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྗེད་པ་དང་བཀུར་སྟེས་འཆི་བར་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །
གང་དག་དེའི་གོགས་བྱས་ནས་བདག་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བར་
བྱེད་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་སྟར་ཁོ། གཞན་ཡང་བདག་ནི་དེའི་ཉེས་པས་ངན་
སོང་གི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་བཞིན་དུ་རྗེད་སོགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་པའི་སྣོ་ནས་དེར་མི་
གཏོང་བའི་གོ་འཕང་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་སྟར་ཁོ་སྟེ་ཁོ་བར་མི་

རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁོ་བ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་ཡིན་པ་
དང་། གཞོན་གྱིད་མ་ཐུན་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། དེས་ན་དེ་ལ་ཁོ་བར་ལྷོག་སྟེ་
གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་གྱིད་དོ་ཞེས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་གོགས་གྱིད་པ་དེ་ལ་འང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བཟོད་པ་དང་
མཚུངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཡོང་བ་མིན་ན་བདག་ནི་དེ་ལ་མི་
གནས་སམ་སྟེ་གནས་པར་རིགས་ལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་
ཏེ་བདག་ནི་རང་གི་སྦྱོན་གྱིས་དག་འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་གྱིད་ན་བསོད་
ནམས་ཀྱི་རྒྱ་བཟོད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་འདི་ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་གོགས་
གྱིད་པར་བྱ་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཚོས་གག་མེད་ན་མི་འབྲུང་ལ་
ཚོས་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འབྲུར་བའི་ཚོས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་
ཡིན་ལ། བཟོད་པ་ཡང་དེའི་རྣམས་སུ་འགོ་ལྷོག་གྱིད་ན་ངེ་ལྟར་དག་དེ་ལ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་སྦྱིན་
པའི་དུས་སུ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོང་མོ་བ་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་གོགས་བྲས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་གྱིད་གྲུར་པའི་མཁན་པོ་ལ་སོགས་
པར་འབྲུང་གི་གོགས་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གྲུས་
བར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་དེ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་
བུ་ལ་བརྟགས་ནས་གྲུས་པར་བྱ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས་
གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། གྲུས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོང་བ་དང་དགྲ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་འབྲུལ་ཡང་འཇིག་
ཉེན་ན་ནི་སྒྲོང་བ་མོད་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དགོན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
འདི་ལྟར་པར་གཞོད་པ་མ་བྱས་ན་རྒྱར་འགའ་ཡང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་
སྤྱིར་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་དགྲ་ནི་དྲིན་ཆེའོ། །དེ་
བས་ན་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པར་རང་གི་སྤྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱང་བ་ལྟར་
བྱང་ཚུབ་སྒྲོན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་བདག་
གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགྲ་འདི་དང་བདག་གིས་བཟོད་
པ་འདི་བསྐྱབས་པས་ན་གཉིས་ཀ་བཟོད་པའི་རྒྱ་ལ་གཏོགས་པ་དེའི་སྤྱིར་
འབྲས་བུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནི་དགྲ་འདི་ལ་ཐོག་མར་བདར་བར་བྱ་
སྟེ་སྤྱིན་པར་འོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་བཟོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྐྱམ་པའི་
བསམ་པ་མེད་པས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་མཚོད་པར་བྱ་བར་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དགོ་

བ་འགྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱུར་རུང་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མཚོད་དེ་མི་
འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ་ཚོས་ལ་གཞོད་སེམས་མེད་ལ་དག་འདི་
གཞོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་མཚོད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་
བ་བཞིན་དུ་པན་བཅོན་ན་མི་བཟོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདག་གིས་བཟོད་པ་ཇི་སྟར་འགྲུབ། དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་སེམས་
དང་སྤྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན་དག་དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་དེ་དམ་པའི་ཚོས་བཞིན་དུ་མཚོད་པར་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་སྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལས་དག་བ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་
དང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་གཉིས་ཀ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་བར་བྱུང་བས་
ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པར་
འགྲུར་གྱི་དེར་ནི་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུང་གི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་མ་
ཡིན་ནོ་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་མགྲུ་བར་བྱས་པ་
མང་པོ་ཞིག་འདི་སྟར་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏེ་མཐར་

སྲིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་སྲིར་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
རྒྱལ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འབྲུབ་པར་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་
ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མིན་པ་ཅིའི་ཚུལ་ཏེ་
རིགས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་མི་མཉམ་པས་གྲུས་པ་མཉམ་
དུ་བྱ་བར་མི་རིགས་སྣམ་ན། རང་གི་བསམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཉམ་པར་
འཛོག་པ་མིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་
མཚུངས་པ་ལས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་
མཚུངས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡོད་པ་དེའི་སྲིར་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱམས་པའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་ལ་མཚོད་པས་བསོད་ནམས་
མཐོང་ཚོས་སུ་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་དེ་ཡུལ་
སེམས་ཅན་མེད་ན་མེད་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་བསོད་ནམས་
གང་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
འབྲུབ་པའི་ཆ་མཉམ་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་དག་མཉམ་པར་འདོད། ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོན་
ཏན་མི་མཉམ་མོ། །དེར་མ་བཟང་གྱི་ཡོན་ཏན་མཚོག་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
མངའ་བའི་གང་བཟག་གཅིག་སུ་སངས་རྒྱས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅམ་

འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་ནའང་དེ་ལ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་སྤུལ་ཡང་
ཚུང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏུན་མི་མཚུངས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཚོས་མཚོགས་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆ་
བསྟུན་ནས་སེམས་ཅན་མཚོན་བྱར་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོན་པས་སེམས་ཅན་བདག་གིར་མཛད་པ་
དང་། བདག་ཏུ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གུས་པར་རིགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་དང་། མ་གུས་པའི་ཚོངས་པ་བཤའགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གུས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་གཡོ་
སྤྱུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་དུ་གྱུར་ཅིང་པན་པ་དཔག་
མེད་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་མགུ་
བར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ནི་ལན་ལོན་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་ལ། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་དོན་ལ་སྤྱོད་གཏོང་ཞིང་མནར་མེད་དུ་ཡང་
འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་པན་བཏགས་པས་ལན་
ལོན་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་བས་ན་འདི་དག་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ན་ཡང་
སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟང་རྒྱ་སྟེ་དེ་དག་ལ་པན་པ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་
ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གང་གི་སྤྱིར་རང་གི་སྤྱོད་ལ་ཡང་མི་གཟིགས་པར་
གཏོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཚོངས་པ་བདག་གིས་རི་ལྟར་ན་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྱན་

གྱི་དངོས་པོ་མི་བྱ། གང་ཞིག་བདེ་བས་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་
བས་དགྲེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་མི་དགྲེས་པ་འགྱུར་
བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་དག་དཀའ་བས་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་དགྲེས་ཤིང་དེ་
དག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་བཞེད་པའི་གོགས་བྱས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་
བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ལྟར་ལུས་ལ་ཀུན་
ནས་མེ་འབར་བ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་
དགྲེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བས་ན་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་
སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ཀུན་མི་དགྲེས་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་སྤྲིག་པ་དེ་རིང་སོ་
སོར་བཤགས་པར་བགྱི་ཡིས་མི་དགྲེས་པར་གྱུར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་སྐྱབ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞིང་། སྤྱིན་ཆད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བགྱི་སྤྲད་དུ་དེར་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་
པ་ངེས་པར་བརྟུལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བླན་དུ་མཆི། འགྲོ་མང་རྗོགས་པས་བདག་
གི་སྤྱི་བོར་འཚོག་གས་འགྲུམས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་བསྐྱོ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
མགོན་པོ་རྣམས་དགྲེས་པར་མཛོད་ཅིག།

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བདག་གཞན་

བརྗེ་བའི་སྒོ་ནས་བདག་ཏུ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་
བདག་ཉིད་ཅིའི་སྤྱིར་གྱུས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་མགྲུ་བ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་དང་། དོན་བསྟུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། རང་གི་དོན་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པའང་འདི་
ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དོ། །
དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་རྟོག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་
གཞོན་པ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱུར་རིང་པོ་སྟེ་སྤྱིས་གྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་
རྟོག་པ་དག་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱིར་གཞོན་པ་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་གཅིག་ཕུ་
དཔུང་མེད་པ་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མ་སྤུ་སྟོབས་དེའི་དཔུང་ཡིན་པར་
ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་བྱེད་ཉམ་རྒྱུར་བ་འགའ་ཡང་བྱེད་དུ་གསལ་
པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་དེའི་
དཔུང་སྟེ་གཞོན་ལན་བྱེད་པ་དང་མི་དབྱེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
དམངས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་ཉེས་པ་རྒྱུར་དུ་ཅོམ་བྱས་པ་ལ་ཡང་གཞོན་

བ་ཆེན་པོ་བྱེད་བ་དེ་མགུ་བར་བྱ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགུ་བར་
བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁྲིམ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མི་མགུ་བྱས་བ་ཡིས་སྤོང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་བ་དཔྱུལ་བའི་གཞོན་བ་དེས་བྱེད་དམ་སྟེ་མི་བྱེད་
ལ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་མགུ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་བ་ཡིས་ཐོབ་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྱི་ན་མི་སྤིད་དོ། །དེས་ན་དཔེ་
དོན་པན་གཞོན་མཉམ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་བ་ཡིས་མ་འོངས་བ་ན་
སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བ་ལྟ་ཞིག་གི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བ་དང་
སྙན་བར་གྲགས་བ་དང་སྤྱིད་བར་འགྱུར་བ་ཅིས་མ་མཐོང་། འདིར་མ་བཟང་
ཀྱི་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཆེ་ན་སྤྱི་བ་གཞན་དུའང་བཟོད་པས་གཟུགས་
མངོས་བ་སོགས་དང་། བད་མེད་བ་དང་གྲགས་བ་དང་ལྟན་བ་ལ་སོགས་
བ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་བདེ་རྒྱས་
ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞོན་བྱེད་ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་དྲིན་ཅན་ལ། །
སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་བདེ་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ། །
བརྟགས་ན་ཁོ་བྱ་ཁོ་བྱེད་མ་གྲུབ་ཀྱི། །
ཁོ་བས་རང་རྒྱད་མ་སྤྲོགས་སེམས་ལྟན་རྣམས། །

ལེའུ་བྲུག་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལེ་ཏུ་བདུན་པ། བཙུན་འགྲུས་བཤད་པ།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚམས་སྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་
བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པར་གདམས་པ་དང་། བཙུན་བྱ་བཙུན་འགྲུས་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་གནས་ཏེ་འབྱུང་
གི། བཙུན་འགྲུས་མེད་པར་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་མི་
འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱང་མེད་ན་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། གཉན་པོ་སྟེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཙུན་འགྲུས་
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོ་བ་ལ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤང་བྱ་ལེ་ལོ་བཤད་པ་ནི། བཙུན་
འགྲུས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱས་ན་གསུམ་སྟེ།
དགོ་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་སྤོང་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་མི་དགོ་
བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཞེན་པ་དང་། བདག་གིས་དགོ་བསྐྱབས་མི་རུས་
ཞེས་སྦྱིད་ལུག་ནས་བདག་ཉིད་ལ་བརྟུན་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྤོང་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤོང་བ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་
པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྒྱ་འོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྣོམ་ལས་ཉེ་དགོ་བ་ལ་མི་བཙོན་པར་ཡིད་དལ་དུ་གནས་
པའི་བདེ་བའི་རོ་མུང་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྟག་
པར་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་ཡིས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་མི་སྤྱོད་བ་ལས་ལེ་
ལོ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤམ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་འཁོར་བའི་སྟུག་
བསྐྱེད་ལ་མི་སྤྱོད་བ་ལས་སྣོམ་ལས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་མུང་བ་དང་། དེ་ལས་
གཉིད་ལ་སྲིད་པ་འགྱུར་ཞེས་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། བཙོན་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་
བས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཆེ་འདི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྱི་མའི་སྟུག་
བསྐྱེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། དེས་པ་དང་། སྤྱིར་དུ་འཆི་བ་
བསམ་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྒྱ་བས་བཤོར་ཉེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བའི་
རྒྱར་ནི་ཚུད་གྱུར་ནས་འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་པ་ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་
སམ། རང་གི་སྤྱོད་ཆེན་རྣམས་འཆི་བདག་གིས་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་
ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཉམ་སྟེ་གྱུར་བཞིན་དུ། འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་
བརྟེན་ཅིང་དགོ་བ་ལ་མི་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ན་གཤོལ་བས་རིམ་གྱིས་
གསོད་པའི་མ་ཉེ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟར་སྐྱབ་ལོ། །ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་
ནས་སྤྱོད་འཆི་བདག་གིས་ནི་གསལ་བྱུང་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་

ལ་དགའ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་ཇི་ལྟར་དགའ་སྟེ། རྒྱེས་རབས་ལས།
ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་དོགས་བ་མེད་པར་རབ་
ཏུ་དགའ་ཞིང་སྟོན། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྐྱེ་བོ་འདིགས་བ་
མེད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་བ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། འཆི་བར་ངེས་
ཀྱང་འཆིར་ཉེ་བ་ན་དགོ་བ་སྐྱབ་པས་ཚོག་གོ་སྟམ་ན། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆེ་
འདི་གཞོན་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཚུ་ཡི་ཚུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་ཏྟག་ན། །
དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྩལ་གཉིས་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སང་ཁོམ་གང་
ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་
འགྱུར་བས་ཇི་སྟེན་འཆི་བར་མ་ཐུག་པ་དེ་སྟེན་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་བྱའི་
འཆི་བས་ཐུག་པ་དེའི་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི་དགོ་བ་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་
དུས་མ་ཡིན་པས་ལེ་ལོ་སྤངས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། བྱ་བ་འདི་ནི་མ་བྱས་ཤིང་འདིའི་མགོ་བཅུམས་བ་དང་
འདི་སྐྱེད་ཅེས་བྱས་པར་གནས་ལ་སྟོ་བུར་འཆི་བདག་འོངས་འགྱུར་ནས་ཀྱི་
ཏུད་བདག་འཆི་བས་བཅོམ་མོ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་དང་
འབྲལ་བའི་མྱ་ངན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་མིག་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་
གདོང་ལས་མཆི་མ་འཇོག་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་བ་བདག་ལ་གསོན་པའི་རེ་
ཐག་ཆད་པ་ན། བདག་དཔྱལ་བར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉའི་

བཞིན་ལ་བལྟ་ཞིང་རང་གི་སྤྲིག་པ་རྣམས་བྱམ་པས་གདུངས་པ་དང་།
དཔྱལ་བའི་སྤྲེལ་གས་ཀྱི་སྤྲོ་ནི་ཐོས་པ་ཡིས་བདག་གྲང་དེར་འགྲོའོ་སྣམ་སྟེ་
སྤྲེག་པས་མི་གཙང་བ་དབང་མེད་དུ་བྱག་པས་ལུས་ལ་འགོས་ཤིང་སྤྲེག་
བསྐྱལ་གྱིས་སྤྲོས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་དགེ་བ་ཅི་གྱུར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། བྱོད་ནི་ཚེ་འདིར་འཆི་བ་ན་ཉ་གསོན་གྱི་ཚན་ལ་འབྲེ་
བ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲི་
མ་དཔྱལ་བ་མི་བཟད་པའི་སྤྲེག་བསྐྱལ་རྣམས་དངོས་སུ་སྤྲོང་ན་སྤྲོས་ཅི་
དགོས་པ་ལ་འཇིགས་པར་རིགས་ཏེ། དཔྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་
དང་། །བྱམ་དང་བསྐྱབས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་པས་གྲང་། །འཇིགས་
པར་བསྐྱེད་པར་བགྱིད་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྤྲོན་ཉམས་སུ་སྤྲོང་ན་སྤྲོས་
ཅི་འཚའ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཁྱོའི་ཚུ་ཚན་གྱིས་ལུས་
གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་རེག་པ་ན་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་སྤྲེག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་དཔྱལ་
བར་སྤྲེ་བའི་ལས་བྱས་ན་ཅིའི་སྤྲིར་འདི་ལྟར་བདེ་བ་གནས། རྒྱ་དགེ་བ་ལ་
བཙོན་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་བཟོད་
སྣན་ཚུང་བ་ལ་གཞོད་པ་མང་པོ་འབབ་པ་དང་། འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་དུ་
སྟོ་དང་འབྲ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པའི་
དོན་ཐོབ་སྟེ། སྤྲེག་བསྐྱལ་དག་གིས་བཙོམ་པར་འགྱུར་བས་སྤྲོང་རྗེའི་དབང་
གིས་ཀྱི་ཏུད་སྤྲོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིའི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་
ལས་སྐྱོལ་བར་གྱིས་ཤིག་གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བས་ཀྱེ་སྐྱོངས་པ་
བཙོན་དགོས་པའི་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག་ཅེས་པས་མཚོན་ནས་ལེ་ལོ་
ཐམས་ཅད་སྐྱོངས་ཤིག་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་
པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དགའ་བ་མཚོག་སྐྱངས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་རྒྱོད་པར་གྱུར་པ་ལ་གཡེང་བ་དང་། དག་གི་དགོད་
པ་དང་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་མི་རིགས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་
པོ་དག་ཚོས་བཞིའི་སྐྱོན་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སྐྱང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་ཐོག་མར་བསམ་པ་སྐྱིད་ལུག་མེད་
པར་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དེ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དཔུང་ཚོགས་
བཞི་བསགས་པ་དང་། དེ་ནས་དམ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དགག་སྐྱབ་ལྟར་
ལྷང་བ་དང་། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་གསུམ་གཉིན་པོས་དབང་དུ་བྱ་ཞིང་།
དེ་ནས་བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་
གྱིས་ཤིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་རུས་པ་མེད་པར་སེམས་པ་དང་། རྒྱན་
སྐྱབ་པར་དཀའ་བས་སྐྱིད་ལུག་པའི་གཉིན་པོ་སྐྱོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཐོབ་ཅེས་སྐྱིད་ལུག་པར་ནི་མི་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་བས་
བདེན་པའི་ཚིག་འདི་གསུངས་ཏེ། སྤང་བུ་ཉ་སྤང་བུང་བ་དང་དེ་བཞིན་སྲིན་
བུར་གང་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགའ་
ལྷ་མེད་ཐོབ་པར་ལག་བབས་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྟོབ་སྟེ། གང་དག་སེང་གི་
དང་། ལྟག་དང་། བྱི་དང་། ཅེ་སྤྱང་དང་། བྱ་མོད་དང་། ལྷང་ལྷང་དང་། བྱ་ཕོག་
དང་། ལུག་པ་དང་། སྲིན་བུ་དང་། སྤང་མ་དང་། སྤང་བུ་དང་། ཉ་སྤང་བུ་གྱུར་
པ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ན། བདག་
མིར་གྱུར་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བཙོན་
འགྲུས་ཉམས་པར་བྱེད་སྟུམ་ཞེས་པ་དང་། མི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། གང་ཞིག་
རི་ཅམ་ཡོན་ཏན་ཆུང་བས་ཀྱང་། །ལྟག་པའི་བསམ་པས་སྟོབ་ན་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱིར་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
རིགས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ནི་དེ་
དྲི་མ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའམ་སེམས་ལ་བཞག་པའི་དགོ་བའི་བག་
ཆགས་སོ། །དེ་ལས་དང་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ལྷོ་

མ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་
ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཉལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྣོད་པོ་
ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་
བས་པན་བ་དང་གཞོན་བ་འོ་ཞེས་བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་བ་མ་
བཏང་ན་བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་ཅིས་མི་འཐོབ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུ་པའི་རྒྱ་མེད་བ་དང་། སྐྱོ་བའི་རྒྱ་ཡོད་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བས་འཛིགས་བ་སྤང་བ་དང་།
དུས་ཡུན་རིང་བས་སྐྱོ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། གཉིས་ལས། ལོག་ཉོག་བརྗོད་བ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དེའི་དོན་དུ་རྐང་ལག་ལ་སོགས་བ་བཏང་དགོས་པས་བདག་ནི་དེ་ལ་
འཛིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་བ་དེ་སྐྱོར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་བ་དང་། གོམས་
བས་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷུ་དང་ཡང་བའི་ཁྱད་པར་ལམ་དབྱུད་པར་སྤང་དོར་ལ་
མོངས་པས་ཁྱོད་ནི་འཛིགས་པར་བཟད་དེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་མ་
སྐྱུད་པས་བསྐྱེད་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་དུ་འཁོར་བར་ལན་གངས་དུ་མར་ལུས་
གཞོན་བ་དང་དབུག་བ་དང་བསྐྱེད་བ་དང་གཤམས་བ་ལ་སོགས་པར་
འགྱུར་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་སྐྱོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །

བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་ནི་ཆོད་

ཡོད་དེ་ཚུང་བས་བཟོད་པར་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཟུག་རྩུ་ཁོང་བརྒྱལ་གཞིད་
བསལ་སྲིར་ཏེ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་ལུས་ལ་མ་བཏོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཟོད་
པར་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲོན་པ་ཀུན་གྱི་གསོ་དབྱུང་གིས་མི་བདེ་བ་ཡིས་
ནད་མེད་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ན་དཀའ་སྤྱད་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་བཟོད་དགོས་པ་དེ་
བས་ན། ངན་སོང་སོགས་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་དག་གཞུང་པའི་སྲིར་དཀའ་
སྤྱད་གི་མི་བདེ་བ་ཚུང་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ། །གསོ་དབྱུང་ཕལ་བ་འདི་འདྲའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་གྱི་སྤྲོན་པའི་མཚོག་སངས་རྒྱས་གིས་མ་
མཛད་དེ། ཚོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་སྤྲོས་སྤྲོས་བས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆེན་
པོ་ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་འབྲེན་པར་མཛད་དོ། །ཤེར་འབྱུང་དང་རྣམ་སྤྲང་
ལུས་གཏོང་བའི་དཀའ་སྤྱད་ལས་དང་པོ་བས་མི་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཤལ་སོགས་པ་གཏོང་དགོས་པས་ཇི་སྟར་ཚོ་
ག་འཇམ་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ་གོམས་པ་དག་སྤྲོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་
དུ་ཐོག་མར་འདྲེན་པས་ཚོད་མ་ལ་སོགས་པ་ཚུང་དུ་དངོས་པོ་དམན་པ་
ཙམ་སྤྲོན་པ་ལ་སྤྲོས་བར་མཛད་དེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་སྤྲོན་ནས་ནི་རིམ་
གིས་རང་གི་ཤལ་གཏོང་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་གང་
གི་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡང་ཚོད་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་བར་མཐོང་ནས་ཞེན་པ་
མེད་པའི་སྤྲོས་སྤྲོས་ནས་དེའི་ཆེ་རང་གི་ཤལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་དེ་ལ་དཀའ་
བ་ཅི་ཞེ་ག་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བ་དེ་སྤིང་བ་གཞན་གྱི་སྤྱིར་དཀའ་སྤྱད་དགོས་
བས་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྲིག་བ་
སྤངས་པའི་སྤྱིར་ལུས་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་ལ། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་
མཁས་པའི་སྤྱིར་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལོག་པར་ཉོག་
བས་བདག་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་བས་སེམས་དང་། སྤྲིག་བས་
སྤྱད་བསྐྱེད་ནས་ལུས་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་བས་སོ། །

སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟང་དེ། བསོད་ནམས་གྱི་འབྲས་བུས་
ནི་ལུས་བདེ་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་
གནས་གྱུར་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྤྱོད། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་སྤྱོད་བས་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་སྤོན་གྱི་
སྤྲིག་བ་བཟང་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་སྤྱིར་
ཉན་ཐོས་ཀུན་བས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པར་བཤམ་དོ། །ཤེས་དང་སྣ་ཉན་ཐོས་
ལས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་སྤྱིར་ཞེས་པར་འཆད་དོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་ལ་ཀུན་
སེལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་རྟ་བཞོན་ནས་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་
སྤོན་ཡོན་སེམས་ཤེས་པ་སྤྱི་ཞེས་སྤྱིར་ལུག་པར་འགྱུར།

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤངས་བྱའི་དགའ་འཛོམས་པའི་དདུང་ནི་མོས་
བཞེས་བྱང་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདུན་པ་ནི་འདི་དང་དགོ་བ་འདོད་པ་

ཡིན་ལ་ཞེས་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་མ་དཔང་ལོ་རྒྱ་བ་འདི་རྣམས་རྒྱ་དཔེ་ལ་འདུན་
བར་ཡོད་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་ནི་མོས་བ་ཞེས་བ་ཐམས་ཅད་འདུན་
བར་ཞེས་བར་བྱའོ། །འདིར་ཡང་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དང་། དེ་བརྩམས་བ་
ལས་མི་སྡོག་པའི་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལས་སྣག་པར་དགའ་བ་དང་། རོར་ན་
དགོས་པ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་རོར་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མོས་བ་ནི་མི་
དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྣག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་པ་དེ་དང་མོས་བ་དེའི་ཕན་
ཡོན་བསམས་པས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་སྤོགས་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་
བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བའི་སྤྱིར་འབད་བར་བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་ཞེ་ན། བཤད་
པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མོས་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ཏེ་བརྟན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། རོར་
བའི་དབྱུང་བསགས་ཏེ་སྤང་རོར་ལྟར་སྤང་ཞིང་ལུས་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་
བའི་སྣོབས་གྱིས་ནིའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱུང་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟར་སྤང་བ་
དང་། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མོས་བ་དང་། ང་རྒྱལ་
དང་། དགའ་བ་དང་། རོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མོས་བ་མེད་པའི་ཉེས་
པ་དང་། མོས་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། རྒྱ་བརྟན་པའི་སྣོན་ས་དེ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མོས་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
འགོད་པ་དང་། ཚོས་ལ་མོས་བ་མེད་པའི་ཉེས་བ་བསམས་ཏེ་དེ་གཏོང་མི་
རིགས་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན་བདག་དང་
 གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི་དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་
 དུ་ཉེས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་འཇོམས་པ་ལའང་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཟད་གྱི་བར་དུ་
 འབད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཉེས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་
 ཚོམ་པ་དེ་ཡི་ནི་ཆ་ཚུལ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་
 མེད་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་བདག་གི་ཅི་སྟེ་སྟེང་མ་གས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་
 དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་
 ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་མཚོར་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་
 བ་ལ། བདག་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་ཆ་ལ་ཡང་གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་
 ཏེ། དེས་ན་རྙེད་པར་དགའ་ཡང་ངེ་ཞིག་ལྟར་རྙེད་པའི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བདག་
 གིས་དོན་མེད་པར་བྱས་པ་མཚར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་སོགས་རྣམ་སྐྱེད་ཅི་ལྟར་དོན་མེད་
 པར་བྱས་ཤེ་ན། ཞེས་གོང་མ་ལ་སྐྱེ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྣམ་གངས་གཞན་
 དུ་འཆད་དོ། །བཙུན་ལྟར་འདས་མ་མཚོད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དགའ་སྟོན་ཆེན་
 པོའི་བདེ་བ་མ་བྱིན། བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་རང་དབྱུང་པོའི་བསམ་པ་
 རྫོགས་པ་མ་བྱས་འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་མ་བྱིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཚོས་
 དང་། ཟང་ཟེང་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྐྱིན་པ་གསུམ་མ་བྱས་ཞེས་པའོ། །
 །ཤེར་དང་རྣམ་སྐྱེད་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལྟ་ཁང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་དོ། །སྤྱུག་

བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་བ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་མ་གྱིན་ན་བདག་གིས་མ་ཡི་
མངལ་གྱི་ལྷག་རྩ་དང་རྩུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བད་གྱི་དལ་
འགྱོར་ཐོབ་པའི་དགོས་བ་མ་གྱུབ་པོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་ནི་སྤོན་ཆེ་དང་ད་ལྟ་ཚོས་ལ་མོས་བ་དང་བྲལ་
བས་ན་བདེ་བས་ཐོངས་བ་འདི་འདྲར་བྱུང་བྱུར་ན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་བསྐྱེད་སོ། །ཤེས་ལྡན་དུ་སྤྱི་ཞིག་ཚོས་ལ་མོས་བ་གཏོང་། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བའི་སྤོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་མོས་བ་
ཡིན་པར་སློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་བ་ལས། དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་
བ་ནི་མོས་པའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས། ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་བྱུབ་པས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་བ་དེ་
རི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མོས་བ་དེའི་ཡང་རྩ་བ་ཏུ་ཉེ་དགོ་སྤྱིག་གི་
རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བསྐྱོམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན་བ་
དང་། དེ་དག་གི་བྱེད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་སློ་ལྡེ་འཁོར་གྱི་རྩུག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་ཤེས་
གྱི་འཁོར་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇིགས་བ་རྣམ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་བ་དང་།

འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི་རྒྱ་སྡིག་པ་སྦྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།
 ཡིད་ལ་བསམས་པ་སྟེ་འདུན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བ་བྱས་པས་
 སྦྱེ་བ་གང་དང་གང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེའི་
 འབྲས་བུའི་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཚོད་འགྱུར། སྡིག་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་
 གང་དང་གང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར་ནི་སྡིག་པ་དེས་སྦྱུག་བསྐྱལ་
 གྱི་མཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། དུས་
 གྱིས་ཉེན་ནས་རྒྱལ་པོ་འགོ་འགྱུར་ན། །ལོངས་སྦྱོད་མཛེས་དང་གཉེན་བཤེས་
 རྗེས་མི་འབྲང་། །སྦྱེས་བུ་དག་ནི་གང་དང་གང་འགོ་བ། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་
 བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས་གྱི། དང་པོ་དགོ་བ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།
 སྦྱེ་གནས་མངལ་དོག་ཅིང་ངི་ངན་ཚ་བ་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་བ་རྒྱ་ཆེ་ངི་
 བཟང་བསེལ་བའི་བརྒྱའི་སྦྱིང་པོར་གནས། དེར་བས་བད་ཀན་གྱི་བཟག་ཚུས་
 འཚོ་བ་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་བ་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་ཚོས་
 གྱི་བས་གྱིས་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་བྱས་པ། སྦྱེ་བའི་ཆ་དོག་པའི་སྦྱུག་བསྐྱལ་
 ལས་བྱུང་བར་གྱུར་བ་ཐུབ་པའི་འོད་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་བརྒྱ་ལས་
 བྱུང་ལུས་མཚོག་ཅན། སྦྱེ་བོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་བ་
 རྒྱལ་བ་སྐྱང་བ་མཐའ་ཡས་སོགས་གྱི་མདུན་དུ་གནས་ནས་དེའི་ཚོས་གྱིས་
 སྦྱོང་བ་སྟེ། བྱུང་བར་དེ་དང་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་སོ་སྦྱེ་དང་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོ་བས་འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྡིག་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་ལས་གྱིས་
གྲུབ་པའི་གཤེན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་པགས་པ་མ་ལུས་པ་བཤུས་པས་ཉམ་ཐག་
ཅིང་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་སོ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཞུད་ལུས་ལ་སྐྱགས་གྲུར་ལ་སྐྱར་
ཡང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་རལ་གྱི་དང་མདུང་བྱང་གིས་བསྐྱུན་ནས་ཤེ་ཡི་
དུམ་བུ་བརྒྱར་སྐྱགས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་གྱི་ས་གཞིར་སྐྱར་བ་
ནི་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་མི་དགོ་བ་ཚེན་པོ་མང་པོས་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན་དགོ་བ་ལ་མོས་ཏེ་འདུན་པར་བྱ་ཞིང་། དགོ་
སྡིག་གི་སྐྱང་དོར་ལ་གྲུས་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྐྱང་
དོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུམ་པ་
དང་། ཞུགས་པ་བསྐྱུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བལ་པོ་ཆའི་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྐྱོ་བ་དུག་པ་ལས།
དཔེར་ན་ལྷའི་བུ་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི་དཔུས་ལོང་དང་རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་པས་མི་སྡོག་པར་འོས་སུ་གྲུར་པའི་ཡུལ་སྐྱང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་
པ་སྐྱོ་ཚོགས་གྱིས་མི་སྡོག་ཅིང་། འོས་སུ་གྲུར་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱེན་པ་
དང་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་ཡིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་
བཅུམས་ནས་དེ་སྐྱབ་ཏུས་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར་འགྲོང་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་
བརྟགས་ནས་ནི་ཡོད་ན་བརྩམ་མམ་མེད་ན་མི་བརྩམ་བྱ། གལ་ཏེ་མི་རུས་ན་
མ་བརྩམས་པ་ཉིད་མཚོག་ཡིན་གྱི་བརྩམས་ནས་དེ་ལས་ལྗོག་པར་མི་བྱའོ།
།ལྗོག་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དམ་བཅས་ནས་
ལྗོག་པ་དེ་གོམས་ནས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སྡིག་པ་དང་རྣམ་སྡིན་སྐྱབ་
བསྐལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དོར་ནས་བརྩམས་པ་གཞན་དེ་དང་དེའི་
འབྲས་བུའི་དུས་གྱི་དགོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དམན་ཏེ་མཐར་མི་སྐྱིན་པར་
འགྱུར། དེ་རང་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོ་བའི་ལས་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཞོན་པ་དང་། དེའི་རུས་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་
རྒྱལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་རང་གཞན་གྱི་
དོན་གྱི་དགོ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་
འདི་ནི་ལས་གྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི་ཉོན་མོངས་
པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པ་རྣམས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་རང་
དོན་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་ན་འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལས་དམན་པའི་གྲོགས་མི་བྱའོ་སྐུ་ནས་

གཞན་དག་ཁུར་འཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་ལས་བྱས་ན་བདག་ཉིད་
ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་དེའི་གོགས་མི་བྱེད་པར་འདུག་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་
ལས་དེ་ནི་དམན་པ་ལ་བདག་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་
ལས་དེ་མི་བྱེད་དེ་བདག་ལ་ང་རྒྱལ་དེ་མེད་པ་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་ཡང་སྤང་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེན་པར་རིགས་པ་དང་།
གཉིན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྤང་བྱའི་ང་རྒྱལ་སྤང་བ་དང་། གཉིན་
པོའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱབས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤི་བའི་སྐྱལ་དང་སྤང་བར་གྱུར་ན་ཁྱ་ཡང་ནམ་
མཁའ་སྤིང་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱིས་སྲོད་པ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་
བདག་ཉིད་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉམ་ཚུང་ན་སྤྱང་བ་ཚུང་དུ་འང་བདག་ལ་
གཞོད་པར་བྱེད་པས། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་བསམ་པ་ཞུམ་པ་དང་བཅས་
ཤིང་སྲོར་བས་ཚོལ་བ་དོར་བ་ལ་པོངས་པ་ལས་ནམ་ཡང་ཐར་པ་ཡོད་དམ་
ཅི། དེ་བས་བསམ་པ་ང་རྒྱལ་དང་སྲོར་བ་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་ན་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་
ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་དེ་བས་ན་སེམས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིས་སྤྱང་བ་རྣམས་
ནི་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་སྤྱང་བས་ཚུར་པམ་པར་བྱས་ན་ཁམས་
གསུམ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་འདོད་པ་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་མི་ཡི་སང་གའི་སྐས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

འཕང་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུའང་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྲིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞིམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
སྲོགས་ཏེ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་ཁྲོད་ན་གནས་ན་རྣམ་པ་སྟོང་སྟེ་མང་པོ་གཉེན་
པོའི་སྐྱོན་གཟུག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་སེང་གེ་ལ་
མི་ཚུགས་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་གྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱའོ། །ཉམ་ང་
ཆེ་ཐར་ཏེ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་ཡིས་མིག་ནི་གཅེས་
པར་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉམ་ང་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་
རྐྱེན་ནག་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་
འགྱུར་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་རྩ་བའི་འགྱུར་ལྟར་ནགས་ལ་ཡང་། །ཤེར་དང་
ལྟས་ཉམ་ང་སྟེ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་ཐར་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །རོ་ནི་མིག་གིས་མི་
མཐོང་ལྟར། །ཞེས་མིག་ངོ་སོགས་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
ཉམ་ང་བྱུང་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གཏན་ནས་མི་འགྱུར་བར་བྱ་ཞེས་
པར་འཆད་དོ། །བདག་ནི་བསྐྱེད་པའི་བསམ་དགྱུར་ཏམ་བདག་གི་མགོ་པོ་
བཅད་ཀྱང་སྐྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལ་འདུད་པ་སྟེ་དེའི་
དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ། །རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མི་སྐྱུད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ནི་སློབ་
དཔོན་གྱི་གསུང་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དཔྱད་དཀའ་བས་རང་སོར་བཞག་ན་ལེགས་
སྣམ་མོ། །

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དབྱང་ལ། བསྟན་བཤའ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཅེད་མོ་ལ་དགའ་བ་དག་ཅེད་མེད་འདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་
འདི་ཡིས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དག་བའི་ལས་དེ་ལ་ནི་སྤང་བྱ་ལ་ཞེན་པར་བྱ་སྟེ།
ལས་དེས་མི་ངོམས་ཤིང་དགའ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་བ་བྱེད་པར་རིགས་པ་ངོ་བོ་བདེ་བ་
དང་། མི་ངོམས་པར་རིགས་པ་རྣམ་སྟོན་བདེ་བ་དང་། དེས་ན་དགའ་བས་
འཇུག་བྱར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་
ཀྱང་དེས་བདེ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི་གང་གི་ལས་ཉིད་ཀྱང་
བདེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་མི་བྱེད་པ་རི་ལྟར་
བདེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལས་ཉིད་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་
གཞན་འདོད་པ་དེ་ལས་མི་བྱེད་ན་རི་ལྟར་བདེ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་གྱིའི་སོར་ཆགས་སྤང་ཅི་ལྟར་པན་ཚུང་ལ་ཉེས་
དམིགས་ཆེ་བའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་ན། རྣམ་སྟོན་བདེ་བ་
གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་སྦྱེད་པར་བྱེད་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟས་ལས་བརྒྱམས་པ་དེ་ཚར་བྱིན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
སོས་ཀ་ཉི་མ་བྱེད་དུས་སུ་ཚ་བས་གདུངས་པའི་སྤང་ཆེན་མཚོ་འཕྲད་

མཚོར་འཇུག་པ་ལྟར་དགོ་བའི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་བས་འཇུག་པར་བྱའོ། །
བཞི་བ་དོར་བའི་དབྱང་ལ་གཉིས་ལས། མི་རུས་པ་རེ་ཞིག་དོར་བ་ནི།
སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ་ད་ལྟ་ལས་དེ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་
ན་སྐྱར་རུས་པར་བྱ་དོན་དུ་རེ་ཞིག་དོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བེན་པ་གཏན་
དུ་དོར་བ་ནི། ལྷ་མ་དེ་ལེགས་པར་བེན་ནས་སྤྱི་མ་དང་དེའི་ཡང་སྤྱི་མ་ལ་
སོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་འདོད་
བས་སྲ་མ་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱང་གིས་སྦྱར་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉེན་པོ་
སྦྱར་སྤང་ཚུལ་དང་། ཉེས་བ་སྤང་ཚུལ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བག་ཡོད་སྦྱར་སྤང་བ་ནི། དཔེར་ན་
འཐབ་མོ་རྟིང་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་དག་དགྲ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་གཡུལ་ངོ་
རལ་ཁ་ལྟགས་པ་ན་རབ་ལ་མཚོན་གྱིས་མི་འཕགས་པ་དང་པར་འཇོམས་
པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་མཚོན་ལས་གཟུར་བར་བྱ་ཞིང་ཉོན་མོངས་
རྣམས་ནི་འཇེབས་པར་བཏགས་ཏེ་དེས་སྤར་གཞོད་མི་རུས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྲན་པ་སྦྱར་སྤང་བ་ནི། དཔེར་ན་གཡུལ་དུ་རལ་གྱི་སྦྱང་གྱུར་
ན་འཇིགས་པས་སྦྱར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྲན་པའི་མཚོན་ཤོར་ཏེ་
གཉེན་པོ་བརྗེད་པར་གྱུར་ན་དཔྱལ་བའི་འཇིགས་པ་བྲན་པའི་སྟོན་ནས་བྲན་

པའི་མཚོན་སྤྱད་དུ་སྒྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ནི། ཇི་
ལྟར་མདའ་དུག་ཅན་བསྐྱུན་པ་ན་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས་དུག་ནི་ལྷས་ལ་
ཁྲབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་སྐྲགས་རྟེན་པར་
གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་ཉིས་པས་སེམས་ལ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་ངོ། །
དེ་བས་ན་ཡུངས་མར་གྱིས་བཀང་བའི་སྣོད་བསྐྱར་ལ་ལམ་འདྲེད་པ་ལ་
འགྲོར་བཅུག་སྟེ། རལ་གྱི་ཐོགས་པས་དུང་དུ་བསྐྱད་དེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་པོ་ན་
གསོད་དོ་ཞེས་བསྐྲིགས་ན་འཇིགས་ནས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱིམས་པ་ལྟར་བརྟུལ་
ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྣོམ་པ་འཇིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱིམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་ན་བསྐྱོག་པ་ནི། ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་ཡང་གཞོད་པ་
ཚེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བས་ན་པར་དུ་དུག་སྐྱུལ་འོངས་ན་ཇི་ལྟར་རིངས་པས་
སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དང་སྣོམ་ལས་ལ་སོགས་པ་འོངས་ན་སྤྱད་དུ་དེ་
དག་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་
ཉིས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྤྲད་ནས་ཅི་ནས་
ཀྱང་བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བར་དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡུན་རིང་
དུ་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། བྱུང་བ་བསྐྱོག་
པའི་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ་གཉེན་པོ་བྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

ཞེས་སེམས་པའི་རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་དེའི་རྒྱ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མྱད་
བཤམ། རིགས་བ་ནི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཐོབ་བ་ཞེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་
དོན་ཡང་དེས་གདམས་བ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་བ་དང་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་ཆེད་
དུ་ཆད་པའི་ལས་འབྲིན་བ་སྐྱབ་པར་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་བ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། ཅི་ནས་དགོ་བའི་ལས་དེ་བྱེད་
པའི་སྡོན་རོལ་ནས་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་མཐུ་ཡོད་བ་དེ་
ལྟར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བག་ཡོད་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གཏམ་རྣམས་བྲན་པར་བྱ་སྟེ།
བདག་ཉིད་ལྷུང་བ་ཡང་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྡོ་བས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེས་དགོས་
པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱུང་ནི་འགོ་བ་དང་འོང་བས་ཤིང་བལ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་བསམ་བ་དགོ་བ་ལ་སྡོ་བས་ལུས་ངག་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟ་ན་ནི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ལེ་ཏུ་བདུན་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །།

ལེ་བྱ་བ་རྒྱུད་པ། བསམ་གཏན་བཤད་པ།

བསམ་གཏན་གྱི་ལེ་བྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་
བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པར་གདམས་པ་དང་། མི་མ་སྐྱུན་སྐྱོགས་སྤང་བ་དང་།
གཉེན་པོ་སྡོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་
བསམ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི་ཡིད་ནི་དམིགས་
པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་
བཏུས་ལས། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བཞག་
ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི་ཉོན་མོངས་པའི་
མཆེ་བའི་སྤག་ན་གནས་ཏེ། དེས་སྐྱར་དུ་འཛོམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

འོ་ན་གཡེང་བ་གང་གིས་སྤོང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་
ཡིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་དེ་བས་ན་འཛིག་ཉེན་གྱི་འདུ་འཛི་
སྤངས་ཏེ་ལུས་དབེན་པ་དང་འདེད་པ་ལ་སོགས་གྱི་རྣམ་ཉོག་ཡོངས་སུ་དོར་
ནས་སེམས་དབེན་པར་བྱའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་ཉེན་སྤང་བ་དང་། རྣམ་ཉོག་

དོར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འདུ་འཇི་སྤང་བ་དང་།
ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབེན་བ་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། སྤང་བའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིར་དང་རྟེན་སོགས་ལ་སྤེད་
པས་འཇིག་རྟེན་ནི་སྤངས་ཏེ། དེ་བས་ཉོན་མོངས་བ་སྤང་བར་འདོད་པའི་
མཁས་པས་ཆགས་སྤེད་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལ་འདི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ་
སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་
སེམས་ཉིད་འཇོག་སྤྱིར་དང་། །ཚོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྤྱིར། །ཞི་
གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་སྤྲོད་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའམ་
དེ་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
གིས་ཉོན་མོངས་བ་རྩ་བ་ནས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙུག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣང་སེམས་ཅན་དང་། སྤྱི་ཡོ་བྱད་དང་། མི་
རུས་པའི་གཞན་དོན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཉིད་མི་རྟག་བ་སུ་ཞིག་གཉིན་

བཤེས་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ་ཆགས་པ་དེས་ནི་
ཆེ་རབས་སྟོང་དུ་ཡང་སྐྱབ་པ་མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ། ལས་
ངན་པས་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་སོ། །མ་མཐོང་ན་ནི་དགར་མི་
འགྱུར་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེས་ཡིད་ཀྱང་མཉམ་པར་འཛོག་པར་
མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མཐོང་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤར་བ་ཞིན་དུ་
དེ་ལ་སྐྱེད་པས་གདུངས་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན་
ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་སྐྱིབ་ཅིང་སྐྱོ་བའི་སེམས་
ཀྱང་འཛོག་པར་བྱེད། ཐ་མར་དེ་དགྲལ་བའི་སྤང་ན་གྱིས་གདུངས་པར་འགྱུར་
ཏེ་དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདས་ཏེ་དགོ་བ་མ་གྲུབ་པས་ཆེ་
འདི་དོན་མེད་དུ་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྱིས་པ་ཞིན་པས་
བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་ན་ཇི་ལྟར་འགྲོགས་ཚུལ་སོ། །དང་
པོ་ལ་བསྟེན་བཤེད་བསྐྱེད་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་གང་རུང་རྒྱང་ནི་ཐར་
པ་སྟེ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱང་འཛོག་པར་བྱེད་ཅེས་ལ་དགོ་སྟོན་སོ། །
།གྱིས་པ་ནི་གཞན་པོ་དང་འཕགས་པ་དང་མཁས་པའི་ལྷན་བྲངས་པ་གསུམ་
ལས་འདི་སྤྱི་མ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་ཐ་མ་སྟེ། དེ་དག་
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་འབྲ་བར་སྐྱོར་ན་དེས་རང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ།

འཕགས་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་ཉེ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་
གཞན་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་ན་གྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། བདག་གིས་དེ་ལ་མི་པན་བ་དང་། དེས་བདག་
ལ་མི་པན་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་
ཡུད་ཅུ་མ་གྱིས་ནི་དགའ་ཡང་འགྱུར། དགའ་བའི་གནས་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་ན་
ཡང་ཁྱོ་བར་བྱེད་པས་སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་མགུ་བར་དཀའ། པན་པའི་ཚོས་སྐྱས་
ནའང་ཁྱོ་བར་བྱེད་ཅིང་དང་དུ་མི་ལེན་ལ་བདག་གྲང་པན་པའི་ཚོས་དེ་ལས་
སྡོག་པར་བྱེད་ལ་དེ་དག་གི་ཚིག་དེ་མ་ཉན་ན་ཁྱོ་བས་དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོ་ལ་སྐྱབ་དོག་མཉམ་པ་ལ་འབྲན་དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་
བསྟོད་ན་བྲིགས། མི་སྟན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྱོ་བས་དེས་ན་ནམ་ཞིག་གྱིས་པ་
དང་འགྲོགས་པ་ལས་པན་བ་ཐོབ། མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་གྱིས་པ་
དང་འགྲོགས་ན་གྱིས་པ་ལས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་འཁོར་བར་
དགའ་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་ཅིས་གྲང་དེས་
པར་འབྱུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདག་དང་གཞན་བསྟེན་ཉེ་འགྲོགས་པ་དེས་
ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཟད་ངོ། །དེས་གྲང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ་བདག་གྲང་དེ་
དོན་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་གྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་

ལས། གྲིས་པ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་། །མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ནམ་
ཡང་མི་སྤྲོད་དང་། །གྲིས་དང་འགྲོགས་ལས་སྐྱོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་ཡང་། །མི་
སྐྱོང་མཚོག་དེ་བདག་གིས་སྐྱོད་ལ་སྐྱོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་ན་དགའ་བའི་སྐྱོན་ཚུལ་གྲིས་མགྱུ་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་དང་ཉ་ཅང་འབྲིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཐ་མལ་ཅམ་སྤྲོད་ལ་
ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོད་ལམ་ལེགས་པར་བྱའོ། །བྱང་བས་མེ་
ཏོག་ལ་མ་ཆགས་བཞིན་དུ་དེ་ལས་སྤྲང་ཅི་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཏེ་
ལེགས་བཤའ་དམ་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚོས་སྐྱོད་ལ་སོགས་པ་ཅམ་
སྤངས་ནས་ནི། ཀྱུན་ལ་སྐྱོན་ཆད་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲིས་པ་མེད་པར་
གནས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་པས་སྤྱད་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཆགས་ཡུལ་ལ་སྤྲོད་པོ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ནི་རྟོན་མང་བཀྱར་སྟེ་
བཅས་བདག་ལ་མང་པོ་དགའོ་ཞེས་དེ་འབྲི་སྟེ་མས་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་འཆང་
གྱུར་ན་དེའི་རྒྱས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྐྱས་
ཞུས་པ་ལས། རྟོན་བཀྱར་དང་མཇཾ་བཤེས་དང་སྐྱོང་མོ་སྟེར་བའི་བྱིམ་དང་
མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་སྟེ་བཞིས་རྫོམ་པ་ནི་སྤྱར་དུ་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱུར་གསུངས་སོ། །

དེ་བས་ན་རྣམ་པར་རྫོངས་པའི་ཡིད་རྟོན་སོགས་གང་དང་གང་ལ་

ཆགས་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟེན་སོགས་དེ་དང་དེ་བསྐྱོངས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོང་
འགྱུར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་ངོ། ། །དེ་དང་དེ་བསྐྱོངས་ཞེས་
བ་ནི་རྟེན་བ་ལ་སོགས་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མཁས་པས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ།
ཆགས་བ་ལས་ནི་འཇིགས་བ་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟེན་སོགས་མི་ཉམ་བ་ནི། རྟེན་
སོགས་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་གཤོན་མི་བ་བར་འདོར་བར་འགྱུར་བར་སྐྱོ་
བཟན་པར་གྱིས་ཏེ་རབ་ཏུ་ཉོགས་པར་གྱིས་ཤེགས་འདི་ལྟར་རྟེན་བ་དག་ནི་
བྱུང་ཞིང་གྲགས་དང་སྒྲན་བ་བྱུང་གྱུར་གྱང་རྟེན་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་
བཅས་ཏེ་གང་དུ་འདོད་པའི་གཏོལ་མེད་དོ་སྟེ་འཆི་ཆེ་དེ་དག་རྗེས་སུ་མི་
འབྲང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་བ་བསྐྱོད་སྐྱོད་ལ་དགའ་མི་དགའ་མི་རིགས་བ་ནི། བདག་ལ་
སྐྱོད་བ་གཞན་ཡོད་ན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ། དེའི་དགའ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །བདག་ལ་བསྐྱོད་བ་
གཞན་ཡོད་ན་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱོད་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་
གོགས་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་མོས་བ་སྐྱོ་ཚོགས་བ་རྒྱལ་བས་གྱང་ནི་མི་
མགུ་སྟེ་ལེགས་པའི་སྐྱར་མ་ལ་སོགས་བ་བཞིན་བདག་འདྲ་ངན་པས་སྐྱོད་ཅི་

དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཡི་བསམ་པ་བཏང་
དོ། །ཇི་ལྟར་མགུ་དགའ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྟེན་པ་མེད་པ་ལ་སྣོད་
ཅིང་རྟེན་པ་ཅན་ལ་མི་སྟོན་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་གང་གིས་ཀྱང་མི་མགུ་
བར་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་དགའ་བ་དེ་དག་གི་དགའ་བ་བདག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་དེ་དག་གིས་ཞེས་པའི་དོན་
འཆད་དོ། །

གྱིས་པ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན། གྱིས་པས་ནི་
ཇི་ལྟར་ཡང་གཞན་པས་རང་དོན་སྟོབས་པ་ཞིག་མེད་པར་དགའ་བ་མི་འགྱུར་
བས་ན་གྱིས་པ་འགའ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་ལོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་གཅན་གཟན་ཁྲིད་གནས་ན། །ནམ་ཡང་དགའ་བར་
མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་གྱིས་པ་བསྟོན་པས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་དགའ་བར་མི་
འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤར་བྱང་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་
ཞིག་བྱ་བར་བཤམ་པ་དང་འགའ་ལོ་སྟོན་ན་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་ནི་རང་མི་
ཉམས་ཤིང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་དེ་ལས་སྟོབས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་དངོས་སུ་གཞན་དོན་མི་རུས་ཀྱང་གཞན་དོན་
གྱི་བསམ་པས་དགོ་བ་བྱས་ན་གཞན་དོན་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་
ཕན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་པ་རྟོག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་

དེ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། །ཞེས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབེན་པ་ལ་སྐྱོ་བར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་
སྐྱོ་བའི་རྒྱ་སྤང་བ་དང་། དེ་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
དབེན་པའི་གྲོགས་དང་། གནས་དང་། ལོངས་སྐྱོད་དང་། བསམ་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་སྐྱོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རགས་ཚལ་དབེན་པ་དེ་ན་གྲོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་རི་དྲགས་
དང་བྱ་རྣམས་དང་ཤིང་རྣམས་མི་སྟོན་བརྗོད་མི་བྱེད། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་
དག་དང་ནམ་ཞིག་སྟོན་ཅིག་བདག་གནས་འགྱུར་ཞིག་གུ་ཞེས་སེམས་ཤིང་
སྐྱོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྲག་སྤྱག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་པའམ་སྐྱོན་ཤིང་གི་རྒྱུ་དུ་
གནས་ཞེས་ཏེ། བྲིམ་ལ་སོགས་པ་སྤྲར་སྤངས་པ་དེ་དག་གྱིར་ལེན་པར་མི་
འདོད་པས་ན་ནམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་
འགྱུར་ཞིག་གུ། །ས་སྐྱོགས་སུས་ཀྱང་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་ཅིང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་གང་ཡང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
པས་རང་དབང་སྐྱོད་ཅིང་ཆགས་མེད་པར་ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་
འགྱུར།

གསུམ་པ་ནི། དེར་ས་ལས་བྱས་པའི་སྤྱང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱེད་
དམན་པ་ཉི་ཆེ་དང་། ཀུན་ལ་མི་མཁོ་བའི་སྤྱགས་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་འཆང་

ཞིང་། དེ་ལྷུས་ལ་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་དང་ལྷུས་འདི་
སྐྱབས་མ་བྱས་ཀྱང་འཇིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།

བཞི་པ་ནི། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་དུར་བྱོད་དུ་སོང་ནས་གཞན་དག་གི་
རུས་ཀོང་དག་དང་བདག་གི་ལྷུས་འདི་མཐར་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དག་ཏུ་
ནི་འདྲའོ་ཞེས་ནམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དེར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་དབེན་པ་ལ་མི་སྟོ་བའི་རྒྱ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཆགས་
པ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་བ་ནི། བདག་གི་ལྷུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་རུལ་ཏེ་གང་ཞིག་
དྲི་ང་བ་ཡིས་འག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱ་དག་ཀྱང་དེའི་རྒྱང་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བར་
མི་འགྱུར་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བར་འོང་ཞེས་ལྷུས་ལ་
ཆགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷུས་འདི་གཅིག་ལུ་བྱུང་བ་ཡང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་འག་རུས་དག་ཞིག་ཅིང་སོ་སོར་འགྲེས་འགྱུར་ན་མཛེལ་བ་
གཞན་རྣམས་འགྲེས་པར་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྟོས་ཞེས་ཏེ་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་ནའང་རང་ཉིད་གཅིག་ལུར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། འཆི་ནའང་དེ་
ཉིད་གཅིག་ལུར་འཆི་སྟེ། བདག་གི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱེལ་བ་གཞན་གྱིས་མི་
ལེན་ན་དགོ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མཛེལ་བོས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་མཛེལ་བ་ཤེས་
གྱིས་པན་མི་ཐོགས་པ་དང་། དབེར་ན་ལམ་དག་ཏུ་ཞུགས་པའི་མགོན་པོ་
རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་གཅིག་སྤངས་ཤིང་གཅིག་འཇིག་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་
སྤིད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་གནས་གཅིག་སྤངས་ཤིང་

གཅིག་ཡོངས་སུ་འཇིན་པས་ལུས་དང་གཉེན་གང་ཡང་བདག་གིར་མ་ངེས་
པས་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གཉེན་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་
ཀུན་ནས་གདུངས་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི་སྲི་མ་དེ་ལས་ལུས་དེ་ནི་
དུར་ཁྲོད་དུ་མ་བཏེག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་གདམས་
ནས་དེར་སྲིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེར་སྤྲུ་དང་ཡང་བཤེས་མེད་
འཁོན་པའང་མེད་བྱས་ནས་ལུས་འདི་གཅིག་སུ་དབེན་པར་གནས་ཏེ། ཉེ་དུ་
སོགས་གྱིས་སྤྲ་ནས་ཤི་དང་འབྲར་བཅིས་ནས་ཤི་ནའང་སྤྲ་ངན་བྱེད་པ་མེད་
ཅིང་དུང་ན་འཁོར་བ་སྤྲ་དག་ཀྱང་དེ་ཤི་བའི་སྤྲ་ངན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
མེད་པས་སྤྲ་ངན་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པ་དང་།
འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སོགས་དག་པ་རྣམས་སུས་ཀྱང་གཡེང་བར་
འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་དེར་གནས་བཅའ་བར་གདམས་
པ་ནི། དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་ཏེ་ཉམས་དགའ་བའི་ནགས་ཚལ་ཚེགས་
ཚུང་དུས་རྙེད་ཅིང་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་སྣོ་གསུམ་གྱིས་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་
བྱེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་དོར་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
བསམ་པ་དགོ་ལ་སེམས་པ་ལས་གཞན་ནི་ཀུན་བཏང་སྟེ། གཞན་དག་བདག་
གིས་འཁྲུལ་བའམ། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་མ་བྱས་ལས། །བརྟག་པར་མི་བྱ་

བདག་ཉིད་ཀྱིས། །མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཡང་དག་བརྟག། ཅེས་པ་ལྟར་བདག་
གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་སེམས་པ་གཅིག་སྲུ་ཡིས་
སེམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་དུལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་
དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་འཛིག་པ་དང་། རོ་བོ་
མི་གཙང་བ་དང་། རྒྱས་གཞོད་པ་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཛིག་ཉེན་འདི་དང་པ་རོལ་དུའང་འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤང་
གྲོལ་བསྐྱེད་དེ། འདིར་ནི་དེའི་རྒྱས་གཞོད་དང་འཆིང་དང་གཞོད་པ་དང་། པ་
རོལ་ཏུ་ཡང་དཔྱལ་སོགས་སྐྱབ་སྟེ། བུ་མོ་ལྷ་མཚོག་ལུང་བསྟན་པ་ལས།
འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤགས་ཤིང་གཏུབ། །མགོ་དང་མིག་དང་རྐང་
ལག་བཅད་སྤང་བྱུང། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྤང།
།འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་
བ་ལས། འདོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་བདག་གིས་རིག། འཐབ་མོ་འཁོན་
ཞེས་སྤང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅ། །འཛིགས་བྱེད་དུག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །མེ་
དང་འབྲ་ཞིང་རལ་གྱིའི་སོ་དང་འབྲ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློག་དང་བྲལ་བ་དང་མཚུངས་པས་དང་།
སློག་ལྡན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་མི་གཙང་བར་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱག་

གི། །དང་པོ་བརྟག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་ནི། ཕོ་ཉ་བ་དང་ཕོ་ཉ་མོ་ལ་སྡོན་བྱུང་
མེད་གང་དང་སྤྲད་པའི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། སྤྲིག་པ་
རྣམས་སམ་གྲགས་མིན་ལའང་གང་གི་དོན་དམ་འཇོ་མས་པར་སློབ་ཆད་པ་
ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལ་ཡང་བདག་ལྷགས་ཤིང་རྗེས་ཀྱང་ཟད་པར་
བྱས་ཀྱང་ཉེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་འཇུག་པས་ན་མཚོག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་
བའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་དེ་དག་ཀའ་རུས་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ན། རང་དབང་
དུ་གྱུར་པ་དང་བདག་ཏུ་གྱུབ་པ་མིན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་འདི་ལ་
ཡོངས་སུ་ཞེན་ནས་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལས་འདས་པར་མི་འགོ་བར་བྱེད། དེ་
པ་ཉེར་བཞག་ལས། བྱུང་མེད་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་འདི་སྤྱང་པ་
རོལ་སྤྱང་། །གལ་ཉེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །དེ་བས་བྱུང་མེད་རྣམ་པར་
སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིས་གཞན་གྱི་དང་སྤྱི་མ་རྣམས་རང་གི་རྣུང་མ་ལ་ཞེན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞེན་པས་ལྟ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གང་ཞིག་དང་པོར་དེའི་
གདོང་གསལ་པོར་བལྟ་བའི་སྤྱིར་འབད་དེ་བཏེག་ཅིང་གྲེན་དུ་བྱངས་ཀྱང་དེ་
དོ་ཚོས་འོག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱེད་ལ། དུར་ཁྲོད་དུ་འགོ་བ་ལས་སྡོན་ཞེས་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་འཇུང་བས་བག་མའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་
རུང་སྟེ། གོས་ཉེ་གདོང་གཡོགས་གྱིས་བག་མ་དེའི་གདོང་གཡོགས་པས་

འབྲུག།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་གཙང་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་
དེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཙང་བའི་མཚན་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མི་གཙང་བའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། འབྲུལ་བ་ཅན་ལ་
སྤྲད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁ་ཚུ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ལ་ལ་ཆགས་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་ཚུ་ལ་དགའོ་ཞེ་ན། རྒྱ་བས་ནི་གཅིག་བྱ་
ཉིད་ལས་ནི་འབྲས་བུ་བཤད་གཅི་དང་ཁ་ཚུ་གཉིས་ཀ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ན་
དེ་གཉིས་ལས་བཤད་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་ཚུ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་
སྤྱིར་དགའ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ལ་དགའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་བལ་
རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི་སྤྲས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་བྱི་ང་བ་འཇགས་པ་ཡིན་
བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལྡན་ཁྱོད་ཅིའི་སྤྱིར་མི་གཙང་བ་ལ་ཚོངས་
པར་འགྱུར། འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཚོངས་པ་རྣམས་ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་
ལའང་འདིས་ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ཁྱོ་བ་དག་ཏུ་བྱེད་པས་
རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པར་བཅད་དོ། །གལ་ཏེ་
མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ན། རུས་གཟེབ་རྒྱས་པས་སྤྲེལ་བ་ལ་ལེ་ཡི་
འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པའི་གཞན་བྱད་མེད་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་སྤྱིར་པར་དུ་

འཇུག། བྱོད་ཉིད་གྱི་ལྷན་མི་གཙང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱོད་རྟག་ཏུ་
མོངས་སྡོད་ཅིང་མི་གཙང་རྒྱལ་བ་གཞན་བྱུང་མེད་དག་ལའང་མི་གཙང་བ་
ལ་བརྟམ་བས་ཅིའི་སྤྱིར་འདོད་པར་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། བདག་ནི་ཤིང་བལ་སོགས་ལ་མི་དགའི་ཤ་འདི་ལ་
དགའོ་ཞེས་ཤ་ལ་རེག་པ་དང་བལྟ་བར་འདོད་ན་གོ་ཤི་སྟེ་སེམས་མེད་པ་ཡི་
རང་བཞིན་གྱི་ཤ་ནི་བྱོད་གོ་ཅིས་མི་འདོད། དེ་ལ་སེམས་མེད་པས་མི་འདོད་
དོ་ཞེ་ན། བྱོད་འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་མ་
ཡིན་པས་རེག་པ་དང་བལྟ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞེག་རེག་པ་དང་
བལྟ་བར་རུས་པའི་ལྷན་དེ་ནི་ཤེས་པ་མིན་པས་དོན་མེད་པའི་ལྷན་དེ་ལ་
འཇུག་པས་ཅི་ཞེག་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། མི་གཙང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ལྷན་དེ་མི་གཙང་བར་
མི་རྟོགས་པ་ཅམ་ཡང་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི། རང་ཉིད་མི་གཙང་བ་ཉིད་ཡིན་
ཡང་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ལྷན་ལ་
མི་གཙང་བའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷན་ལ་དེ་དག་གི་སློ་ནས་ཆགས་སོ་ཞེ་
ན། དེ་ལྟ་ན་སྤྱིན་བྲལ་ཉི་ཟེར་གྱིས་སྤེ་བའི་བརྒྱ་གཞོན་རུ་ལ་དེ་དག་ཚང་ན་དེ་
སྤངས་ནས་ནི་མི་གཙང་ཞེན་པའི་སེམས་གྱིས་ནི་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་ལ་
བྱོད་ཅིའི་སྤྱིར་དགལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དང་། བྱེད་ལས་དང་། དཔེས་མི་
གཙང་བར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དཔེས་མི་གཙང་
བར་ངེས་པའོ། །དངོས་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤྲད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། ས་སྲོགས་བཤད་གཅི་ལ་
སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་དག་གིས་བསྐྱོས་པ་ལའང་གལ་ཏེ་རེག་པར་མི་
འདོད་ན། གང་ལས་དེ་ནི་བྱུང་བའི་ལུས་ལ་རི་ལྟར་སྲོད་རེག་འདོད། འབྲས་
བྱ་ཡིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ན་མི་གཙང་བའི་ཞིང་
མའི་མངལ་ལས་བྱུང་བྱུར་ཞིང་མི་གཙང་བ་དེ་ཡི་ས་བོན་དུ་བྱུར་པའི་ཕ་
མའི་ཁུ་ཁག་དང་གསོ་བྱེད་མས་ཐོས་པའི་ཟས་སོགས་ཏེ་མི་གཙང་བ་དེས་
བསྐྱེད་པའི་ལུས་གཞན་ལ་སྲོད་ཅིའི་སྲིར་པང་དུ་འབྱུང་དེ། མི་གཙང་བ་
བཤད་གཅི་ལས་བྱུང་བའི་མི་གཙང་བའི་སྲིན་བྱ་ཚུང་དུ་ལའང་སྲོད་འདོད་
པར་མི་བྱེད་ན། མི་གཙང་མང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལས་
སྐྱེས་པའང་ཅིའི་སྲིར་འདོད་པར་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཅིའི་
སྲིར་མི་འདོད་དེ། གཞོད་སྲིན་དག་གཉོར་མ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྲོད་ནི་རང་ཉིད་
མི་གཙང་བ་ལྟ་སྤྲད་པར་རིགས་ན་དེ་ལ་སྲོད་པར་མི་བྱེད་པར་མ་བཟད་གྱི། མི་
གཙང་བའི་རྒྱལ་བ་སྲོད་ནི་གཙང་བ་ལ་བརྟམ་པས་མི་གཙང་བ་གཞན་ཡང་
འདོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ག་བྱར་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་དང་འབྲས་ཆེན་དག་དང་
ཚོད་མའང་རུང་གའང་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁར་བཅུག་ནས་སྤྱིར་སྤྱད་སྟེ་བོར་བ་
ཡིས་ས་ཡང་མི་གའང་བཅོག་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ལུས་ཉིད་ལྟ་
ཅི་སྟོས།

གསུམ་པ་ནི། ལུས་མི་གའང་བ་འདི་འདྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མོད་
ཀྱང་གལ་ཉེ་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་བ་ན། དུར་ཁོད་དག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས་མི་གའང་
བ་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས། དེ་ལྟར་བལྟས་ཉེ་བཏགས་པས་གང་ལས་
བགས་པའི་ཁ་སྤྱེ་སྟེ་བལྟས་པ་ན་དེ་མཐོང་བ་རྣམས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་
བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིར་ཞིང་དགའ་བ་ཅི་སྤྱིར་སྟེ་
བར་འགྱུར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལུས་ལ་ཆགས་
པར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཆགས་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་
དགའ་བར་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚ་རྒྱན་ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དྲི་ཞིམ་པོ་ཡོད་པས་
ལུས་ལ་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། ལུས་ལ་བསྐྱུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་ཚ་རྒྱན་སོགས་གྱི་
ཡིན་གྱི་གཞན་ལུས་ཉིད་གྱི་མིན་པས་ན་གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་དག་ལ་
ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། གལ་ཉེ་དྲི་ལ་ཆགས་ན་ལུས་འདི་རང་བཞིན་
གྱིས་དྲི་ང་བས་འདི་ལ་མ་ཆགས་ན་ལེགས་པ་མིན་ནམ། འཇིག་རྟེན་དོན་

མེད་པ་ལ་སྐྱེད་པ་དག་ཅི་སྟེ་དེ་ལ་དྲི་ཞིམ་སྐྱུས། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་ནི་མིན་
ཡང་བསྐྱུས་པ་སྟེ་དྲི་ཞིམ་པོར་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། དྲི་ཞིམ་པོ་
དེ་ནི་ཅན་གྱི་ཡིན་ན་ལུས་ཉིད་ལས་འདིར་ནི་དྲི་ཞིམ་པོ་ཅི་ཞེ་ག་འབྱུང་སྟེ་
མི་འབྱུང་བས་གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་དག་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཆགས་པར་
བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་འདི་མ་བཙུག་ན་སྐྱ་སེན་
ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་། སོ་སྐྱ་པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དྲི་མའི་འདམ་གྱིས་
བསྐྱོས་པ་གཅེར་བུ་འདྲིགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་ལ་གཞོན་པའི་
མཚོན་ལ་གྱེ་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་འབད་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་གྱེ་དོར་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། གྱེ་མ་བདག་གི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་ཚོངས་པའི་དབང་
གིས་དེའི་གྱེ་དོར་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་འབད་པ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པས་
སྐྱོས་པས་ས་སྟེང་འདི་ཀུན་ཏུ་འབྲུགས་ཤིང་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་གིས་
ཀྱང་རུས་གོང་འབའ་ཞེ་ག་མཐོང་ནས་ནི་དུར་ཁྲོད་ཡིད་འབྱུང་ན། དེ་དག་
ཀུན་སོང་གི་སྟོབས་གྱིས་གཡོ་བའི་རུས་གོང་གིས་ཁྱབ་པའི་གྲོང་གི་དུར་
ཁྲོད་ལ་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་གཞོན་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
སྟར་མི་གཙང་གྱུར་བའི་བྱེད་མེད་དེ་ཡང་རིན་མེད་པར་ནི་མི་རྟོན་དོ། །དེའི་
དོན་དུ་ཞོར་སྐྱབ་པས་འདིར་ཡང་ཤ་ཐང་ཆད་པ་དང་སྤི་མར་ཡང་དཔྱལ་བ་

ཉེ་དབང་མེད་དུ་གཞན་གྱིས་བཀོལ་གྱུར་ཉེ། དེར་ཡང་རྒྱུང་མ་དག་ཀྱང་བྱུ་
བྱུང་ན་བདག་གི་བྱིས་མེད་པས་ཤིང་བྱུང་དང་དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་གར་
བབ་བབ་ཏུ་གནས་ཤིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་དང། འདོད་པ་ལ་བསྐྱེས་པའི་
སྐྱེན་པ་དག་འཚོ་བར་འདོད་དེ་གཡལ་བསྟེན་ནས་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་
བསམས་ནས་སློག་སྟོར་བར་དོགས་བཞིན་དུ་ཡང་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང།
ཁོའི་སྲིར་གཞན་གྱི་བྱུ་བྱུ་འགོ་བར་བྱེད། གཞན་ཡང་འདོད་པའི་རྒྱས་
འདོད་ལྡན་ལ་ལའི་ལུས་ཀྱང་བཅད། ཁ་ཅིག་གསལ་ཤིང་ཅེ་ལ་བཅུ་གསལ། ཁ་
ཅིག་མདུང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་ཞིང། ཁ་ཅིག་བསྐྱེགས་པ་དག་ཀྱང་སྣང་ངོ། །

གཉིས་པ་ཐར་བའི་སྐབས་འགོག་པ་ནི། བསགས་དང་བརྒྱག་དང་
བསྐྱུང་བའི་གདུང་བ་ཡིས་གནོད་པར་བྱེད་པས་ན་ནོར་ནི་ལུང་གོལ་མཐའ་
ཡས་པའི་རྒྱར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་
དག་སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གོལ་བའི་སྐབས་མེད་ངོ། །

གསུམ་པ་ཉེས་དམིགས་དབེས་བསྟེན་པ་ནི། འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་
སྲར་བཤད་པའི་དེ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཚོག་རྒྱུ་སྟེ། དབེར་
ན་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་སྐྱུགས་དག་གིས་རྩ་ནི་ཁམ་འགའ་བོས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དལ་འགྱུར་རྒྱུ་གཞོན་པ་ནི། སྐྱུགས་གྱིས་བསྐྱེབས་ཀྱང་མི་
དགོན་ཉེ་བདེ་སྐྱུག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་མཚོག་རྒྱུ་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ་དལ་འགྱུར།
སློབ་སྦྱང་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་བསྟེན་འགོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་

ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་
སྐྱུ་ཡིས་མི་རྙེད་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་སྤྲིང་རིགས་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་
འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པར་རུས་པའི་ཡོན་
ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་རྙེད་པར་དགའ་བ་འདི་སྟོན་གྱི་ལས་
གྱིས་མནར་ཉེ་སྤང་དོར་ལ་སྤོངས་པ་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་སྟེ་དོན་མེད་པར་
བྱས་སོ། །

ལྟ་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དོན་མེད་པ་ནི། །འདོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་
འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉེས་དམིགས་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བར་
བྱེད་པ་ཅན། །དོན་ཆེན་པོ་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར་དུ་དུས་ཀྱི་ཏུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱིས་
དུབ་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེ་བའི་ཆ་ཅམ་གྱི་
ཆོགས་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུབ་ན། །འདོད་ལྡན་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོང་
པ་སྤྱད་པ་བས་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་
ལས། །དང་པོ་མཚམས་སྐྱར་ཉེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོ་
བར་བྱས་ཉེ་དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་གྱི། །དང་པོ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
པའི་ཁྱད་པར་ནི། །སྤྱིའི་ཚོད་པ་དང་ནང་གི་ཉོན་མོངས་གྱིས་སྟོང་པ་ཞི་བ་སྟེ་
ཚོམ་རྒྱན་སོགས་གྱིས་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ནགས་གྱི་ནང་དག་ཏུ་སྐྱལ་ལྡན་
བྱང་སེམས་དེ། །དབེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཅན་གྱིས་བྱུགས་པའི་ཁང་བཟང་དུ་

འཆགས་པ་དང། རྒྱ་འོད་ཙུམ་གྱིས་བསིལ་བར་བྱས་པའི་ཡངས་པའི་རྩོ་
ལེབ་གྱི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། དེ་ལ་བསིལ་ཡབ་ལོར་བྱའི་ཡུ་བ་ཅན་
གྱིས་གཡོབ་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པོ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་སྟེ་འཇམ་པའི་ནགས་གྱི་རྒྱུང་
གིས་བསིལ་ཡབ་གཡོབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་འཁོར་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་
སེམས་པ་ལྟར་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་པར་
བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདེ་བའི་བྱུང་བར་ནི། ཁང་སྟོང་དང་ཤིང་རྩུང་དང་ལྷག་དག་
ཏུ་གང་དུ་ཇི་སྲིད་འདོད་གྱི་བར་དུ་གནས་ཤིང། དེ་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སུ་
འཇིན་པ་དང་སྲུང་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་སྲུངས་ཏེ་རེ་དོགས་གྱི་སྟོས་པ་མེད་པར་
བག་ཡངས་སུ་སྒྲིབ་ལ། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་དབང་དུ་སྒྲིབ་ཅིང་ཡོ་
བྱུང་ཅི་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་སྟོན་ས་ཚོ་ག་ཤེས་གྱི་བདེ་བ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་
ཡིས་ཀྱང་རྟོག་པར་དགའ་སྟེ། སྟོབ་སྦྱིང་ལས། རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས་
པས་ཉེ་བར་བརྒྱན་བྱས་ཤིང། །རྟེན་ཆེད་ས་ཆར་ཆེན་སྦྱིན་གྱིས་འཕྲིགས་
པས་འབྱུང་བྱུར་ལ། །རི་ཅེ་ནགས་གྱི་མཐོངས་དེར་ཆགས་པ་མེད་པར་ནི། །
རྒྱུང་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཆེས་གདུགས་སྐྱེལ་བ་ཆེ། །ནགས་མཐོངས་
རི་དྲགས་རྒྱ་བའི་ཚོགས་གྱིས་བསྟེན་བྱས་ལ། །ཀུན་ནས་ཉམས་དགའ་
བཟང་པོ་དེ་ན་སྦྱིད་པ་གང། །དེ་ཅི་དགའ་བའི་ནགས་ཚལ་ལྟ་མོའི་ཉམས་

ཕག་ཏུ། །ཐེལ་གྱིས་འབེབས་པའི་རྫོ་ལེབ་ཅན་ནའང་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་པ་
སྟར་རོ། །སྲར་གྱིས་ལུས་དང་འདྲིར་སེམས་དབེན་པ་ལ་སློབ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་སྣོས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉན་པོ་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་མཚམས་སྐྱར་ཏེ་
སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། གུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་
ནས། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཏོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་
བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་
མཉམ་པ་དང་། བརྗེ་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པར་གདམས་པ་དང་། བསྒོམ་བྱ་རྒྱས་པར་
བཤམ་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
བདག་དང་གཞན་དེ་མཉམ་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་མེད་ན་གཞན་པར་གྱི་སེམས་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་
བཤམ་བསྐྱུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། བདག་
བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་འདོད་

བར་བདག་དང་མཉམ་པའི་སྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པའི་སྒོ་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལག་པ་དང་རྐང་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་མང་ཡང་
དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བྱུང་གཅིག་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་བདག་དང་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་པས་བདག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པར་མཉམ་
ཞིང་གཅིག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བདག་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་པན་ཚུན་
མི་གཞོན་པས་དེ་འདྲའི་སྒོ་རི་སྟེང་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྐྱེ་སྐྱེ་བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
གྱིས་གཞན་གྱི་ལྷན་ལ་མི་གཞོན་ཀྱང་དེ་སྟེང་འདྲའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་
བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་དེ་མི་བཟོན་པ་ཉིད་
གྱི་སྲིབ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་བདག་ལ་འབབ་པར་མི་
འགྱུར་ཡང་དེ་སྟེང་འདྲའི་གཞན་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ན་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་
གི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་དེ་བཟོན་པར་དཀའ་བས་སོ། །ཞེས་
པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྣམས་དོན་གཞན་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་དེའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་
འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ལྷན་པ་སྐྱུབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བདེ་སྐྱུག་དང་། ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་མཚུངས་པའོ། །དང་

པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཞིན་ནོ། །སེམས་
ཅན་གཞན་ཚོས་ཅན། དེས་བདག་གིས་པན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། བདག་གི་ལུས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་དུ་
མཚུངས་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་
གཞན་མ་ཡིན་པར་བདག་གཅིག་ལ་བདེ་བར་བཅོམ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཚེ་
བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ་བདག་དང་
ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། གང་སྤྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྤྱང་བྱེད་ཅེས་འདོད་པ་
མཚུངས་པས་སྤང་དོར་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །
འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་གོང་མའི་བྱུང་སྐྱེད་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པས་པན་ཚུན་དུ་མི་སྤྱང་བར་
ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་བདག་འཇིན་སྤང་བར་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་སྤྱང་བར་ཐལ་བ་
ནི། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་རང་ལ་གཞོན་པས་བདག་གིས་
བསྤྱང་དགོས་ལ། གཞན་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤང་བས་བདག་ལ་མི་གཞོན་པའི་
སྤྱིར་དེ་མི་བསྤྱང་དོ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་ཚེ་

འདིར་རྒྱ་བརྒྱུག་པའི་སློབ་མཁན་ཅིའི་སྤྱིར་བསྟུང་སྟེ་མི་བསྟུང་བར་ཐལ། དེས་
འདིར་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱི་བསྟུང་དེ་ནི་འདིར་མི་གཞོན་
ཀྱང་བདག་གིས་ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་སྤོང་བར་གྱུར་བས་བསྟུང་དོ་སྟུམ་ན། ཆེ་འདི་
སྤྱིའི་སྤྱང་པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ཁོ་ན་སྟེ་
དེའི་རྒྱ་མཚོ་ན། འདི་སྤྱིར་ཞེ་བ་སྟེ་ཆེ་འདིའང་གཞན་ཡིན་ལ། སྤྱི་བ་སྟེ་སྤྱི་མ་
ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་ཅིག་སྤྱིའི་བར་དུ་ཡང་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱི་བསྟུང་མི་སྤྱང་བར་ཐལ་བ་ནི། གང་གི་
ཆེ་ཡུལ་གང་གི་སྤྱི་བསྟུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུང་གིས་གཞན་
ཀྱིས་མིན་ལོ་ཞེ་ན། ཀྱང་པའི་སྤྱི་བསྟུང་ཚོས་ཅན། ཅིའི་སྤྱིར་ལག་པ་དེས་
བསྟུང་བར་བྱ་སྟེ་མི་སྤྱང་བར་ཐལ། ལག་པའི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་
གོ་མས་པས་ཆེ་སྤྱི་དང་རྒྱང་ལག་སོགས་པན་ཚུན་བསྟུང་བའི་སློབ་འཇུག་
གོ་ཞེ་ན། བདག་གམ་གཞན་གྱི་ཡང་རུང་སྟེ་མི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཅི་རུས་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བར་འགྲེལ་བ་དག་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་དུ་འདྲ་ཡང་རང་གི་ཆེ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྒྱང་
ལག་སོགས་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་བསྟུང་གི་སེམས་ཅན་
གཞན་ནི་དེ་སྟེ་མ་ཡིན་པས་མི་བསྟུང་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་འགྲེང་
བ་དུ་མ་ལ་གཅིག་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བ་དུ་

མ་ལ་དམག་གཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པོ། །

ཡང་དེ་དག་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤོང་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་པས་
བསྐྱེད་པོ་སྣམ་ན། སྐྱབ་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པ་དེས་ན་
སྐྱབ་བསྐྱེད་འདི་སྐྱ་ཞིག་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་བསྐྱེད་སྤོང་བྱེད་གྱི་
བདག་པོ་མེད་པ་ནི་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
བདག་པོ་གཅིག་མི་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ས་མི་བསྐྱེད་ས་གི་དབྱེ་བ་མི་རིགས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྐྱབ་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་དེ་ཡང་བསལ་བར་བྱའོ། །
དེ་འདྲ་བ་ལ་བདག་གི་སེལ་ལ་གཞན་གྱི་མི་སེལ་བ་ངེས་པས་འདིར་ནི་ཅི་
ཞིག་གྱ། བདག་གི་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོག་བྱར་འདོད་པ་དག་གིས་སྐྱབ་བསྐྱེད་
དང་སྐྱབ་བསྐྱེད་བ་པོ་མེད་པས་ཅིའི་སྤྱིར་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ནི་བསྐྱོག་པར་
བྱ་ཞེས་བཅད་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གི་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོག་
ན་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པར་རིགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དེས་གཞན་གྱི་
དེ་མི་བསྐྱོག་ན་བདག་གི་ཡང་སེལ་ས་ཅན་གཞན་གྱི་བཞིན་བསྐྱོག་བྱ་མིན་
པར་མཚུངས་སོ། །བདེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤོང་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཅིའི་
སྤྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། འགྲོ་བའི་དཔྱུལ་སོགས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་
བྱས་ན་དེ་ལ་སྣོས་ནས་སྣོང་རྗེའི་ལྷར་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་སྟེ་མང་བ་མིན་ལ།
ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྣོང་རྗེ་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཅིག་གིས་ནི་གཞན་
གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོ་མེད་པར་གྱུར་བས་ན། བཙེ་དང་ལྡན་བས་སྤྱག་
བསྐྱེད་དེ་རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གཞོན་པ་ཞེས་ཀྱང་ནི་བདག་
གི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་བར་གཞོན་པ་འགྱུར་སར་བྱོན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱའི་ལྷ་བ་མངོན་པར་འཕགས་པའི་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོགས་མ་ལ་དགོ་སྟོང་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་
ཞེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་སྟོང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་ཚལ་གནས་པས་མངོན་ཞེས་གྱིས་བསྟན་པས། རྒྱལ་
པོ་དཔལ་བྱིན་གྱི་པོ་བྱང་རིན་ཆེན་ལྡན་དུ་བྱིན་ཏེ་ཚོས་བསྟན་ན་སྟོག་
ཆགས་མང་པོས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་ཅིང་། མ་བསྟན་ན་མི་ཐོབ་པར་
མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་རྒྱལ་པོས་གསོད་པར་མཁྱེན་ཡང་དེ་འབྱོན་ནས་ཞག་
བདུན་དུ་ཟས་མ་གསོལ་བ་མཚན་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེན་མོའི་
མཚན་ཉེན་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱས། ཉིན་མོ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་ཚོས་བསྟན་པས་

སྐྱོག་ཆགས་ཐྲག་ཐིག་དུ་མ་བྱང་ཚུབ་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱལ་པོས་བསད་དེ།
རྒྱལ་པོ་ཡང་འགྱོད་ནས་དེའི་རུས་པ་མཚོད་ཉེན་བྱས་ཤིང་མཚོད་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུད་ནི་གོམས་པར་
གྱུར་པ་དེ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་དགའ་བས་དེའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་
བར་མཐོང་ན་བརྒྱའི་མཚོ་ལ་ངང་པ་དགའ་བས་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་མནར་
མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐར་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་བདག་ཉིད་ཐར་པ་ཞིག་འདོད་བྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་གྱི་དགའ་བ་ནི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་མིན་ལ། དེ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་དགའ་བས་འཇུག་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བ་ན་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་
ཉིད་གྱིས་ནི་ཚོག་མིན་ནམ། རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཐར་པས་ནི་དེ་ལ་སྣོས་ནས་
བདེ་བའི་རོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རོ་བྲལ་བདེ་
བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པར་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་གསལ་སོ། །དེས་ཐར་པ་
ཡང་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་རང་བཞིན་མདོན་སུམ་མཛད་
གང་གི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ནི་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། །གཞན་དབང་
གྱུར་པ་ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་ནི། །ཚུང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚོག་གིས་བརྗོད་
དེ་སྟན་ངག་མཁན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་གཞན་གྱི་དོན་
བྱས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རྣོམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཚར་དུ་འཇིན་པ་མེད་ལ།

གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལའང་རེ་བ་
མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དེ་བས་ན་རྗེ་ལྟར་ཚུང་དུ་ན་མི་
སྟོན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་བསྐྱུང་སེམས་དང་སྦྱང་
རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་རུས་སོ་སྟོན་ན། གསལ་བ་ཡིས་ནི་
གཞན་པ་མ་དག་གི་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་
པར་གྱུར་ཀྱང་ནི་བདག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གོམས་ན་
གཞན་གྱི་ལུས་ལ་བདག་ཅེས་ཅིའི་སྤྱིར་མི་གཟུང་སྟེ་གཟུང་བར་རུས་ཞེས་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་བསྟོན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། བདག་གཞན་གཟུང་བར་རུས་པ་དེ་ལྟར་བདག་གི་ལུས་འདི་གཞན་དུ་
ཡང་བཞག་པ་དགའ་བ་མེད་ཅེས་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་མཉམ་པའི་ཁོངས་སུ་
བསྐྱུས་ཀྱང་འདིར་བརྗེ་བའི་ཁོངས་སུ་བཤད་པ་ནི་དགོ་བའི་ལྟའི་ལུགས་སོ། །
དེས་ན་བདག་ཉིད་དམ་དེ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་དང་
གཞན་དག་གམ་དེ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་
ནས། བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་གཞན་སྤང་བར་ན་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། བྱ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ལ་ལྷ་སྟེ། གཞན་སྤང་བ་དང། བདག་དོར་བ་དང། བདག་གཞན་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་བྱེད་པར་དང། མ་བཟེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང།
དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པར་རིགས་པ་དང།
སྟོག་པར་མི་རིགས་པ་དང། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤང་བར་
རིགས་པ་དང། རུས་པ་དང། དེའི་ཡོན་ཏན་དང། དེར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐ་དད་མང་པོ་རྣམས་བདག་གཅིག་ཏུ་གཟུང་
བར་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་
རྣམས་ལུས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ལུས་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་
དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་སྤང་དོར་གཅིག་པར་ཅིས་མི་འདོད་དེ་རིགས་པ་མཚུངས་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སློ་མི་སྦྱེའོ་སྣམ་ན། ཇི་
ལྟར་བདག་མེད་སྐྱེས་འདི་ལ་བདག་འཛིན་གོམས་པས་བདག་གི་སློ་འབྱུང་
བ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་གོམས་པས་བདག་སློ་ཅིས་མི་སྦྱེ་སྟེ།
རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ལ་བདག་གི་སློ་སྦྱེས་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་གཞན་གྱི་
དོན་བྱས་ཀྱང་ངོ་མཚར་དང་སློམ་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་ཉིད་

གྱིས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས་དེའི་ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་
རེ་བ་མི་འབྱུང་ངོ། །

བཞི་པ་ནི། རིགས་ཤིང་རྒྱས་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་རི་ལྟར་
ཚུང་དུ་ན་མི་སྟོན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ལ་བསྐྱུང་
སེམས་དང་སྣང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་བཤད་ལས། སྣང་རྗེ་ནི་བསྐྱུང་སེམས་དང་རྫོས་པས་བྱམས་པའི་
སེམས་ནི་ཞེས་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སེམས་དེ་ཤིན་དུ་གོམས་པ་དེ་བས་ན་
མགོན་པོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་ཡི་ཐ་ན་འཁོར་གྱི་
ནང་དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་ཅམ་ཡང་བསལ་བའི་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་
ཡང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་སློབ་རྒྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། སྣང་པོ་
བཀོད་པར། བདག་གིས་མིང་ལན་གསུམ་དྲན་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་
བའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྲིད་ཀྱང་ཤིན་དུ་དཀའ་སྟོན་
ན། དཀའ་བ་ལས་སྤྱིར་སྡོག་པར་མི་བྱ་སྟེ་གོམས་ན་དེ་ཉིད་སྣང་བར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི་གང་གི་མིང་ཐོས་ན་ཡང་
འཇིགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་ཡང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་གོམས་ན་དེ་
ཉིད་མེད་ན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི་སྐྱག་བསྐྱུལ་

ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་
བར་བྱ་བ་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་དམ་པ་འདི་སྐྱུང་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆེ་འདིར་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པས་
དོར་བར་རིགས་པ་ནི། བདག་གིས་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་འཇིགས་
གནས་ཚུང་ལའང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བས་ན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བའི་རང་ལུས་དེ་ལ་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་དག་བཞིན་དེ་ལ་སྤང་མི་བྱེད།
གཉིས་པ་སྐྱེ་མར་སྐྱབ་བསྐྱེད་པས་དོར་བར་རིགས་པ་ནི། རང་གི་
ལུས་གང་གི་བཤེས་པ་དང་སྐྱོམ་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་གསོ་བའི་ཚོ་ག་
བྱེད་འདོད་པས་བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་དག་གསོད་པར་བྱེད་
ཅིང་། ལམ་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པར་བྱེད་ལ། ལུས་གང་ཞིག་
ཁི་དང་རིམ་གྱི་འཇིགས་པ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་དཀོར་བརྐྱས་ནས་དེས་ནི་མནར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ན། མཁས་
པ་སུ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ་དགའ་བས་འདོད་ཅིང་བསྐྱུང་བ་དང་མཆོད་པར་བྱེད་
གྱི་འདི་ལ་སུ་ཞིག་དག་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད་བརྟུས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་
རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གལ་ཏེ་
གཞན་ལ་བྱིན་ན་བདག་རང་ཅི་སྐྱུང་ཅེས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་པ་ནི་
འདྲེ་སྟེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྣོད་ཚུ་ལ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱུང་ན་ཅི་སྐྱིན་ཞེས་གཞན་

དོན་སེམས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་ཚོས་ཉེ་ཚོས་ལུགས་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སོ་སོར་
བཤད་པ་ནི། བདག་གི་སྤྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་
པར་གདུང་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་སྤྱིར་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་སྤུན་
སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཉིད་གཞན་པས་མཐོ་
བར་འདོད་པ་དེས་ངན་འགྲོ་དང་རིགས་གཟུགས་ངན་པ་དང་སྐྱེན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྤོ་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་དང་དེར་ཡང་རིམ་གྱོ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཞེས་ན་བྱན་དང་སྐྱ་མི་ལ་སོགས་
པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སྤྱད་ན་རྗེ་དཔོན་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་གཡོག་འཁོར་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་རྗེས་སྤོད་པ་
དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་བར་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ལ། འཇིག་རྟེན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་
སྤོད་པ་དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་པ་ལས་བྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་དབུས་མཚོན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོན་སོགས་མང་དུ་བཤད་ལྟ་
ཅི་ཞིག་དགོས། གྲིས་པས་རང་དོན་བྱེད་པ་དང་སྐབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་
ཞིག་མཛད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱུང་པར་སྣོས་ཤིག །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་བསྐྱེད་བར་གདམས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བདག་གི་

བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་ཡང་དག་བཟེ་བར་མ་བྱས་ན་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེར་མ་བཟང་འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་
ཐོབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་བདེ་བ་
མི་ཐོབ་པ་མར་ཞོག་གི། །བྱན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་བ་དང་རྗེ་དཔོན་ལས་གྱི་
རྒན་པ་མི་སྟེར་བས་ཆེ་འདིའི་དོན་བས་གོས་དང་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཡང་
འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བའི། བདེ་སྐྱུག་གི་རྒྱ་ལ་མོངས་པས་མཐོང་བ་
དང་མ་མཐོང་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བདག་གཞན་བཟེ་བ་
སྤངས་པས་སྐྱུག་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བོར་ཞིང་།
གཞན་ལ་གཞོན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་བ་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཆེ་བ་གང་ཡོད་དང་འཇིགས་དང་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེད་ཡོད་གྱུར་བ་དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ལས་བྱུང་བར་
གྱུར་ན། གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི་འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ་དེ་སྤོངས་ཤིག་གལ་ཏེ་བདག་འཇིན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན་སྐྱུག་
བསྐྱེད་སྤོང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཇི་སྟེར་མེ་ནི་མ་བཏང་ན་བསྐྱེད་པ་སྤོང་བར་མི་
རུས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་བ་ལ་བསམ་སྒྲོལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་གཅེས་པར་
འཛིན་པར་གཞན་གྱི་གཞོན་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
བས་ན་བདག་གི་གཞོན་པ་ཞི་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་
བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ། བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་གཞན་རྣམས་བདག་
བཞིན་གཅེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཡིད་ཁྲོད་གྱིས་ངེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ད་ནི་
ཁྲོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེའི་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡིས་སྒྲོལ་བ་རང་དོན་སྐྱབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
གཞན་ལ་དབང་བའི་སྒྲིབ་ལོ། །དེའི་དོན་མི་གཅེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དག་ལས་
ལེགས་པ་ཞེས་པར་འཆད་དེ། མིག་གམ་ལག་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་ཚོས་
ཅན། གཞན་དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དེའི་དོན་དུ་བཏང་
བའི་སྒྲིབ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། བདག་གི་ལུས་
ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཅི་མཐོང་བ་དང་དེ་དང་དེ་ཐམས་
ཅད་ནི་སྤོགས་ནས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་སྒྲོད།

གཉིས་པ་བརྗེ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་། སྒྲོལ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི།

དང་པོ་ནི། མཐོ་ལ་སྤྱག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན་དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་ཞེས་

སྤྲུལ་གསུངས་པའི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་དེ་སྤྲང་བའི་སྤྱིར། རང་བས་དམན་པ་ལ་
སོགས་གསུམ་པོ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བདག་
བྱས་ནས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྣམ་ཉོགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུ་དམན་པས་སྤྲུག་
དོག་དང་མཉམ་པས་འགྲན་སེམས་དང་མཐོ་བས་ང་རྒྱལ་སྐྱོམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེའི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲུག་དོག་དང་། འགྲན་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་སྐྱོམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཚོས་ལ་སྤྲུག་དོག་བྱ་བ་
ནི། བྱང་སེམས་འདི་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱིས། །བཀྱར་བྱས་སེམས་ཅན་བདག་ནི་
མིན། །འདི་བཞིན་བདག་གིས་མི་རྟོན་ཅིང་། །འདི་ནི་བསྟོད་བྱས་བདག་ལ་
སྤྲང། །འདི་བདེ་བདག་ནི་སྤྲུག་བསྤུལ་ལ། །བདག་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་
དང་། །འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས། །ཞེས་གཞན་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དེས་རང་
གཞན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་སྤྲུག་དོག་བྱའོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་གཞན་གྱི་ཐ་
སྤྲད་ཐམས་ཅད་འདི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ལ་སྤྲུག་དོག་བྱ་བ་ནི། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེ་
བ་དང་བདག་དམན་ཞིང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འཛིག་ཉེན་ལ་གྲགས་ན། ཡོན་
ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་འདོད་པས་བདག་ཀྱན་ཀྱང་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་
པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་འོ། ། གཞན་ཡང་

མཚོག་དམན་སྟོས་ནས་འཛོག་པས་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཅན་གང་བས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དམན་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དམན་པ་གང་བས་བདག་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་ཡང་ཡོད་པས་མཐོ་དམན་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འཆད་དོ། །

འོན་འདྲིར་དམན་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་དེ་གང་ལ་སྟོས་
ནས་མཚོག་ཏུ་འཛོག་ཅེས། དམན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དམན་པ་མེད་ཀྱང་
དམན་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཀྱང་བསྐྱོམ་ལ། དེའི་ཆེ་
སྟོས་ལ་གྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟ་བ་ཉམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱོན་ནས་བྱང་སེམས་པས་ཁྱོད་དམན་ལོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བྲིམས་དང་
ལྟ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་འཚོ་བ་རྒྱད་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
དབང་གིས་བྱང་བས་བདག་གི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་སྦྱང་རྗེ་ཅན་དུ་
འདོད་པས་ཁྱོད་གྱིས་ཅི་རུས་གྱིས་བདག་རྒྱད་པ་དེ་དག་ལས་གསོ་དགོས་
ཏེ། གསོ་ན་དེའི་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་གྱི་གཞོན་པའང་བདག་གིས་དང་དུ་སྦྱང་
བར་བྱའོ། །

འོན་ཏེ་བདག་བྱང་སེམས་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན་ཏེ་འདིས་བདག་གསོ་
བར་མི་རུས་ན་ཅིའི་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཁོ་ཉིད་བཟང་བར་བཟུང་ནས་བདག་
ལ་བརྟམས་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བདག་གསོ་བར་མི་རུས་
ན་བདག་བདེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་འདི་བདག་ཉིད་

གསུམ་པ་ནི། མཐོ་བ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཉོན་མོངས་ཏེ་དམན་པ་
འདི་ཡང་བདག་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་འགྲུབ་ཞེས་གྲགས་ན་འདི་དང་བདག་ཐོས་
པ་དང་ཞེས་རབ་བམ་གཟུགས་དང་རིགས་དང་ནོར་གྱིས་མཉམ་མམ་ཅི་
ཞེས་བདག་གིས་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཡང་གྲགས་པའི་
སྟོབས་གྱིས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་བས་སྟག་པ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་ཐོས་ནས་བ་སྐྱེ་སྤང་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ནི་
ཡོངས་སུ་སྐྱོད་ཅིག་འབད་དེ་བཀག་གྱང་མ་ཞེགས་པར་ཅི་སྟེ་འདི་ལ་རྟེན་
སོགས་ཡོད་པར་གྱུར་གྱང་། གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་པར་ངའི་ལུས་བྱེད་ན་
དེའི་རྒྱུ་པར་འདི་ལ་འཚོ་བ་ཅམ་ཞེག་གིན་ནས་སྟག་མ་དེ་རྣམས་བདག་གི་
སྟོབས་གྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པར་འགྲེལ་བ་དག་ལས་སོ། །འདི་ནི་བདེ་
བ་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཅམ་དུ་མ་བཟད་གྱི་བདག་གིས་འདི་གཞོན་པ་སྟེ་
སྟག་བསྐྱེལ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་དེ་ཅམ་དུ་སྤང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། འདི་ཡིས་ཡུལ་
དུས་བརྒྱ་སྐབས་མང་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བ་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། བརྗེ་བ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།
ཡིད་སྤོང་རང་དོན་འབའ་ཞེག་བྱེད་པར་འདོད་པས། སྤང་བསྐྱེལ་བ་གངས་
མེད་པ་འདས་པར་གྱུར་གྱང་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་

བྱིས་ཀྱིས་སྤྱི་བུ་ལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་པས་དེ་སྤང་བའི་རིགས་སོ། །
 འདི་མན་ཆད་བདག་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷན་ལེན་ལོན་ནོ། །བསྐྱོམས་པའི་ཕན་
 ལོན་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྤོ་ལྷན་ངེས་པར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
 འཇུག་པར་གྱིས་དང་། ལྷན་པའི་བཀའ་ནི་མི་བསྐྱབས་བཅས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
 དེའི་ལོན་ཏན་ལྷན་པས་གསུངས་པ་ལྷན་སྤྱི་ལས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་
 ན་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱིས་ཀྱིས་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བརྗེ་བའི་ལས་འདི་
 བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ལུན་སྤྱི་ལས་ཚོགས་པའི་བདེ་བ་
 མིན་པ་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱི་བུ་ལ་གཞན་སྤྱོད་ལས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྤོང་དོ། །
 དེས་ན་བརྗེ་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཁུ་བ་དང་
 ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ་བྱིས་ཀྱིས་བདག་གི་ལྷན་སོ་ཞེས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་གོམས་པར་གྱིས་ཞེགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱི་བུ་ལ་དང་། སྤྱོད་པས་
 སེམས་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བ་
 དང་། བདག་ལ་གཅེས་འཛིན་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་ཉོག་ཆེན་ཏེ་བདག་ཅི་བྱེད་བརྟགས་ཞིང་ཆར་
 གཅོད་མཁན་བྱས་ནས་ནི། བདག་གི་ལྷན་ལ་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཅི་སྤྱང་བ་
 དེ་དང་དེ་ཉིད་སྤོགས་བྱས་ནས་བྱིས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྤྱོད་ཅིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་པས་སྤྱི་བུ་ལ་སྤྱོད་པས་སྤྱི་བུ་

བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་བ། གཉིས་ཀ་དམན་པར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་སྦྱིད་གཞན་མི་སྦྱིད་ལ་བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་
བ་དང་བདག་ནི་རང་ལ་མན་པའི་ལས་དགོ་བ་བྱེད་ལ་གཞན་ནི་མིན་ཞེས་
བདག་ལ་སྤྲུག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ནི་བདེ་བ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ་གཞན་གྱི་སྦྱུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྦྱོར་ཞིག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་གི་ཆེ་འདི་ནི་ཉེས་པ་ཅི་བྱེད་ཅིས་
བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟུག་པར་བྱ་ལ། གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་རང་གི་
སྦྱོན་དུ་བསྦྱར་བྱོས་ལ། བདག་གིས་ཉེས་པ་ཚུང་བྱས་ཀྱང་སྦྱོ་བོ་མང་ལ་རབ་
ཏུ་ཤོག་སྟེ་བདག་ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ལོངས་ཤིག། །གཞན་གྱི་
ཡོན་ཏན་གྱི་གྲགས་ལ་སྦྱུག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རང་གི་གྲགས་པ་བེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་སྟེ་མི་མངོན་པར་གྱིས་ཤིག་བདག་ནི་གཞན་གྱི་བྱ་གྱི་ཐ་མ་ལྟར་ང་
རྒྱལ་མེད་པར་དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས་ཤིག་བདག་
ཉིད་འདི་ནི་སྦྱོན་མང་པོ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་སྦོ་བྱར་གྱི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་རུང་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྦོ་ནས་མི་བསྟོད་པར་འདིའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཅི་
ནས་ཀྱང་འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོར་ན་སྦྱར་བདག་གི་དོན་གྱི་སྦྱིར་སྦྱོད་གྱིས་གཞན་
ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་གཞོན་པ་དེ་འདྲ་རྣམས་སྦྱིན་ཆད་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་བདག་ཉིད་ལ་འབབ་པར་གྱིས། བདག་ཉིད་འདི་ནི་
གཉའ་བྲགས་ཏེ་ཐོད་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དུ་ཤེད་སྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།
བག་མ་གསར་བའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་གིས་གཅེས་འཇིན་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱོད་པ་ལ་ངོ་ཚ་བ་དང་དེ་དག་གི་ཉེས་པས་འཇིགས་པ་དང་དེ་དག་ལ་མི་
འཇུག་པར་བསྐྱམས་ཏེ་བཞག་ བོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉེན་པོ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྤང་བྱ་ལ་མི་
མ་སྐྱེན་པར་བསྟོན་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཐབས་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
བསྟོན་བཤམ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་བ་དེ་བྱ་ལ་སྐྱོར་བས་དེ་ལྟར་གནས་
པར་བྱ་ཞིང་། རང་དོན་གྱི་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་སྐྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ།
དེ་ལྟར་སེམས་འདི་ནི་གཉེན་པོས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤང་དོར་དེ་ལས་འདས་
ན་གཉེན་པོས་སེམས་ཚར་གཅོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི་སེམས་སྐྱོད་དེ་ལྟར་མི་
བྱེད་ན། སྐྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཀུན་བསྟེན་པས་སྐྱོད་ཉིད་ཚར་གཅོད་བྱ་བར་ཟད་དོ། །
དེ་ལྟར་མི་རུས་སོ་སྟུམ་ན། སེམས་སྐྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་བྱས་པས་ཁོ་བོ་གང་
བརྒྱག་པར་རུས་པའི་དུས་དེ་ནི་སྐྱོད་ཉེས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་དུས་འདི་
ལས་གཞན་སྐྱོན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བའི་དུས་དེ་ཡིན་ཏེ། ད་ནི་ངས་སྐྱོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་ཉེས་པ་མཐོང་བས་སྐྱོད་གང་དུ་འགོ་སྟེ། གང་དུ་ཡང་འགོ་མི་

རུས་པས་སྤོད་གྱི་རང་དོན་གྱི་སྤེགས་པ་ཀུན་གཞོམ་པར་བྱའོ། །ད་དུང་དུ་
བདག་ལ་རང་གི་དོན་བྱར་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག་བདག་གིས་
གཞན་ལ་སྤོད་བཅོངས་གྱིས་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་བར་མ་སེམས་པར་ཞོ་ཤ་
ལུལ་ཞིག །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་འདོད་གྱི་དབང་གིས་བག་མེད་པར་གྱུར་
ནས་སྤོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན་སྤོད་གྱིས་ཁོ་བོ་དཔྱལ་བ་ཡི་སྤྱང་
མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངེས། དེ་ལྟར་སྤོད་གྱིས་སྤྱར་ཡང་དེ་ལྟ་ཞིག་ཁོ་བོ་དཔྱལ་
སྤྱང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་བྱས་པས་ད་ནི་
དེའི་འཁོན་རྣམས་བྲན་པར་བྱས་ཏེ་སྤོད་གྱིས་རང་དོན་བྱེད་པར་སེམས་པ་
དེ་གཞོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ད་སྟེ་བདག་ནི་
གཏན་དུ་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་འདོད་ན་རང་ལ་བདག་གིས་དགའ་ཞིང་
ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྟེ་བདག་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྤྱང་བར་འདོད་ན་
གཞན་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་བསྤྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་དང་། གཞན་དུ་བཟུང་
བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞེན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཞེན་པར་
མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཚོག་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྷ་རི་ལྷར་ལུས་འདི་ནི་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་
སྐྱོད་བར་བྱེད་གྲུར་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ཞེན་དུ་ནི་བཟེའི་ཅན་དེ་འདོད་པ་ཅུང་བད་
ཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ལྷུང་ངོ། །དེ་
ལྷ་ན་ཡང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འགྱུང་ངོ་སྟུམ་
ན། དེ་ལྷར་ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ཡང་འདོད་པས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་
པར་རུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱེད་སྐྱེས་
རུས་ཏེ། ས་སྟེང་འབྲུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །གསེར་དང་སྐྱུགས་དང་ནད་
མེད་རྣམས། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་གཅིག་མི་ངོམས། །དེ་ལྷར་ཞེས་པ་ཞི་བར་
གྱིས། །ཞེས་པའམ། རྒྱལ་པོར་ང་ལས་ནི་སྐྱིང་བཞི་དང་བརྒྱ་གྲིན་གྱི་སྟན་
སྟེད་གྱིས་མ་ངོམས་པར་གསུངས་པ་ལྷར་ངོ། །

སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཏེ་དུབ་པ་དང་ཞེ་སྒྲང་ལ་སོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཉམས་པ་སྟེ་
འདོད་པ་མ་གྲུབ་པའམ་ངོམས་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞེག་ལུས་དང་ལོངས་སྐྱོད་ཀུན་ལ་སྟོམས་པ་མེད་
པར་གནས་པ་དེའི་བདེ་བར་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་བད་མི་ཞེས་པ་དེ་བས་ན་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐྱབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་
སྟེ། གང་ཞེག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཚོག་དུ་མི་འཛིན་པ་དེའི་ལོངས་
སྐྱོད་དེ་ནི་དང་པོ་བསྐྱབ་སྐྱེ་ཞིང་། བར་དུ་ཞེན་པ་དང་མཐར་བུལ་བའི་སྐྱུག་

བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་པས་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། འོར་
རྣམས་ཀྱི་ཉེ་ཆོག་ཤིང་། རབ་མཚོག་ལགས་པར་སྣ་མིའི་སྟོན་
པས་གསུངས། རྒྱུ་ཉེ་ཆོག་ཤིང་། མཚོན་ཅིག་ཆོག་མཚུན་ན། འོར་མི་
བདོག་གྲང་ཡང་དག་འཇུག་ལྡན་ལགས། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམན་པ་དང་། མན་གཞོན་མི་ཤིང་ལས་ཞེན་
པར་མི་རིགས་པའོ། དང་པོ་ནི། མོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ཞེན་ཡང་ལུས་ལ་ཞེན་
པར་རིགས་སོ་སྣམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་མཐར་
གཏུགས་ཏེ་དེར་འཇུག་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཡོ་འགྲུལ་ནི་རུས་པས་གཞན་
སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་མི་གཙང་བའི་གཟུགས་མི་བཟང་པ་འདི་ལ་
ཅིའི་སྤྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན། གསོན་ནམ་ཡང་ན་ཤི་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་བདག་ལ་འབྲུལ་
འཁོར་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་
ཡོད་ན་སྤྱི་ཁྱད་ལུས་འདི་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་རང་རྒྱལ་བ་ཅིའི་སྤྱིར་
སེམས་བར་མི་བྱེད། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏ་བྱས་པ་ཡིས་དོན་མེད་སྤྱི་བསྐྱེད་
ཉེར་བསགས་ནས་ཤིང་དང་མཚུངས་པ་འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་
ཁོ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱི་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་འདི་སྟར་གཅེས་པར་བསྐྱེད་པའམ། བྱ་
གོད་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཀྱང་རུང་སྤྱི་དེ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་ལ་ཞེ་
སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་ཅི་སྤྱི་དེ་ལ་བདག་ཆགས་པར་བྱེད། གང་ཞིག་སྤྱི་དེ་

བས་ཁྲོ་བ་དང་གང་ཞིག་བསྟོད་བས་མགུ་འགྱུར་བ་གལ་ཏེ་ལུས་དེ་ཉིད་
གྱིས་ཤེས་པ་མེད་ན། བདག་གིས་ལུས་གང་གི་དོན་དུ་བསྟོད་སྦྱང་སོགས་
གྱི་སྒྲུང་དོར་གྱིས་ངལ་བ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུས་
གྱིས་དེ་དག་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་
གྱུར་བ་དེ་དག་བདག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དགའོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་རང་
རང་གི་ལུས་འདོད་བས་དེ་ལ་བདག་གིས་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་རིགས་པ་
མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཞེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་
བདག་གིས་ཆགས་མེད་པར་འགོ་ལ་པན་པའི་བྱིར་ལུས་འདི་དེ་དག་གི་བྱན་
ནམ་ཡོ་བྱད་དུ་གཏང་བར་བྱའོ། །གཞན་ལ་པན་པར་རུས་པ་དེས་ན་འདི་ལ་
ཉེས་པ་མང་ཡང་ལས་གྱི་སྦྱད་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་ལ་གདམས་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་བསལ་བ་དང་།
གཉེན་པོ་ལ་འབད་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་
བ་སྐྱོམ་དགོས་པ་དེ་བས་ན། ད་ནི་བྱིས་པའི་སྦྱོད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་ཞེན་པས་
ཚོགས་སྟེ་དོན་མེད་ཀྱི། བདག་གིས་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྟེན་པ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཐབས་སུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལུ་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་དང་བསྐྱབ་བརྟུས་ལ་
སོགས་པར་བཤད་པའི་བག་ཡོད་པའི་གཏམ་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ནས་

གཉིད་དང་སྐྱགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལྟའོ། །

བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྒྱུད་དང་འགྲོད་དང་གཞོད་སེམས་སྐྱགས་པ་དང་། །

གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་། །སྐྱབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དག་
བའི་ཚོད། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་པས་མཁུན་པར་མངོད། །ཅེས་
འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱས་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར་ཉེས་པ་བྱུང་བ་
རྣམས་བསྐྱོག་ཅིང་སྤྱིས་མི་འབྲུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རིགས་པ་ནི་གཉེན་པོ་
དག་བའི་སྐྱས་ནི་གཟུགས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉེན་མཚན་སྤྱུང་བར་
འབད་བར་བྱའི་གལ་ཉེ་མ་འབད་ན་བདག་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ནམ་ཞིག་མཐར་
སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཏྟིག་
ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་བསམ་པའི་སྤྱིར་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་ཏྟིག་ལ་སོགས་པ་ལོག་
པའི་ལམ་ལས་སེམས་སྐྱེན་ཉེ། ཡང་དག་པ་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཉག་པར་
ཡང་བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །།

མིའུ་དགུ་ལ། ཞེས་རབ་བསྐྱེད་ལ།

གྲ། ཞེས་རབ་བསྐྱེད་ལ་ར་གདམས་ལ།

ཞེས་རབ་གྱི་མེ་ཏུ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྐྱུར་ཏེ་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་
པར་གདམས་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཞེས་རབ་གྱིས་
ཐོབ་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་
ཞེས་རབ་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐུབ་པས་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྐྱུང་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མཉམ་
པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་བསྐྱེད་བཏུས་ལས་ཀྱང་། མཉམ་
བཞག་ཡང་དག་ཇི་བཞེན་དུ། །ཞེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །
ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་ཞི་བར་འདོད་
པས་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་
བཅས་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་
འཇིན་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། དུག་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་
ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྐྱེད་མི་བཟང་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
པའི་ཞེས་རབ་གྱིས་དེ་སྐྱེད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ།

འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་
ནས་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདེའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་ན། སེམས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
རྣམ་འགྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱས་ན། །སྟོ་ནི་གཞན་
དོན་ལ་དགའ་བར། །འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་དཀའ་བ་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བས།
གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

ག ༡ དེ་ནི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་ཡུལ་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་འཛིན་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཡུལ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །ཡུལ་ཅན་ལམ་
དུ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པ་
དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །དབྱེ་བ་དང་། །ངོ་བོ་དང་།
དེ་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ལ་བྱུང་བར་ངོ། །

དང་པོ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོ་
འབྲུལ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེའི་ངོར་སྐྱབ་པ་དེའི་བདེན་པ་སྟེ། །འཇུག་པ་ལས།

གཉི་ལྷག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་སྐྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་
བར་སྣང་བ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱུང་བ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་
མར་གྱུར་བའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་དང་། དོན་དམ་བ་
ནི་འཕགས་བའི་སྣང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དེའི་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཡིན་པས་
ན་དོན་དམ་སྟེ། དབྱུས་མཐའ་ལས། འཕགས་བའི་སྟོང་ཡུལ་སྐྱིར་གསུངས་
བ་སྟར་ཏེ། འདི་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། དོན་དམ་བ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་བའི་མདོ་ལས།
སྟེ་བྱ་དོན་དམ་བ་ནི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་
དོན་དམ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་ཡི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བ་ནས་དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
ལས་གྲང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་སྟར་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འདིའོ་ཞེས་
ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། སྟོ་ནི་དོན་དམ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱིད་
བའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བའི་དོན་དུ་དག་ལྟ་འཆད་ཅིང་། ཤེར་
འབྱུང་དང་རྣམ་སྣང་ནི་སྟོ་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞིང་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་
ཡུལ་མིན་པར་འཆད་ལ། འདིར་སྟོ་ནི་དབྱུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཀུན་རྟོག་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་བ་
སྟར་ཁམས་གསུམ་བའི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་བའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། འཕགས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་

བ་མི་འགལ་ཞིང་། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མིན་པར་
གསུངས་པ་ནི་དེ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེར་ཅིར་ཡང་མ་
གྲུབ་པས་གང་དུ་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་
ཅིར་ཡང་མི་འཇིན་པས་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་སྟེ། མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་
བསལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡང་
དག་པའི་མཐོང་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་
མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་། གཞོད་པའི་རིམ་བ་
དང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྲོད་
པའི་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་གང་ཟག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་
རེ་འཇིན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་འགྲུར་པ་དང་མི་ལྡན་པ་པལ་པར་འགྲེལ་བ་དག་
ལས་འཆད་ཀྱང་། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་
ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པ་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་
རྣམས་ནི་ལུས་གཅིག་སུ་དང་སེམས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་ལ་
ནི་རྣམ་འགྲུར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ། ལུས་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་
དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་མི་རྟག་སྟེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་ཅིང་། རྣམ་འགྲུར་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་བ་

དང་། སེམས་ཚུལ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་གསུམ་པོ་ཡང་སློབ་ཤིང་གནས་
ལུགས་དང་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་
འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གཞོན་དེ། འདི་ལྟར་དོན་སྣང་གི་བ་གཉིས་གྱིས་གཟུང་
བ་རྒྱལ་སྐུ་ཆ་མེད་དང་། འདྲིའི་བ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དོན་དམ་དུ་བལྟ་སྟེ།
དེ་ལ་སེམས་ཚུལ་པའི་རིགས་པ། རྒྱལ་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྐྱུར་བ་ན། །སྤྱི་རབ་
རྒྱལ་མ་རྒྱལ་ཏུ་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྒྱལ་སྐུ་
ཚུལ་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་དེ། གསོག་བྱ་རྒྱལ་སྐུ་མ་
གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་
བདེན་པ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །སེམས་ཚུལ་པས་གཟུང་འདྲིའི་གཉིས་མེད་གྱི་
ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་དུ་བལྟ་སྟེ། དེ་ལ་དབུ་མ་པའི་འདིར་
འཆད་པའི་རང་རིག་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་གཞོན་པ་བཞིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགོ་ལྟ་ནི་གཉིས་ཀ་འདོད་ཅིང་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་
དཔེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་དབྱུང་མི་དགོས་ཞེས་འཆད་ལ། འདིར་
འདྲིའི་ཉེན་པའི་སློབ་དོན་དེ་ལྟར་སྤང་བས་ཡུལ་དེ་དག་མི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པས་དེའི་སློབ་འབྲུལ་བ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། བལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་
ཀ་མི་བདེན་པར་འདོད་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་རྣལ་འབྱོར་པ་དངོས་
སྐྱོབ་རྣམས་གྱི་སློབ་དོན་སྤང་བ་ཡང་བདེན་པ་ཞིགས་པས་དེ་དག་གི་སློབ་

འཇུག་བར་གྲུབ་ན་པལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་བཤད་ནས་འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་ཚུངས་སྒྲོང་བྱེད་བ་རྣམས་སྤང་གི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་བ་ཚུངས་སྒྲོང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་། འོན་དམ་བརྟེན་པའི་ཚུངས་སྒྲོང་དོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལམ་ལ་མི་འཇུག་བ་དང་། དུལ་ལ་མི་ཚུངས་བ་དང་། ཚད་མས་བསལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བ་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་ལས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་བ་མེད་པས་དེའི་དོན་དུ་དེ་སྒྲོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དེ་མེད་ཀྱང་མ་དཔུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་བ་མི་འགལ་འོ། །

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་འགྱུར་བ་དང་པལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་བས་དེ་ལ་ཅི་ཞེ་ག་ཚུངས་ཞེ་ན། སྤང་བར་འདྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་བ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། ལྷ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་བ་མིན་ལ་རྣམས་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་བས་ན་འདིར་རྣམས་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་རྟེན་བ་ཚུངས་ཏོ། །

གསུམ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་མ་གྲུབ་པས་རྟུན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བདེན་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་བ་

ལ་སོགས་པ་ལ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པས་ཉ།
ཉིང་དེ་འཇིག་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །སྟེ་དང་
ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཉེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །
འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྲུལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་བ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐུབ་པས་དངོས་པོ་
སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཇི་སྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཉེ། དགོངས་གཞི་སྣང་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་
པ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་མགོན་
པོས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་བསྟན་ཉེ། རྒྱལ་བས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས། །
གསུངས་པ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཉེ། །ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་འང་བདེན་པ་མིན་ཉེ། སྐད་
ཅིག་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་
སྣང་བའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སལ་པ་ལ་མི་སྣང་ཡང་རྣལ་
འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་མཐོང་བ་རྣམས་སྣང་
བའི་སྤྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་སྐད་ཅིག་
མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇིག་
རྟེན་རྟག་སོགས་སྤྲུལ་པ་ལ་སྟོས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་

དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཞག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་ཡིན་
བས་སོ། །གཞན་དུ་ཐ་མལ་བ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
ཡིན་ན་རྣམ་འབྱོར་བས་བྱུང་མེད་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ལ་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཙང་བར་འཇིག་བས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
དགོ་སྟེ་འཆད་དོ། །

ལྷ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། བསོད་ནམས་མི་འཐོབ་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་མི་
སྐྱོར་བ་དང་། དགོ་སྟེ་ག་མེད་པ་དང་། སྐྱོད་པ་དོན་མེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བརྟུན་བས་དེ་མཚོན་
བ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཇི་སྟར་བྱོད་རང་རྒྱལ་བ་
དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་མཚོན་བས་བསོད་ནམས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་
འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ་འབྲ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཚོན་བས་
བསོད་ནམས་སྐྱུ་མ་འབྲ་བ་ཐོབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་ན་དེ་ཉི་ནས་ཇི་སྟར་
སྐྱེ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྟེ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྣམས་ཚོགས་པར་
བྱུང་བ་དེ་སྐྱེ་དུ་སྐྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་མི་བདེན་ཡང་འབྱུང་བར་
འབྲ་བས་རྒྱུ་རིང་བ་ཅམ་གྱིས་ཇི་སྟེ་རྟུ་ན་སྐྱུ་མ་བས་སེམས་ཅན་བདེན་པར་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མ་རྒྱུ་རིང་བྱང་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱུ་མས་སྐྱུ་མ་

བསད་པ་དང་། མཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོ་སྒྲིག་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱུ་མས་བསད་པ་དང་མཚོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་སྒྲིག་མེད་དེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་
 བྱམས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཡོད་པས་བསོད་ནམས་དང་སྒྲིག་པ་
 འབྱུང་། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱུ་མའི་རྒྱ་སྤྲུགས་སོགས་
 རྣམས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་
 བ་མེད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱན་ཡང་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་
 བེ་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྣ་ཚོ་གས་ཤིང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་ལས་
 བྱང་བའི་སྐྱུ་མ་དེ་ཡང་སྣ་ཚོ་གས་ཤིང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་གི་རྒྱུན་གཅིག་
 གིས་འབྲས་བུ་ཀུན་བསྐྱེད་རུས་པ་ནི་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་ལས་འདས་ཀྱང་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བ་ཡིན་པ་དེ་
 ལྟར་རིགས་པ་མཚུངས་པས། ལྡང་བའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བར་
 འགྱུར་བས་བྱང་ལྷབ་གྱི་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུན་རྣམས་རྒྱན་མ་ཆད་
 བ་སྐྱུ་མའང་སྤོག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འཁོར་བར་
 འགྱུར་བའི་རྒྱུན་རྒྱན་མ་ཆད་པས་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་
 འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པས་ན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་

དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཡང་ཞེས་པས་དོན་དམ་དུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་
ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་ལམ་
གྱི་ཤུགས་གྱིས་ཡིན་གྱི། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་སྤངས་པས་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱེ་བའི་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་དགོ་ལྟ་འཆད་ལ། ཤེར་འབྱུང་ནི། རྒྱུ་རྒྱུ་མ་
ཆད་ན་འཁོར་བར་མ་བཟང་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡང་མི་སྟོན་ལ། འཁོར་བར་འབྱུང་བའི་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཆད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གོམས་པར་བྱས་པས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རིམ་
གྱིས་འགགས་པས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བར་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
འཆད་ཅིང་། རྣམ་སྤང་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་མ་ཡང་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་
ནམས་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞེས་པར་འཆད་
ངོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྟོང་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་
མེད་ན་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འབྲུལ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་འཁོར་བ་མེད་པར་ཐལ་
བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་བ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། གང་
གི་ཆེ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་སྤང་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གང་གིས་
དམིགས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་གསུམ་སྟེ། ཚོད་པ་མཚུངས་
པ་དང་། ཚོད་ལན་དགག་པ་དང་། རྣམས་དོན་ལ་སྐྱུར་བའོ། །

ལ་རེག་པར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་
མཐོང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱིའི་སོ་རང་ལ་
རང་གིས་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱིས་ཡིད་མི་མཐོང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རོན་མི་མཚུངས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མར་མའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མར་མེ་
རང་གིས་རང་གི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་གོ་ཞེ་ན། མར་མེ་ནི་རང་གིས་གསལ་བར་
བྱ་བ་མིན་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར་ན་གསལ་བར་བྱ་བ་ལ་སྤྱིར་ནི་མི་གསལ་བས་
ཁྱབ་པ་ལ་དེ་སྤྱིས་ཅམ་ཉིད་ནས་སྤྱི་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སྟེ་མི་གསལ་བ་མེད་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། མར་མེ་དག་ནི་གང་དག་ན། །དེ་འདུག་པ་ན་སྤྱིར་
བ་མེད། །མར་མེ་ཅི་ཞེས་སྤྱང་བར་བྱེད། །སྤྱིར་བ་སེལ་བ་སྤྱང་བྱེད་ཡིན། །
ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྲོན་པོའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན་སྲོན་པོ་ལ་ཡང་ཤེས་
བཞིན་དུ་སྲོན་པོ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་། བེ་རྒྱུ་བཞིན་དུ་སྲོ་ཉིད་གཞན་ལ་
མི་སྟོས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། ཤེས་དཀར་པོ་དེ་སྲོན་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་ལ་
སྟོས་པ་དང་། བེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྲོན་པོ་ཉིད་རྣམས་ནི་སྲོན་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་
ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་འགའ་ཞེས་གསལ་
བྱེད་དང་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་། མར་མེ་དང་བདེ་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྟོས་

བ་མེད་པའང་མཐོང་ངོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བེད་ཀྱི་སྐྱོན་པོ་ནི་སྐྱེས་
ཚམ་ཉིད་ནས་སྐྱོན་པོར་གྱུ་བ་པས་སྐྱོན་ཉིད་མིན་པ་ལ་སྐྱོན་པོ་བདག་གིས་
བདག་ཉིད་གྲས་བ་མེད་པས་རང་གིས་རང་གསལ་བ་དང་རིག་པའི་དཔེར་
མི་རུང་ངོ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་འཆད་ཅིང་། ཤེར་འབྱུང་ནི།
སྐྱོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱོན་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་ལ་མི་སྣོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལ་
སྣོས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱོན་པོ་མིན་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ན་དེ་
སྐྱོན་པོར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མ་སྣོས་པར་བདག་གིས་བདག་ཉིད་སྐྱོན་
པོར་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་ནི་མི་སྤིད་དེ། རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྐད་དུ་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
དོ་ཞེས་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ན། དོན་དམ་པར་སློབ་ནི་རང་ལ་
རང་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་དེ། དེས་
ན་དཔེ་དོན་ཡང་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མདོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་དོན་དམ་དུ་རང་རིག་གཞན་རིག་གང་ཡང་མ་གྱུ་བ་པས་ཤེས་པ་
གཞན་རིག་སློབ་འགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མིན་ན། དེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བའམ་མི་
གསལ་བའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་
འགྱུང་བག་མཛེས་མི་མཛེས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་
མིན་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་
བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རང་མ་སྲོང་
ཡང་གཞན་གཟུགས་སོགས་སྲོང་བ་དང་འགྲེལ་བ་ལས་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་བའི་དུག་བསྐྱོས་པ་མ་སྲོང་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུག་གི་སྐྱའི་རྒྱུན་
དང་འཕྲད་པ་ལས་ནམ་སྲོང་བ་དེ་ལས་དཔག་ནས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་དག་
དང་ལྡན་པ་ནི་རིང་བ་གཞན་ཀྱིས་ཤེས་པའང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཉེ་བ་རང་
གིས་ཤེས་པ་གསལ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུབ་པའི་
མིག་སྐྱེད་ཀྱི་སྲོལ་བ་ལས་རིང་བ་ས་འོག་གི་བུམ་པ་མཐོང་ཡང་ཉེ་བ་མིག་
སྐྱེད་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་པས་སོ། །འདི་འགྲེལ་བ་འགའ་དང་མི་
མཐུན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་ཡིན་སྟུང་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་ཀྱང་མེད་པས་མཐོང་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་
དང་ཤེས་པ་དག་སྤང་བ་ཅ་མ་ནི་འདིར་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་འདིར་ནི་དེ་
དག་བདེན་པར་ཉོག་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་
གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེན་པར་འཛིན་པའི་
དབང་གིས་སྐྱོན། །ཆགས་དང་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དག་རྣམས་རང་བྱུང་

དེ་བརྒྱུག་ན། །དེ་རྣམས་འགྲུང་བ་ག་ལ་འགྲུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་ཆ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ལས་གཞན་སྤྱིའི་དོན་
ཡང་མིན་ཞིང་། གཞན་མིན་པར་སེམས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་བརྟགས་ཏེ། དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རི་
ལྟར་སེམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་མིན་ཏེ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་དམ་ཡང་ན་གཞན་
ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་མིན་ཞེ་ན། དེ་དངོས་པོར་མེད་པར་འགྲུར་
ཏེ་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་སེམས་ཙམ་
པའི་ལྷགས་ལའང་གཟུང་ཆ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་མིན་ཡང་བལྟ་བུ་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་མི་བདེན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིས་སྤང་
འཁོར་བ་ནི་འབྲུལ་གཞི་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི།
གཉིས་སྤང་དེ་ནི་རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་
བར་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་སྤང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་དགག་པ་ནི། གཉིས་སྤང་ཚེས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་
གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་སྤང་བའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་རི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ་
མི་འགྲུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་བས་ན་སྤྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་
སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་བའི་གྲོགས་མེད་པར་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་
པ་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་

བ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་འཁོར་བའི་རྟོན་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པར་
བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་འཁོར་བ་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་པས་
སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མར་
ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོང་བར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ལམ་བསྐྱོམས་
པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་ལ་བཞི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་
ན་ཡང་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཚེ་སྐྱུ་
མའི་བྱད་མེད་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་
ན།

ལན་ནི། སྐྱུ་མ་དེ་བྱེད་པོ་དེ་ནི་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་
ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྒྲངས་པ་དེས་ན་སྐྱུ་མའི་བྱད་
མེད་དེ་མཐོང་བའི་དུས་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་དེ་སྟོང་ཉིད་གྱི་བག་ཆགས་ཉམ་ཚུང་
བ་ཉིད་དེ། སྐྱུ་མ་སྟོང་བར་རྟོགས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མ་རྟོགས་
པས་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་འགྱུར་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་
དུ་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་ན་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་
བག་ཆགས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་མི་སྟོང་ཅི་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་

རྟོགས་ཏེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་སྟོང་བའམ་རྩུན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་སྲི་
ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྲི་མི་སྲིད་
པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི། གང་གི་
ཆེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་མེད་དུ་འཛོག་པའི་རྟོན་ཏེ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་
བས་སློའི་མདུན་ཏེ་ཡལ་ན་དངོས་མེད་དུ་རི་ལྟར་གནས་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
མེད་པས་དེ་ཤི་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོས་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་དག་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་གཉིས་
ཡིན་རྣམ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་གོམས་པས་
མཐར་ཐུག་པ་ན་ཡུལ་དག་ཏུ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི་
བར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐུམ་པོ་མ་ལུས་པ། །
བསྐྱེད་པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། །དེ་ཆེ་སྲི་བ་མེད་ཅིང་འགག་
པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱ་ཡིས་མངོན་དུ་མངོན། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །
འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་
བར་སྒྲུང་མོད་ཀྱི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་སྲིར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་

བས་ཡུལ་ལྷ་བཞི་པོ་དེར་དམིགས་བྱེད་གི་སློ་སྟེ་དེར་འཇིན་གི་ཉྀག་པ་མེད་
བར་རབ་ཞི་ཞེས་བཤད་ནས། འོག་ནས་སེམས་མེད་ཅེས་སོགས་འབྲུང་བ་
ཡང་གཟུང་འཇིན་གི་ཉྀག་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་དོན་མ་
ཡིན་སྟུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་དོན་གྲུབ་པ་དང་། བྱེད་པ་
པོ་འགགས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱང་བསོད་ནམས་འབྲུང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མི་མཛད་པར་
འབྱུང་ཉེ་དེ་བུའོ་སྟུམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གི་ནོར་བུ་དང་
དཔག་བསམ་གི་ཤིང་ལ་ཀུན་སློང་ཉྀག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རུས་པ་དང་
སེམས་ཅན་གི་བསོད་ནམས་ཚོགས་ནས་རེ་འདོད་སློང་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་དག་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་པར་སློན་ལམ་
བཏབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱང་ཞིང་དོན་བྱེད་པ་
འབྲུང་བས་སློན་མེད་དོ། །ཉྀག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་
འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློན་ལམ་སངས་རྒྱས་པ་ན་འགགས་
པས་དེས་དེའི་ཚེ་དོན་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན་སློན་མེད་དོ། །དཔེར་ན་
བྲམ་བེ་སང་ཀུ་ཞེས་བྱ་བས་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མཚོད་སྤོང་གཟུངས་སྤྲུགས་

ཀྱི་རུས་པས་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་འདས་པར་འགྱུར་བ་ནི།
དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ཡང་མཚོད་སྡོད་དེས་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་
བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཚུབ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་
པའི་སྡོད་པ་ཚོགས་དང་སྡོན་ལམ་ལ་སོགས་པས་རྒྱལ་བའི་སྐྱའི་མཚོད་
སྡོད་བསྐྱབ་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པའི་སྐྱ་ངན་
ལས་འདས་ཏེ། གཞན་དོན་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཉོག་པ་འགགས་ཀྱང་དེས་གཞན་
དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མེད་ན་
དེ་ལ་མཚོད་པ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་བཏུགས་པའམ་སྐྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་མཚོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཚུངས་པ་ཉིད་
དུ། མཚོད་ཉེན་བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་ལས། གང་ཞིག་བཏུགས་ལ་མཚོད་
དང་། །སྐྱ་ངན་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་དང་པ་ཡིས། །
བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་བཤའ་པའི་སྤྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་
སེམས་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའམ་ནི་སེམས་དང་བཅས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
བདེན་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་མཚོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་ལྱང་
ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་སྤྱིད་སེམས་ལྡན་དུ་བདེན་པའི་སངས་
རྒྱས་ལ་མཚོད་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་བདེན་པ་འབྱུང་བར་

འདོད་པ་བཞིན་དུ། དེས་ཀྱང་རྩུན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པས་བསོད་
ནམས་རྩུན་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་མེད་དོ། །འདིར་ཡང་སེམས་མེད་
ཅེས་པ་ནི་གཟུང་འཇིག་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཀུན་
རྫོབ་གི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་སྟོང་བར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བཀལ་ལན་
གཉིས་གི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། བདེན་པ་
བཞི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་
བསལ་སྐྱོན་མོངས་པ་ལས་གོམས་བར་འགྱུར་གི། ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེསོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་གིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བཀལ་
ལན་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐྱེའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྤྱིར་ན།
ལྷུང་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལས་ལམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་འདི་མེད་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མེད་པར། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་
ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་སྐྱོམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བག་ཆགས་
གིས་མཚམས་སྟོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་།
གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟམ་དང་། །རང་སངས་
རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཚོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་

སྤོད་ཀྱི་ལུང་དེར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུན་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ།
དམ་བ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་སོགས་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་འདོད་པས་དེར་
བདེན་ན་ནི་རིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ལུང་དུ་བདེན་པར་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཚོད་པ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་མིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤོད་ཀྱི་ལུང་སྤྱི་ལ་ལུ་
སྟེགས་པ་རྣམས་དང་ལུང་གཞན་གྱི་བྲག་རྣམས་ལ་སྟེ་བ་རང་གཞན་དག་
ཚོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་ན་དོར་བྱར་འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་གང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཀ་གསུམ་སྟེ། ཤེར་
འབྲུང་ནི་འདི་དག་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟུག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་
མིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལ་འདིར་
བྱིས་ཤིང་པལ་ཆེར་ལ་འོག་ཏུ་འབྲུང་ཡང་འཆད་ན་འདིར་སྤངས་ལ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ་པ་དག་ན་རེ། དག་གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
སྟོན་པས་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་
ལ་སྤང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་མདོན་པ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེ་མེད་པས་བཀའ་མིན་ལོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་པལ་ཆེར་ལས་
ཀྱང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པས་ན། དེ་དག་གྱེད་ཅག་གི་མདོ་དང་

མཚུངས་པས་བཀའ་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་འདོད་པར་རིགས་སོ། །གལ་
ཏེ་ཐེག་ཆེན་འགའ་ཞིག་བཀའ་ཡིན་ཡང་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་རྣམས་ལ་བཀའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་
མེད་པས་བཀའ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རང་གི་མདོ་ལ་འཇུག་
སྲིད་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྦྱང་སྲིད་དང་། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེའི་སྲིད། །
ཚོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་
གསུམ་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། བྱོད་རང་གིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །

གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་བཀའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ལྟ་
བུ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་བཀའ་མིན་པའི་སྟོན་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་བྱོད་ཀྱི་མདོ་དང་བཀའི་
མཚན་ཉིད་ཚང་བར་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་
ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །
གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་དང་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བཀའ་ཡིན་ན་འོད་
སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་རིགས་པ་ལས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་
རྟོགས་པས་བཀའ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ངག་གང་གི་བརྗོད་བྱ་
འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་པ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པས་བཀའ་གཟུང་བྱ་མིན་པར་སྤུ་ཞིག་བྱེད་
དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་ལུས་ལ། །ཚོངས་

བ་གང་གི་སྤྱིར་ན་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་བ་སྟར་རམ། ཡང་ན་འོད་སྤང་ལ་
སོགས་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་གཏིང་མ་དཔོག་བ་སྤོད་གྱི་མ་ཉོགས་ཏེ་
མ་གྲུབ་བས་དེ་རྒྱ་མཚོ་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀར་གཟུང་བྱ་མིན་པར་
སྤྱི་ཞིག་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཚོ་མ་གྲུབ་བས་རྒྱ་མཚོ་ཅན་དེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་
པའོ། །

གསུམ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་བ་དང་།
བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་མི་སྤོང་བས་སྤང་འདས་སྤྱི་རུང་བ་དང་། སྤངས་ཀྱང་སྤང་འདས་
མི་འཐོབ་བ་དང་། སེམས་འགགས་ཀྱང་སྤར་འབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་བ་གནས་པའི་རྩ་བ་དགོ་སྤོང་དག་བཅོམ་བ་ཡིན་ན།
སེམས་དམིགས་བ་དང་བཅས་བ་སྟེ་སྤོང་ཉིད་མ་ཉོགས་བ་རྣམས་གྱིས་དགོ་
སྤོང་དག་བཅོམ་བ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་རྩད་ནས་
མི་སྤོང་བས་སོ། །དེས་སྤྱུག་བསྐྱུ་མི་སྤོང་བས་སྤང་ན་ལས་འདས་པའང་
དཀའ་བར་གནས་ཏེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་འདྲའི་སྤོང་ཉིད་མ་ཉོགས་ཀྱང་སྤང་པོ་མི་ཉོག་བ་ལ་
སོགས་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་བས་ཉོན་མོངས་བ་སྤངས་བས་
སྤྱུག་བསྐྱུ་ལས་སྤོལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱུག་བཅས་གྱི་དག་བཅོམ་ཐོབ་བ་དེའི་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱུ་མེད་བ་དེར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་བ་སྤངས་པའི་

རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་སྐྱེ་བས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
དང་སྐྱབས་བསྐྱེལ་གྱིས་འཇིགས་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་སྟོན་ས་
འཁོར་བར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ་པ་འདི་
ནི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྟོང་བ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་གོགས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་ལུན་པའི་གཉིན་པོ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ཡིན་
པས་སྐྱར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཅི་
སྟེ་སྐྱོམ་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཡོད་
པས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་སྟོགས་ལ་སྐྱུན་འབྲེན་བརྗོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན་དེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་བར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །

གསུམ་བ་སྐྱེའི་དོན་བསྐྱེ་བ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་པས་དེ་མི་སྐྱོམ་
མོ་སྐྱམ་ན། དངོས་པོར་འཇིན་པ་གང་སྐྱབས་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་དེ་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེ་བ་རིགས་པར་འགྱུར་ན་མི་སྐྱེ་བར་སྟོང་ཉིད་ནི་བསྐྱོམས་
པས་སྐྱབས་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འཇིགས་པ་རི་
ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་བ་ཡུལ་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་དང་།

ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་གྱི། མཚམས་སྐྱར་ཉེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཉེ་
འཇིགས་པ་པོའི་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཡུལ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལས་
འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་རིགས་ན་བདག་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་
འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམ་པར་དབྱེ་
བས་སྐྱིར་དགག་པ་དང་། འདོད་པའི་བདག་གྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བདག་
མེད་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མོ་དང་སྐྱ་མེན་བདག་མ་ཡིན། བདག་ནི་རུས་པ་ཁྲག་མ་
ཡིན། །སྐྱབས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཉེ། །ཚུ་མེར་དང་ནི་རྣག་ཀྱང་མིན། །
བདག་ནི་ཞག་དང་རུལ་མིན་ཉེ། །སྒོ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །ནང་
ཁྲོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཉེ། །བདག་ནི་སྤྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན། །ཤད་
པགས་པ་བདག་མིན་ཉེ། །འོད་དང་རྒྱུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན། །བྱ་ག་བདག་
མིན་རྣམ་ཀུན་དུ། །རྣམ་ཤེས་དུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །ཁམས་དུག་པོ་དེ་
རྣམས་ནི་མི་རྟག་དུ་མ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། གྲངས་ཅན་དང་། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བཏགས་
པའི་བདག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། དགག་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེས་
སྒོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱ་འཛིན་པའི་ཤེས་རིག་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྐྱ་མེད་
པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
འདོད་ན། སྐྱ་ཤེས་ནི་སྐྱ་ལ་སྟོས་པས་ཤེས་བྱ་སྐྱ་མེད་ན་ཡུལ་ཅི་ཞིག་རིག་
ནས་རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྱེད། གལ་ཏེ་
སྐྱ་ཤེས་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་ཡིན་ན་ཤིང་ཡང་སྐྱ་འཛིན་གྱི་
ཤེས་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་བ་མེད་
པར་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་དེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལན་འགོད་པ་ནི། སྐྱ་མེད་པའི་ཚེ་སྐྱ་
འཛིན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤར་སྐྱ་ཤེས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིས་སྐྱ་མེད་པ་ན་
གཟུགས་སོགས་ཤེས་བ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་སྤར་མ་གནས་པ་དང་། རྣམ་
པ་འགལ་བ་དང་། བན་ཚུན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཤེས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱ་ཐོས་པའང་ཅི་སྟེ་
མིན་ཏེ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་མི་ཉེ་སྟེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་མི་ཐོས་སོ་
ཞེ་ན། དེས་ན་སྐྱ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་བའང་མེད་པར་གྱུབ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྟགས་འགོད་པ་ནི་སྐྱ་འཛིན་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་པར་ངེ་སྤར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་འགལ་
བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ་འགལ་བ་སྲ་སྲི་ཡུལ་གཉིས་ལ་
སྟོས་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་པ་དང་བུ་ལ་སྟོས་
ནས་བུ་དང་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་པ་དང་བུ་
ནི་གཅིག་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་བེམ་པོ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་སྟོབས་དང་རྒྱལ་དང་ལྷན་
པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་མི་སྣང་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ་དེ་ནི་བུ་མིན་ལ་པ་ཡང་
མིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ།
།དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དེ་ནི་སྐྱ་འཛིན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་སྐྱར་འཛིན་དུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་དེར་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དངོས་ནི། དཔེར་གར་མཁན་གཅིག་
ཉིད་རྣམ་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་སྲར་གྱི་སྐྱ་འཛིན་དེ་ཉིད་སྐྱེས་
ཚུལ་གཞན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་
ཏྲག་པ་མིན་པར་འགྲུར་ཏེ། ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲུར་བའི་སྐྱར་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟོལ་བ་ནི།
གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་འགྲུར་ཡང་རང་བཞིན་སྲར་གྱི་དེ་ཉིད་ཏྲག་གོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་པ་འགལ་བས་རང་

བཞིན་གཅིག་པར་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སློན་གང་ན་
ཡང་མེད་པའི་གཅིག་ཚུལ་ཞིག་གོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་ཡང་བདེན་
པ་མིན་པས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དེའི་རང་བཞིན་
གང་ཡིན་པ་དེ་སློས་ཤིག་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པས་
གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་པ་ཙན་བདག་དང་སེམས་པ་མེད་པ་
གཙོ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱར་ཡོད་ཙམ་ཉིད་དུ་
མཚུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩུན་པས་སྐྱི་བདེན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་
ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གཟུགས་འཛིན་སྐྱེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱི་ཅི་
ལོག་མི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་རྟེན་སྐྱི་གཅིག་ཏུ་
བདེན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཙན་རྟག་པ་གཅིག་བུ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་དུ་
གཏོགས་པའི་བེམ་པོ་དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་སྤྲན་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་བདག་འདོད་པས། དེ་འགོག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟགས་འགོད་པ་
ནི། སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདག་མིན་ཏེ།
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་

ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་སེམས་ཐ་དད་དུ་ལྡན་པའི་སྲིར་ཡུལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་པོ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བདག་གི་རང་བཞིན་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་
ཞིག་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་མི་ཤེས་པའི་བདག་དེ་འཇིག་
ཅིང་མི་ཉག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ཡང་
སེམས་དང་ལྡན་པས་བདག་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་
ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་བྱས་པར་མི་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཤེས་པ་
མེད་ཅིང་ཉག་པས་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་འདྲ་བདག་ཏུ་
འདོད་ན་ནི་ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་བདག་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་འབྲས་མི་
འཐད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉག་པ་ཡོད་
པ་མིན་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱོང་
བ་དེ་རིགས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་པས་
འབྲས་བུ་སྐྱོང་དུས་ན་མེད་པའི་སྲིར་སྐྱེའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་མཚུངས་པ་ནི། བྱ་བ་
ལས་ཀྱི་གཞི་ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ནམ་སྤོམ་གྱི་གཞི་ཆེ་སྲི་མའི་
སྤང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་། སྐབས་གཉིས་པོ་དེར་བདག་དེས་ལས་བསགས་

བ་དང་ནམ་སྒྲིན་སྤོང་བ་མེད་པར་ཡང་ཁྱེད་ཅག་རྟག་པ་དང་བེམ་པོར་འདོད་
བ་དང་ངེད་བདག་མེད་དུ་འདོད་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་འུ་གུ་ཅག་གཉིས་
འདིར་དེ་ལ་རྩོད་བ་དོན་མེད་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་རྩོད་ལན་དགག་བ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་ཚོས་སྤོང་འགྱུར་གྱི་
ལས་ལ་ལས་འབྲས་བུ་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་
ལས་བྱེད་བ་དང་ལྡན་པའི་ལུང་པོའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་
སྤོང་བ་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་སྲིད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་བ་བུ་དུས་
མཉམ་དུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། ལུང་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་
ལས་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར། དགོ་སྤོང་དག་བྱས་ཤིང་བསགས་
པའི་ལས་འདི་ནི་སྤྱི་དོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་བ་ལ་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་
གྱི། ཟེན་པའི་ལུང་པོ་ལ་སོགས་བ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་འབྲས་བུ་
ལས་བྱེད་བ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
དགོངས་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་རྒྱན་གཅིག་བ་ལ་དགོངས་ནས་
དགོས་བ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བ་དགག་པའི་སྤྱིར་ལས་བྱེད་བ་པོ་
ཉིད་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤོང་བ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་གྱི། དདོས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟག་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། འདས་བ་དང་མ་ལོངས་
པའི་སེམས་ནི་བདག་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགགས་བ་དང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་

བའི་སྤྱིར་དོ། །འོན་ཏེ་སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་སེམས་བདག་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཞིག་པ་ན་བདག་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །
རིགས་པ་འདིས་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆར་ལ་ཡང་བདག་ཞིགས་པས། དཔེར་ན་ཚུ་
ཤིང་གི་སྤོང་པོ་དག་ལ་ཆ་ཤས་སུ་སྤྱེན་སྤྱིང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རིགས་པས་ནམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིས་བཙའ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་
ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུལ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་།
སྤང་བྱ་ཡིན་པས་བསྐྱོམ་པར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ན་སུ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དུལ་སེམས་
ཅན་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་གང་དག་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ལ་དགོད་པའི་
དོན་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡི་དམིགས་ཡུལ་སྤོངས་པས་
བཏགས་པ་སྟེ་འཁྲུལ་ངོར་སྤང་བ་དེ་དག་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱོམ་པ་མི་འགའ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མེད་ན་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་སུ་ཡིས་
ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་དེ་ལྟར་བདེན་ན་འོན་ཀྱང་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཚོས་
སུ་སྤོངས་པ་འཁྲུལ་བའི་སྤོང་པོ་སེམས་ཅན་སྤང་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྤྱིང་
རྗེ་སྤང་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུ་སྤང་ཅམ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེ་ཡང་རྩུན་སྤང་གི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་སུ་སྤོངས་པ་
ཡིན་པས་བདག་ཏུ་སྤོངས་པ་དང་བསྐྱོག་བྱར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྩུག་

བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱོད་མི་དགོས་ཤིང་བསྐྱོད་མི་
རུས་བས་འབྲས་བུ་ཚོངས་བ་སྣང་ཅམ་ནི་བསྐྱོད་བར་མི་བྱའི་བདག་ཏུ་
ཚོངས་བ་ནི་བསྐྱོད་བར་བྱ་སྟེ། དེས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་
ལ་སོགས་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་བསྐྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱོད་
པའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་སྒོམ་བ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་མཚོག་
ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཐམས་
ཅད་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྟན་བ་ལས། འཇམ་དཔལ་ལུས་ནམ་མཁའ་དང་
འབྲ་བར་མཐོང་ན་དེ་ནི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་དྲན་བ་ཉེ་བར་
བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཉེ་ཚོར་བ་མི་དམིགས་ན། སེམས་མིང་ཅམ་
དུ་ཤེས་ན། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཚོས་མི་དམིགས་ན་ཚོས་ལ་ཚོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་དྲན་བ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟ་བུའི་དྲན་
བ་ཉེར་བཞག་བཞི་སྟོན་བ་ལས། དང་པོ་ལུས་དྲན་བ་ཉེ་བར་བཞག་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་མ་གྲུབ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཉིད་མ་གྲུབ་བ་
དང་། རྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། དུལ་ལུས་མ་གྲུབ་བ་དང་། ལུས་འཛིན་འབྲུལ་
བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མ་
འབྲེལ་བའི་ལུས་དགག་པའོ། །

སོགས་པ་ལ་རྫོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་སུ་འབྲུལ་བའི་སློ་སླྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། སློ་
དེས་བརྒྱུང་བ་ལྟར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དང་འབྲ་བའི་དབྱིབས་
སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སློ་ཡོར་ལ་མི་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་སློ་བཞིན་
ནོ། །དི་སྤྱོད་དུ་དེ་ལ་མིར་འབྲུལ་བའི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སློ་ཡོར་དེ་
སླྱེས་བུ་ལྟར་སྦྲང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དི་སྤྱོད་དུ་ལག་སོགས་པ་ལུས་སུ་འབྲུལ་
བའི་རྒྱུན་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་དེ་དག་ལུས་སུ་སྦྲང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་རིན་པོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་གཞན་
དུ་སོར་མེད་ཚོགས་འདུས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལག་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་གང་
ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། སོར་མེད་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་
ཚོགས་སུ་མི་བདེན་ལ། ཚོགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་སྤྱེ་བས་རེ་
རེར་མེད་ལ། ཆ་དེ་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཏུ་སྤྱི་བ་བྱས་ཏེ་རྩལ་སྤྲོ་དེ་ཡང་སྤྱོགས་
ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དུ་མར་འགྱུར་བས་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་ལ། དེའི་སྤྱོགས་རེ་
རེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆ་ཤས་སུ་བདེན་པ་དང་བྲལ་བས་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་
བ་དེས་ན་རྩལ་སྤྲོ་རང་ཡང་བདེན་པར་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྲང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས་མི་
ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་ཉོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད་
དེ་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ། །གང་ཆེ་དེ་ལྟར་ལུས་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་བྱེ་
བྲག་སྤྱེས་པའི་ལུས་གང་བྱེད་མེད་ཀྱི་ལུས་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོར་བ་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོར་བའི་རང་
བཞིན་དང། རྒྱ་རིག་པ་དང། ཡུལ་དང། འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཉེ། ཚོར་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང། དེར་ཉོག་པའི་གཉིན་
པོ་སྐོམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། ཅུ་ཤེས་ལས། གལ་
ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། །རང་བཞིན་གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་རབས་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ན་ནམ་ཡང་དེ་མི་འདོར་བས་དེ་དང་རྣམ་པ་
འགལ་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་ཅི་སྟེ་མི་གཞོད་དེ་གཞོད་པས་དེ་
དག་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བས་བསལ་ལོ། །བདེ་བ་ཡང་དེ་
ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་ན་སྐྱུང་ན་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་བྲག་པོ་
ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་བས་ཞེས་པོ་ལ་སོགས་པས་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་ཅི་སྟེ་
མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་བྱེད་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཉེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
ཡོད་མོད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་
སྤྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་སྤོང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་
བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཇི་སྟར་ཡིན་ཉེ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་སོ།
།སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐོམ་པོ་ཉིད་དུ་སྤོང་བ་ཡོད་པས་ཚོར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིའི་

རགས་པ་ནི་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསལ་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ལ། སྤོ་མོ་
དེའི་ངོ་བོ་ནི་བདེ་བ་རགས་པ་ལས་གཞན་དགའ་བར་སྟོབས་ཚུང་ཅམ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། སྤོ་མོ་ཉིད་དུ་སྤོང་བ་དེ་ཡང་སྤུག་བསྐྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་
དེའི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འགལ་རྒྱུན་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་ན་རྒྱུད་དེ་
ལ་སྤུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཚོར་བར་རྟོག་པ་ནི་སྤོ་མོ་
སོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བར་རྟོག་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ན་འབྲུལ་
བ་འདིའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་
ཤེས་རབ་འདི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྟོ་དེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཞིང་ལས་
བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རིག་པ་ནི། དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྤང་བ་ཡིན་པར་
འདོད་པས་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་དོན་སྤང་བ་དགག་པ་དང་། རྣམ་
ཤེས་དང་སྤང་བ་དགག་པ་དང་། རྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་སྤང་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་
སོགས་དབང་པོ་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་རྣམས་བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་
དེ་དག་གང་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་བྱུང་གི་རི་བཞིན་ནོ། །བར་དུ་ཚོད་

པའི་ཆ་གང་ཡང་མེད་ན་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་གང་ཞིག་གང་དང་
སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲད་བྱ་སྤང་བྱེད་གཉིས་མེད་བས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩལ་སྐྱེས་སྤང་བ་དགག་པ་ནི། དབང་དོན་གྱི་རྩལ་སྐྱེས་དག་
ནི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤང་བ་མེད་དེ། རྩལ་སྐྱེས་རྩལ་སྐྱེས་ལ་འཇུག་པ་
སྟེ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་མེད་བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྩལ་སྐྱེས་དེ་ནི་
ཁོང་སྟོང་གི་སྐྱབས་མེད་པ་དང་བོངས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་
ནི་མ་ལྷགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱིས་སྤང་
བ་མེད་བས་ལྲབ་ཅེས་པའོ། །རྩལ་སྐྱེས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལའང་
སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་སྤང་མ་སྤང་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྤང་བ་དང་ཆ་མེད་པར་ཡང་
གནས་པ་དེ་ལྟ་སུ་གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས་ཏེ་བསྟན་པར་མི་རུས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་ཐལ། ལྷུས་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པོ། དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་
སྤང་བ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་
རིགས་ཏེ། ཚོགས་པའང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ་སྲིད། རྒྱུད་
དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པར་རི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱ་རེག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་

གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ངལ་
བ་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞིང་ཚོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེལ་གང་གིས་རྒྱུད་གང་
ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐོབ་བྱ་དང་གཞོན་བྱེད་མེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ཚོར་བ་
པོའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་ཚོར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་
སྐབས་འདི་མཐོང་ནས་དེའི་ཚེ་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་ལ་འཐོབ་པ་དང་འབྲེལ་བར་
སྤོད་པ་ཅིའི་སྤྱིར་སྤོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའམ་རེག་པའི་བར་ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་སྒྲུང་ཡང་
མི་བདེན་པས་མི་ལམ་དང་སྤྱུ་མ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་གྲིས་དེ་
དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཚོར་བ་བདེན་པར་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ཚོར་བ་ནི་རང་དང་སྣམ་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་ཡིས་
མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་དང་སྣམ་ཅིག་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པས་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཚོར་བའི་སྤྱུ་མ་དང་སྤྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དེ་
བར་པ་དང་དེ་ལ་འདུན་པར་འགྱུར་གྱི་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚེ་
ཚོར་བ་མ་སྐྱེས་པས་དང་འགགས་པས་སོ། །སྤོང་བྱ་དང་སྤོང་བྱེད་གཉིས་
མེད་པས་རང་གིས་བདག་ཉིད་སྤོང་བ་མིན་ལ། དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ན་
གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྤོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་
ཡོད་མིན་ཏེ། དེས་ན་ཚོར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བདག་མེད་པའི་སྤྱང་པོའི་ཚོགས་འདི་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཕན་པ་དང་སྤྱད་

བསྐྱེད་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱ་སྟེ་ཕན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དང་།
སྐོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཤིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ། དབང་ཡུལ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་རེས་མི་
སྐྱེ་བས་སོ། །བར་ཏེ་གཞན་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་པས་སོ། །ལུས་
ཀྱི་ནང་ན་སེམས་ཡོད་པ་མིན་ལ་སྐྱེ་ནའང་མིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་
སེམས་དེ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ལུས་ཉིད་ཀྱང་མིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་
དུའང་བདེན་པ་མིན་ཞིང་ལུས་དང་འདྲེས་པ་མིན་ལ། ལུས་ལས་ལོགས་སུ་
འགར་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་དེ་ནི་རྩང་བད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
དགོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤང་སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ལྷི་
རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀ་ན་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྤང་
སེམས་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་ལ། བསྟན་དུ་མེད་ལ། ཐོགས་པ་མེད་ལ། རྟེན་མ་
ཡིན་ལ། སྤང་བ་མེད་ལ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་ལ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་
སྤང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མི་གཟིགས།
གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་
ཅན་གདོད་མ་ནས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་

དེ་ལྟར་ལང་སྐོ་ལྲའི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལྔ་འཛིན་བྱེད་དུ་བདེན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
དེའི་ཡུལ་ལྲའི་སྐོར་རམ་དུས་མཉམ་མམ་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ནས།
ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལྔ་ལས་སྤར་སྐོ་ལྲའི་ཤེས་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བ་དེ་ཡུལ་ཅི་
ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྐྱེ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་བས་སོ། །འོ་ན་ཏེ་
ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་དུས་མཉམ་ན་ཡང་དེ་ཡུལ་ཅི་ལ་དམིགས་
ནས་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་མ་སྐྱེས་བ་ན་ཡུལ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་བ་ན་ཡུལ་གྱིས་
བསྐྱེད་མི་དགོས་བས་སོ། །འོ་ན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་གྱིས་ཤེས་བ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་
ཤེས་བ་ཡུལ་གང་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡུལ་འགགས་ནས་མེད་བས་སོ། །

བཞི་བ་ཚོས་དྲན་བ་ཉེ་བར་བཞག་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་དུས་མཉམ་གང་ལས་ཀྱང་
མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་བ་འདིས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་
ཉོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་བ་དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་མེད་
པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཚོད་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་བས་དབྱུ་མ་བ་དེའི་
ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཛིག་མེད་བ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་གཞན་འཇུག་བའི་སྐོ་ཅན་
གྱིས་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་བརྟགས་བ་ཅེས་གྱིས་འཛིག་ན་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱང་ན་

ལས་གཤམ་འདའ་སྟེ་མི་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་
 གཞན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཏགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན།
 དེའི་ལན་ནི། དོན་ལ་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་མ་ཉོགས་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་
 ཉོག་ཅིང་སློས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པས་དེ་མེད་
 བར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་སྤང་འདས་མེད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་
 འཇུལ་བས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། འཇུལ་ཉོག་འདི་ནི་སྤང་ལས་
 འདས་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཉོག་སྟེ། དེ་ནི་སྤང་ལས་འདས་
 པ་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་འཇུལ་ཉོག་མིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱིས་སྤང་འདས་ཀྱི་ཆེ་
 འཇུལ་ཉོག་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུལ་
 ཉོག་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 ཆོས་རྣམས་ལས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱི་ནས་འབྱུང་ཞིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱིས་ནས་ངས་པའི་ཆོས་གཤམ་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཀུན་
 རྫོབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྤང་ལས་འདས་པ་ན་གཅིག་གིས་
 སྤྱིས་གཅིག་སྐྱེ་བར་ངས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཞེས་བར་བཤའ་ཀྱང་རུང་སྟུམ་མོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་དཔྱོད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་
 པ་ནི། ཉོག་བྱེད་སློ་དང་བཏགས་བྱ་ཡུལ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་
 ཡུལ་མ་གྲུབ་ན་སློ་ཡང་མེད་པས་རྣམ་དཔྱོད་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དཔྱོད་བྱེད་བདེན་པ་མི་དགོས་པ་

ནི། དུལ་བདེན་པ་མེད་པས་སློ་ཡང་བདེན་པ་མེད་མོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་མི་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྣང་པའི་
ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པའི་
སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གང་གི་ཆེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་
དཔྱོད་དེ་ཡང་རྣམ་དཔྱོད་གཞན་གྱིས་དཔྱོད་དགོས་པའི་སྲིར་ན་ཐུག་མེད་
དུ་འགྱུར་བས་རྩ་བའི་དབྱུང་བྱ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་དབྱུང་གྲང་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ནི། དབྱུང་པའི་དུལ་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སློ་ལ་ནི་མ་དབྱུང་
གྲང་རྟེན་དུལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྟེན་ཏེ་དུལ་མེད་པའི་སྲིར་ན་དེ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་
དུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཞི་བ་དེ་ཡང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར།
དམིགས་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་སྲར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་དངོས་པོར་འཇིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྲིར་
བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དངོས་སྤང་བ་གང་གི་ལྟར་ན་དུལ་ཤེས་འདི་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པར་
དེ་ཉིད་ཤེས་ཏུ་དམའ་བར་གནས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་མི་འགྲུབ་པ་
ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་བདེན་པ་ལས་དོན་བདེན་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་ཏེ་
ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་པ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད། ཕན་
ཚུན་གཅིག་གིས་དབང་གིས་གཅིག་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་གཅིག་མ་གྲུབ་པར་
གཅིག་མི་འགྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་བྱ་
མེད་ན་ནི་པ་གྲུབ་པ་མིན་ལ་པ་མ་གྲུབ་ནའང་བྱ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ན།
དེ་ལྟར་བྱ་མེད་པར་པ་དང་པ་མེད་པར་བྱ་མེད་པས་མཐར་གཉིས་ཀ་མེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྣོས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་
མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་སྣོས་ཀྱང་ས་བོན་
ཡོད་པར་ལྷ་གྲུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཤེས་པ་ཡིས་ཤེས་བྱ་དེ་ཡོད་པར་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
ལྷ་གྲུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ཡིས་མཐོང་ནས་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་བདེན་པར་ཡོད་པ་རྟོགས་བྱེད་
ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སྤོགས་ནས་དང་། འབྲས་སྤོགས་ནས་
སྤོང་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་

དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་སྲོང་པར་སྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མེད་དང་། རྒྱ་ཉག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པ་དང་།
དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་སྲོད་པ་བ་དག ཉི་ཤར་ཚུ་བོ་ཐུར་དུ་
འབབ་པ་དང་། །སྐྱ་རྒྱུ་མ་ཚེར་མ་གཟེང་རིང་རྣོ་བ་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་
ལེགས་ལ་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང། །སྐྱུ་མ་ཀྱང་མ་བྱས་རང་གི་ངོ་བོས་
བྱང་། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། དེ་
ཞེག་འདི་ག་ཉེན་གྱི་མདོན་སྐྱུ་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་རྒྱ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་སོགས་གྱིས་
ཀྱང་བྱུང་བས་འདི་ལྟར་བརྒྱའི་སྲོང་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་གྱི་དབྱེ་
བ་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་གྱི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་དབྱེ་བ་དེ་གང་གིས་
བྱས་ཤེས་སྲུང་གྱི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སོ། །རྒྱ་ཐ་དད་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐ་
དད་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྲུང་གྱི་རྒྱའི་མཐུ་ཉིད་
ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་སྐྱུག་དང་། རུལ་སྐྱུག་དང་། གཙོ་བོ་
ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབང་སྐྱུག་མ་
བྱུང་བ་ནི། དེགས་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་དག་དབང་སྐྱུག་ཅེས་པ་ལྟར་གཏོགས་
པ། གཙོ་བོ་ཞིང་མཚོན་པར་འོས་པ། ཉག་པ། གཙོ་བོ་སྤྱ། ཀྱང་གྱི་བྱེད་པ་པོ་

ཞིག་སྐྱེད་པ་སྣོས་ཤིག་གསུམ་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དབང་ལྷག་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཉག་པ་དེ་ལ་
ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་སོགས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མ་ཡང་མེད་པས་བདེ་སྤྱད་སོགས་
ཉག་ཏུ་ཅིའི་སྤྱིར་ཡོད་མིན་ཏེ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་དག་རེས་འགའ་
བར་འགྲུབ་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་ལ་འཁྲལ་བ་སྤང་བ་ནི། དབང་ལྷག་ཉག་གྲང་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་གཞན་རེས་འགའ་བ་ལ་སྣོས་པས་འབྲས་བུ་ཉག་ཏུ་བསྐྱེད་
པས་མ་ཁྲབ་པོ་ཞེ་ན། དབང་ལྷག་དེ་ནི་གཞན་ལ་སྣོས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ།
དེས་བྲས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་དེས་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་གང་ལ་སྣོས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་
སྣོས་ན་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་ལྷག་རྒྱ་མིན་པར་
ཐལ་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་ན་དབང་ལྷག་ལ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དབང་མེད་
ཅིང་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པར་བསྐྱེད་དབང་ཡང་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་
ལྷག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་ནའང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་
འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར། རག་ལས་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་ན་དབང་
ལྷག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པ་མི་ཉག་པ་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་རྒྱལ་ཕྱན་ཉག་པས་སྣོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གྲང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་ཕྱན་ཉག་པ་
ནི་སྐར། རྒྱལ་དེ་ཡང་སྤྱོད་མཁའ་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པས་བསྐྱོད་ཅིན་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་རིག་པ་དང་གཙོ་
བོ་བཅའ་པོ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་བདག་ནི་སྐར་ལྟར་ཚོས་ལྲ་ལྟན་ཏེ་རྒྱ་
འབྲས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ཉག་པ་གཅིག་སུ་སྐུས་གྲང་མི་མཐོང་བ་
ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ་ཚོས་ལྲ་ལྟན་ཞིག་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་
ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སྣོད་སྟོབས་དང་རྒྱལ་དང་ལུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་བདེ་
རྒྱལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་སྟེ། དེའི་རང་
བཞིན་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་
རྣམ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་ལྟར་དྲངས་པ་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་ལ་ནང་ནས་སྐྱེས་བྱུང་། སྐྱེ་ནས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་
བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལས་སྐྱེས་བྱུས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་
བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དབང་པོ་ལྟ་
དང་། ཁ་དང་། ཀང་པ་དང་། ལག་པ་དང་། བཤའ་གཅིའི་ལམ་གཉིས་ཏེ་ལས་
གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལུན་མོང་དུ་ཡིད་དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། སྐྱ་དང་།

རེག་བྱ་དང། རོ་དང། གཟུགས་དང། ཇི་སྟེ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བཅས་པས་
ཚོགས་པ་བཅུ་དྲུག་འབྲུང་ཞིང། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་རིམ་བ་ལྟར་ནམ་མཁའ་
དང། ལྗང་དང། མེ་དང། ལྷ་དང། ས་སྟེ་འབྲུང་བ་ལྟ་འབྲུང་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙམ་
གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུར་འགོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རང་བཞིན་ལས་
ཚེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་བཤ་བཅུ་དྲུག་གོ། །

བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྲུང་བ་
རྣམ་ལྟ་འབྲུང། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་
དང། བདེ་སོགས་དོན་ཡིན་པ་དང། དངོས་པོ་ཉལ་བ་དང། ལྟར་ཡོད་སྟེ་བ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དེ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་དུ་
བདེན་པར་ཡོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡང་གསུམ་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སོ་
སོར་རྣམ་བཤ་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཉལ་པ་འདི་གསུམ་པོ་དེ་
བདག་གཅིག་པའམ་བཅའ་པོ་བདེན་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་
གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འགྲེལ་ཚེན་
ལས་སྤྱི་མ་བསལ་ལོ། །རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྤྱོད་སོགས་རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་རིང་སྟེ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གོས་ལ་སོགས་ཏེ་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་བདེ་

སོགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་པས་སོ། །གོས་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པས་དེ་
ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གོས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་
དང་མཚུངས་པས་ན་དེ་ལུས་དགག་པར་དབྱུང་པས་བཀག་ཟེན་པ་མིན་ནམ་
སྟེ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྤོང་གི་ལུགས་ལ་གོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་
སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། བདེ་སོགས་དེ་ལས་
སྣམ་སོགས་འབྱུང་བ་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣམ་སོགས་ལས་བདེ་སོགས་
འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དབྱུང་ན་རྒྱ་སྣམ་སོགས་དེ་བདེན་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སོགས་བདེན་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་
དམིགས་འཕོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རྟག་བསྐྱེད་སྤྱི་དུས་
ན་ཡང་བདེ་བ་སྤོང་བ་ཅིའི་སྤྱིར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །
རྟག་བསྐྱེད་སྤྱི་དུས་ན་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མོར་གྱུར་བས་མི་སྤོང་དོ་ཞེ་ན།
རྟག་པ་དེ་དེས་རགས་པ་དང་དེས་སྤྱི་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རགས་པ་
འདོར་ནས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྱུར་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་རིགས་པ་མཚུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་

བའི་སྤྲ་རགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་རྟག་ཀྱང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་རྟག་གོ་ཞེ་
ན། བདེ་བའི་རགས་པ་དེ་བདེ་བ་ལས་གཞན་མིན་པས་ན་དེ་མི་རྟག་པས་
བདེ་བ་ཡང་གསལ་བར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་བའི། གལ་ཏེ་ཅི་
ཡང་མེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་མ་ལས་ཏིལ་
མར་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། གསལ་བ་སྤར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་
ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་
གསལ་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་ན་ཟན་ཟ་
བ་དེ་མི་གཅོང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ལ། རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་
ཉོས་ལ་དེ་བཞོ་བར་གྱིས་ཤིག།

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་
འཇིག་རྟེན་རྫོངས་པས་ས་བོན་ལ་རས་མ་མཐོང་བས་མི་གོན་ནོ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་
ས་བོན་མི་གོན་པར་རས་གོན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཉིད་ལུགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ངེས་ས་བོན་ལ་
རས་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལའང་
ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྣོ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་མིན་

བས་མི་ཉོགས་པར་འདོད་ན་ནི་སློང་དེས་འབྲས་བུ་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་
བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སློང་འབྲས་བུ་ལྷུ་ལ་ཡིན་པས་སོ།
།བཞི་པ་རང་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ལུས་
འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ལྷུ་ལ་དེས་གཞལ་
བའི་སློང་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སློང་
འབྲས་བུ་ལྷུ་ལ་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་རང་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་
ལུས་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ལྷུ་ལ་དེས་
གཞལ་བའི་སློང་ཉིད་ཀྱང་རྩུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ། འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར་དེ་
ཉིད་དུ་སློང་པ་ཉིད་སློམ་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློམ་བཏགས་
པའི་དངོས་པོ་ལ་མ་རེག་སྟེ་དེ་ལྷུ་ལ་དུ་མ་བྱས་པར་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
སློམ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་བཟུང་བས་དེ་ཤི་བ་མི་འཛིན་
པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་མེད་དངོས་ལ་སློམ་པ་དེའི་སྤྱིར་དགག་བྱ་རྩུན་པའི་
དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་གསལ་བར་རྩུན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་སློང་པ་ཉིད་སློམ་པ་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
ཏེ་དེས་ན་དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་བྱ་ཤི་བ་མི་བ་ལ་བྱ་དེ་མེད་སྐྱམ་པའི་རྣམ་ཉོག་
ནི་བྱ་དེ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་ཉོག་པའི་གོགས་ཡིན་ལ། མེད་འཛིན་དེ་ཡང་རྩུན་
པ་ཡིན་ཡང་ཡོད་འཛིན་དེ་སློང་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་དངོས་
པོ་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོ་བའམ་འདུས་པའི་
རྒྱུན་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ནས་གསར་དུ་
འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བར་དུ་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་མར་འགགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །དབྱུང་ན་མ་གྲུབ་ཅིང་ཚོངས་པས་བདེན་པར་བརྒྱང་བར་བྱས་པ་གང་
མིན་པ་འདི་ནི་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པས་སྐྱུ་མ་ལས་ནི་བྱུང་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་མས་སྐྱུལ་པའི་ཉ་སྲུང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་གང་སྐྱུལ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་གང་
ནས་འོངས་པར་གྱུར་ཅིང་བར་དུ་གནས་པ་དང་མཐར་གང་དུ་འགྲོ་བ་བརྟག་
པར་གྱིས་ཉ། བརྟགས་ན་འགྲོ་འོང་མེད་པར་མཚུངས་ཉ། མདོ་ལས།
གཟུགས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་གང་དུ་འང་མི་འགྲོ་གར་ཡང་གནས་པར་
འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་
གང་ཞེག་གི་རྒྱ་གང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དེ་མེད་ན་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བཙོས་བྱ་ཡིན་པས་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་
པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གང་ཞེག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་
དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་
དེ་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གས་ནས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐའ་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། འགག་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་སྟོང་པར་
སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། དངོས་
པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གྲུབ་ཟེན་པའི་
སྲིད་པོ། །

གཉིས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རྒྱས་དངོས་མེད་དུ་
མི་སྐྱེད་ཀྱང་དེས་དངོས་པོར་སྐྱར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བྱེ་བ་སྐྱག་
བརྒྱ་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་མེད་དེ། ཉག་པའི་
སྲིད་པོ། །གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་དངོས་མེད་དང་མ་བྲལ་བའམ་བྲལ་ནས་འགྱུར།
དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་དངོས་པོ་རི་
ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་དང་བྲལ་ནས་གཞན་
དངོས་པོར་འགྱུར་བའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་སྲིད་དོ། །གཞན་ཡང་དངོས་
མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་བཅད་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་
སྲིད་པ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། གཞན་ཡང་དངོས་མེད་

གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་འགྱུར་ན་དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར་
དངོས་པོ་མེད་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མ་བྲལ་ན་
ཡང་དངོས་པོ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པས་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་
སྲིབ་མཐའ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འང་འགགས་ནས་དངོས་པོ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མ་བྲལ་ན་རང་བཞིན་
གཅིག་ཉིད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་
མི་སྲིད་པའི་སྲིབ་དང་། བྲལ་ན་དངོས་པོའི་ཆེ་དེར་བདེན་པར་འགལ་ཏེ།
གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་བ་སྟར་
རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་སྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་
པ་མིན་པ་དེའི་སྲིབ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་
འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་པར་
དབྱུད་ན་སྟོང་པོ་མེད་པས་ཚུ་ཤིང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ལས། རི་སྟར་ཚུ་ཤིང་རྫོན་པའི་སྟོང་པོ་ལ། །སྟོང་པོ་འདོད་སྲིབ་མི་ཡིས་
དེ་གཤེགས་ཀྱང་། །ནང་དང་སྲི་རོལ་ཀུན་ལ་སྟོང་པོ་མེད། །ཚོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་འཁོར་བའང་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བྱད་པར་མེད་
དོ། །མདོ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྐྱེན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ག ༡ ཞེས་རབ་ཀྱི་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
ཚོས་བརྒྱད་ལ་སློ་མཉམ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སློང་རྗེ་བསྐྱེད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སློང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་
ཞོར་བ་ཅི་ཡོད། སེམས་ཅན་གང་གིས་བསྟོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱས་པའམ་ཡོངས་
སུ་བརྟུས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། བན་གཞོད་གང་ལས་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡིན། སྟན་མི་སྟན་མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བཙའ་
བར་བྱས་ན་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་སློང་ཅིང་ཡུལ་གང་ལ་སློང་དབྱེད་ན་གསོན་
པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་མ་གྲུབ་པས་གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ། ཚེ་སྤི་མ་
འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེ་འདིར་ཆེགས་ཀྱིས་འཚོ་བ་ནི།

བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འཐབ་པ་དང་ཕན་གདགས་པར་སྐྱོ་
བའི་རྒྱ་དག་གིས་ཡིད་རབ་ཏུ་འབྲུགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བ་
མ་ཐོབ་པས་སྲུང་ན་དང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་རང་གི་སྐོ་གསུམ་གྱིས་འབད་ཚོལ་
དང་། གཞན་ལ་ཚོད་པ་དང་། བདག་གཞན་ཕན་ཚུན་ལུས་གཙོད་པ་དང་
འབྲེགས་པ་དང་སྤྲིག་པ་མང་པོ་དག་གིས་ཚོགས་ཆེན་པོས་འཚོ་བར་སྤང་
ངོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ནི། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
འོངས་ནས་བདེ་བ་མང་པོ་སྐྱོད་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་ཉེ་ནས་ངན་སོང་གི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡུན་རིང་ཞིང་མི་བཟད་པ་རྣམས་སུ་སྤང་བར་སྤང་ངོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིད་པ་སྤྱིའི་ཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐར་པ་དང་
འགལ་བ་ནི། སྤྱིད་པ་ན་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གཡང་ས་མང་ཞིང་དེར་ནི་ཐར་
པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོགས་པ་མིན་པར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་
འཛིན་པ་འདི་འདྲ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྐྱོང་ཉིད་ཚོགས་པ་དང་
དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ན། སྤྱིད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོགས་པ་
འདི་འདྲ་མེད་པས། དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཚོ་
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་བརྒྱུག་དགའ་བ་ནི། དེར་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱོང་ཉིད་མ་
ཚོགས་པས་དགོ་བ་སྐྱུབ་པའི་སྐྱོབས་ཚུང་ཞིང་དེར་ནི་དགོ་བའི་ཉེན་དལ་

འགྲོར་གྱི་ཆེ་ཡང་ཐུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆེ་གནས་དུས་དེར་ཡང་གསོན་པ་
 དང་ནད་མེད་གྱི་ཐབས་སོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་ངལ་བ་དང་གཉིད་དང་
 གཞན་གྱིས་འཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དོན་མེད་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་གྱིས་ཆེ་འདི་དོན་མེད་དུ་སྐྱར་དུ་འདའ་ཞིང་། སྐང་
 བ་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བས་ན། དེར་ཡང་
 དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྣམ་གཤམ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་དེ་བརློག་པའི་
 ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད། རང་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བར་མ་ཟད་གྱི་གཞན་གྱིས་
 འགལ་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ནི་སྤྱང་སྤྱིར་
 བདུད་ནི་བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེར་ནི་བདུད་གྱིས་བསྟན་པ་ལོག་པའི་ལམ་
 མང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་དཀའ་
 རྟེ། དེ་དག་གི་སྟོབས་གྱིས་སྤར་ཡང་དལ་བ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་བ་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ་ཉོན་མོངས་ཚུ་བོ་སྤང་དཀའ་སྟེ། ཨེ་མ་འཁོར་
 བ་འདི་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱད་མར་སྤོང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བཅེ་བས་
 སྐྱེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེ་བར་འཛིན་པ་
 ནི། དེ་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བར་གནས་ཀྱང་རང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་
 ལ་ཞུགས་པ་མ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚུ་བོར་
 གནས་ལ་འདི་དག་གྱི་ཏུད་སྤྱང་བྱ་བར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཡང་

ཡང་ཁྱེས་བྱས་ཤིང་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་
སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་གནས་གྱུར། དེ་ལ་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྫོམ་བ་བཞིན་དུ་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་རྫོམ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཡང་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་བ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་
བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་བ་ལ་སྤོད་པས་གནས་བ་རྣམས་ལ་དང་བོ་ཉིད་དུ་འཆི་
བདག་གིས་གསོད་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱུང་བའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་འོང་བས་འདི་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་འདིས་བཅིངས་
སོ། །ཞེས་དགོངས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ལས། བདེ་བར་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་
གྱི་མེས་གདུངས་བ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་སྤྱིན་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་
བའི་རང་གི་བདེ་བའི་ཚོགས་གྱི་ཆར་གྱིས་དེ་དག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཞི་བར་
བྱེད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།

གཉིས་བ་པན་པའི་རྒྱར་སྟོན་པ་ནི། རམ་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་
དམིགས་བ་མེད་པར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུས་
པས་ཐབས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཏེ་རང་གི་ཚོགས་གཉིས་
རྫོགས་ནས་གཞན་དམིགས་པས་སྤུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་
ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་སྟམ་དུ་དགོངས་པས་སོ། །ལེ་ལུ་དགུ་བ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །།

ཡི་ཏུ་བཏུ་བ། བསྐྱོ་བ་བཤད་བ།

གསུམ་པ་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསོད་
ནམས་བསྐྱོ་བ་དང་། བཀའ་རྒྱུ་རྩལ་པའི་ཕྱག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གདུལ་བྱ་གཞན་དོན་དང་། ཚུམ་པ་པོ་རང་གི་དོན་དང་། ཐུན་མོང་བསྟན་པའི་
དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་འགྲུབ་པའི་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་
བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འདུ་དང་། བྱུང་པར་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་
དུ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། བདག་
གིས་བྱང་ཚུབ་སྦྱོང་པ་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །དགོ་བ་གང་
དེས་འགོ་བ་ཀུན། །བྱང་ཚུབ་སྦྱོང་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། ཅེས་བའོ། །

གཉིས་པ་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ན་ལུས་དང་
སེམས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བའི་ནད་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་དག་བདག་གི་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག། དེ་དག་སངས་རྒྱུས་

ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག
འགྲོ་བས། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་བཅེ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིས། །
སྦྱིན་པའི་བདེ་བ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཉེ་བར་སྐྱོད་
རྣམས་ཀྱིས། །བདེ་བ་དེ་ཡི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །བདེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཤོག།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དན་འགྲོ་དང་། བདེ་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་དོན་དུ་
བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེལ་ཡང་ཞི་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་
མཐུས་ཞི་བར་སྐྱོན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་
དམྱལ་བ་དག།གང་དག་རི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཏུ་ནི་ལྷུས་ཅན་
རྣམས། །བདེ་ཅན་བདེ་བས་དགའ་བར་ཤོག།ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་བྱུར་ཅན་དང་། ལུ་བྱུར་དོལ་བ་དང་། ཨ་ལུ་ཟེར་བ་
དང་། སོ་ཐམ་པ་དང་། ཀྱི་ཏུད་ཟེར་བ་དང་། ལྷུངས་ལྟར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་
ལྟར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་སྟེ། བྱང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་དམྱལ་
བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་རྩོ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བོ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ཡང་སོས་དང་།
ཐེག་ནག་དང་། བསྐྱེལ་འཛོམས་དང་། ཏུ་འབོད་དང་། ཏུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་།

ཚ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། མནར་མེད་པ་སྟེ་ཚ་བས་ཉམ་ཐག་པའི་དཔྱུལ་
 བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསེལ་བར་ཤོག་པའ་གི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ཡང་། །དེ་
 ལ་དགའ་ཚལ་སྐྱུག་གུར་ཤོག། །འཕལ་མ་མི་ཡི་སྣོང་པོ་དག། །དཔག་བསམ་
 ཤིང་དུ་འཁྱུངས་པར་ཤོག། མཐིང་རིལ་དུར་པ་དག་དང་ངང་པ་དང་། །བཞད་
 སོགས་སྐད་སྟོན་འབྲིན་པས་མཛེས་གྱུར་ཞིང་། །བརྗེ་བྱི་བསྐྱུང་ཆེ་ལྡན་མཚོ་
 དག་གིས། །དཔྱུལ་བའི་ས་སྤོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་ཤོག། །སོལ་ཕུང་དེ་
 ཡང་རིན་ཆེན་ཕུང་པོར་གྱུར། །ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ས་གཞི་ཤེལ་གི་ས་གཞི་
 བསྟར་བར་ཤོག། བསྐྱེད་འཛོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཚོད་པ་ཡི་གཞུང་མེད་
 ཁང་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་ཤོག། མདག་མ་
 མེ་དང་དོ་བསྐྱེད་པ་དང་མཚོན་གི་ཆར་པ་དག། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཏོག་
 ཆར་བར་གྱུར། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མཚོན་གིས་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་ནི།
 དེང་ནས་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་སྤྱིར་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་ཤོག། ཚུ་བོ་རབ་མེད་མེ་དང་
 འབྲ་བའི་ནང་དུ་བྱིང་བ་དག་འགྲུབ་ཆོག་ནས་ཞིག་པར་གྱུར་ཏེ་རུས་གོང་མེ་
 ཏོག་གྱུར་མཛོད་ལྟར་དཀར་པོར་གྱུར་པ་རྣམས། བདག་གི་དགོ་བའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དལ་གིས་འབབ་པར་
 གནས་པར་ཤོག།

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་འདིར་ནི་གཤེགས་རྗེའི་མི་དང་ཁྱ་དང་བྱ་ཚོད་མི་
 བཟང་རྣམས་སྐྱེད། གྱུན་ནས་སྐྱེད་པ་སེལ་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་

བའི་མ་ཐུ་བཟང་འདི་གོ་སྲུ་ཡི་མ་ཐུ་སྣམ་སྟེ། བྱེན་དུ་བལྟས་པས་ནམ་མཁའི་
 དགྲིལ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་བཞུགས་
 བ་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དང་བའི་ཤྱགས་ཀྱིས་སྟོན་དང་བྲལ་ནས་
 ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་ཤོག། མེ་ཏོག་ཆར་བ་སྟོས་ཚུ་
 དང་འདྲེས་པ་འབབ་བ་ཡིས་དཔྱལ་བའི་མེ་མདག་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་པ་
 མཐོང་གྱུར་ནས། སྟོ་བྱུར་བདེ་བས་ཚིམ་པ་འདི་ཅི་ལས་གྱུར་བསམས་པ་
 དང་སེམས་དཔྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་པོ་ཕྱག་ན་བརྒྱ་བསྣམས་པ་
 སྲུན་རས་གཟིགས་མཐོང་བར་ཤོག། འགའ་ཞིག་གིས་འཇམ་དབྱངས་མཐོང་
 བས་གཞན་རྣམས་ལ་གྲོགས་དག་ཅེས་བོས་ཏེ། འཇིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་
 བར་ཚུར་ཤོག་ཏུ་བུའི་ཐད་དུ་ནི་གང་གིས་མ་ཐུ་ཡིས་སྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དགའ་བའི་ཤྱགས་སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་སྐྱོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དཔྱལ་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་སེལ་རུས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དང་སེལ་བར་
 བྱེད་པའི་བཅེ་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་གཞོན་ནུ་ཟུར་ཕུད་ཅན་འབར་བ་འཇམ་
 དབྱངས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་ན། གཞན་དུ་གྲོས་ཏེ་ཅི་ཞིག་
 ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིན་མི་དགོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་བཅ་
 དག་གིས་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱལ་ལ་མཚོད་ཅིང་། ཤྱགས་རྗེས་བརྒྱན་པའི་སྲུན་དང་
 ལྷན་པའི་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་འཇམ་དབྱངས་
 ཁང་བ་བཅེགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་པའི་

ནང་ན་བཞུགས་པ་འདི་སྟོས་ཞེས་སོགས་རྣམས་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་འཇམ་དབྱེད་སྟེང་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དཔྱུལ་དགའ་བས་ཀྱ་ཚོ་
འདོན་པར་ཤོག། །དེ་སྟར་བདག་གི་དགོ་ཚས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་
སྟེ་བྱམས་པ་དང་ས་ཡི་སྟོང་པོ་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་པ་རྣམས་སེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་
རྩ་འབྲུལ་གྱི་མ་གྲུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེན་བདེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བསེལ་
ཞིང་དེ་ཞེས་དང་ལྡན་ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དེ་
དག་མདོན་པར་དགའ་གྱུར་ཅིག།

གཉིས་པ་ནི། དུད་འགོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་མི་སྟན་པའི་མི་
བཞིན་དུ། །ཟས་སྐོམ་མི་རྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་མེད་པར། ཡི་དུགས་རྣམས་ནི་
བདེ་བར་གྱུར། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི། །ཕྱག་ནས་འབབ་
པའི་འོ་རྒྱན་གྱིས། །ཡི་དུགས་རྣམས་ནི་ཚིམ་བྲས་ཤིང་། །ལྷས་བྲས་ཏྲག་ཏུ་
བསེལ་བར་ཤོག།

གཉིས་པ་ནི། འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་། །འོན་པས་
ཏྲག་ཏུ་སྐྱ་ཐོས་ཤོག། །སྟོ་སྐྱ་འབྲུལ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྐྱམ་མའང་གཞོད་མེད་
བཙའ་བར་ཤོག། །གཅེར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་དང་། །བགྲེས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བྲས་དག་དང་། །སྐོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུ་དག་དང་། །བཏུང་བ་ཞེས་པོ་

ཐོབ་པར་ཤོག། བཀའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞོར་ཐོབ་ཤོག། རྒྱ་ངན་ཉམ་ཐག་དགའ་
 ཐོབ་ཤོག། གཞི་ཆད་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། རྒྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་
 བདེས་མི་བརྗེ་བའི་བརྟན་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག། སེམས་ཅན་ནད་པ་
 རི་སྟེང་ལ། རྒྱུར་དུ་ནད་ལས་ཐར་པར་གྱུར། །འགྲོ་བའི་ནད་རྣམས་མ་ལུས་
 ལ། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག། རྒྱུག་པ་རྣམས་ནི་འཇིགས་མེད་ཤོག། །
 བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གོལ་བར་གྱུར། །མ་སྐྱ་མེད་རྣམས་ནི་མ་སྐྱ་ལྡན་ཞིང་། །
 བན་ཚུན་སེམས་ནི་མཉེན་པ་སྟེ། །མན་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག། །
 མགྲོན་པོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག། །
 གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བྱེད་ལ། །དེ་འབད་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བར་ཤོག། རྒྱ་
 དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བསམ་པ་འབྱུང་གྱུར་ཏེ། །ཚུ་ ཡི་
 རོགས་སུ་བདེར་སྤྱིན་ནས། །གཉེན་དང་ལྡན་ཅིག་གང་དགའ་བར་ཤོག། རྒྱ་
 ངམ་ལམ་གོལ་འབྲུམས་པ་དང་། །མགྲོན་པོ་དག་དང་ཕྱད་གྱུར་ཏེ། །ཚོམ་
 རྒྱན་སྟག་སོགས་འཇིགས་མེད་པར། །མི་ངལ་བདེ་སྟག་འདོད་པར་ཤོག།
 འགྲོག་དགོན་ལ་སོགས་པ་ལམ་མེད་ཅིང་ཉམ་ང་བར། །བྱིས་པ་དང་གཞན་པོ་
 མགོན་མེད་པ་གཉིད་ལོག་སྤོས་ཤིང་རབ་སྤོས་རྣམས་ལྟ་དག་གིས་སྤུང་བར་
 བྱེད་པར་ཤོག། མི་ངལ་བར་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལས་ཐར་པ་དང་དད་དང་ཤེས་
 རབ་བཅེར་ལྡན་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་ཟས་དང་སྤྱོད་པ་ལུན་སུམ་
 ཚོགས་ནས་རྟག་ཏུ་ཆེ་རབས་བྱུར་ཅིག། །འཇིག་རྟེན་ནམ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཛོད་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་ཤོག།
དེ་དག་ལ་ཕན་ཚུན་ཚོད་པ་མེད་ཅིང་འཆེ་བ་མེད་པར་རང་དབང་དུ་ནི་སྤྱོད་
པར་ཤོག། །སེམས་ཅན་གཟི་བརླིང་ཚུང་དུ་གང་། །དེ་དག་གཟི་བརླིང་ཆེན་
པོར་ཤོག། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་ག་ཟུགས་ངན་པ། །ག་ཟུགས་བཟང་ཐུན་སུམ་
ཚོགས་གྱུར་ཅིག། །འཛིག་ཉེན་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་སྐྱེས་པ་ཉིད་
གྱུར་ཅིག། །མ་རབས་རྣམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་དག་གྲང་བཅོམ་པར་
ཤོག།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། བདག་གིས་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་
ལུས་པ། །སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །ཉལ་ཏུ་དགོ་བ་བྱེད་པར་ཤོག། །
ཅེས་སྦྱིར་ཕན་པ་ཅམ་དང་། །བྱད་པར་དུ་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་མི་
འབྲལ་ཞིང་སྦྱོར་བ་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོལ་བར་ཤོག། །ཐུན་སུམ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་། །འགལ་རྒྱུན་བདུད་ཀྱི་ལས་གྲང་སྤངས་
བར་ཤོག། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་བསྐྱོ་བ་ནི།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཆེ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་ཤོག། །ཉལ་
ཏུ་བདེ་བར་འཆོ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་བའི་སྐྱ་ཡང་གྲགས་མ་གྱུར། །དཔག་
བསམ་ཤིང་གི་སྦྱེད་མོས་ཚལ། །སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱེས། །

ཚོས་སྣོན་སྒྲོག་པས་གང་བ་ཡིས། །སྤོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག།
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་གཞི་དང་། །གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་བ་དང་། །ལག་
 མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བཱེུ་བུའི། །རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག། །
 འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགུར་ཉེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མང་པོ་དག། །རང་རང་གི་ལེགས་བ་སྟེ་རྩུ་འཕྱུལ་ལ་སོགས་པས་ས་
 ཉེད་དགོ་བ་རྒྱན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་གྱུར་ཅིག་ལུས་ཅན་གྱིས་བྱ་
 དང་ནི་ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་མཁའ་ལས་
 གྲང་ཚོས་གྱི་སྒྲ། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག། །དེ་དག་ཉག་ཏུ་སངས་
 རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་དང་ཕྱད་གྱུར་ཅིག། །ཕྱད་ནས་གྲང་མཚོད་པའི་
 སྒྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས་འགྲོ་བའི་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་མཚོད་པར་ཤོག། །ལྟ་
 ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ལོ་ཉོག་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག། །རྒྱལ་
 པོ་ཚོས་བཞིན་བྱེད་གྱུར་ཅིག། །འཇིག་རྟེན་དག་གྲང་དར་བ་ཤོག། །སྣོན་རྣམས་
 མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། །ནད་གདོན་དང་སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་བ་ཞི་བར་བྱེད་
 པའི་གསང་སྤྲགས་གྱི་བཟླས་བཟོད་བྱས་པའི་འགོས་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་བ་ལྟར་འགྲུབ་པར་ཤོག། །མཁའ་འགྲོ་དང་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་བ་
 གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲང་སྟོང་རྗེའི་སེམས་གང་ལྡན་པར་གྱུར་
 ཅིག་གཉིས་བ་མི་འདོད་བ་དང་འབྲལ་བར་སྒྲོན་བ་ནི། །སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་
 སྤྲག་མ་འགྱུར། །འཇིགས་དང་གཞན་གྱིས་བརྟུས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །འགའ་

ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱུར།

གཉིས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་བསྡོམ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྦྱིར་བསྡོམ་བ་ནི། གཙུག་ལག་ནི་ཚོས་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཁང་བའམ།
དགོ་འདུན་གྱི་ཁང་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་སུ་དགོ་འདུན་རྣམས་སྟོག་པ་དང་ཁ་
བཏོན་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྦྱོད་གྱི་བྱ་བ་རྒྱས་ཤིང་ལེགས་པར་གནས་པར་
ཤོག། །ཉག་ཏུ་དགོ་འདུན་རྣམས་མ་ཐུན་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དོན་ཡང་རི་
ལྟར་དགོངས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པར་ཤོག། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་དུ་བསྡོམ་བ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པར་
འདོད་པའི་དགོ་སྟོང་དག་དཔེན་པ་དག་གྲང་ཐོབ་པར་ཤོག། །དེར་ཡང་གཡེང་
བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི་སེམས་ནི་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། དགོ་བ་ལ་རི་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རུང་བས་དགོ་བསྟོམ་པར་གྱུར་ཅིག་དགོ་སྟོང་
མ་རྣམས་རྙེད་ལྡན་ཞིང་པན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་
བར་ཤོག། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱང་བ་ཀུན་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་མེད་པར་
གྱུར་ཅིག། །གལ་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་ན་དེས་ཡིད་རྒྱང་སྟེ་འགྲོད་ནས་ཉག་
ཏུ་སྟེག་པ་ཟད་བྱེད་ཤོག་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱི་མར་བདེ་འགོ་དག་གྲང་
ཐོབ་གྱུར་ནས། དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་
བཀུར་བ་དང་། །བསོད་སྟོམས་དག་གྲང་རྙེད་པར་ཤོག། །རྒྱུད་ནི་ང་རྒྱལ་ལ་
སོགས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པར་དང་། རྟོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་

ཤོག། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་སྲོང་ཞིང་
སློ་གསུམ་གྱི་དཀའ་བ་སྲོད་པ་མེད་པར་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་ལས་ལྷག་
པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་སྤྱར་འགྲུབ་ཤོག། །སེམས་
ཅན་ཀུན་གྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཚོད་བྱེད་ཅིང་། །
སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཀྱིས། །ཉལ་ཏུ་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འགྲོ་དོན་རི་
ལྟར་ཐུགས་ལ་དགོངས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པར་ཤོག། །མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་དེ་འགྲོར་ཤོག། །དེ་
བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་འདས་ཀྱི་བདེ་
བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། བདག་གྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་
རིན་གྱིས། །ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་དུ། །ཉལ་ཏུ་ཆེ་རབས་བྱུང་བ་དང་། །
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། །འདི་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདི་ལྟར་སློན་ལམ་
གདབ་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་ཀྱི། །འདིས་སློབ་དཔོན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་
སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲིག་པ་མེད་པས་སྤྲིག་བཤུགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འབྲེལ་པ་དག་ལས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ། །བདག་ནི་ཁ་ཟས་
གྱི་ན་སྟེ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལུས་ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཚོ་བར་ཤོག། །
ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་དཔེན་གནས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་གྱུར་

ཅིག་གང་ཆེ་བལྟ་བར་འདོད་པའམ། །རྩུང་བཟང་ཟི་བར་འདོད་ན་ཡང་། །མགོན་
པོ་འཇམ་དབྱུངས་དེ་ཉིད་ནི། །གོགས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག །
སྟོགས་བརྩུ་ནམ་མཁའི་མཐམས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་སྐྱབ་
པའི་སྲིད། །ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱུངས་སྟོད་མཛད་པ། །བདག་གི་སྟོད་པའང་དེ་
འདྲར་ཤོག །ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་
པ། །དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེལ་སེལ་བར་
ཤོག །འགྲོ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེལ་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྦྱིན་གྱུར་
ཅིག །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་ལ་སྟོད་པར་ཤོག

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེལ་གྱི་ནད་སེལ་བའི་སྦྱན་གཅིག་ལྟ།
གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟོ་དང་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ཅིག

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདག་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་བྱེད་པའི་
དགོ་སྟོ་འབྱུང་བའི་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །གང་གི་དྲིན་
གྱིས་བདག་གི་དགོ་བའི་སྟོགས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བཀའ་དྲིན་ཅན་པའི་སྟོ་ནས་ཐུག་
འཆའ་བའོ། །ལེ་ཏུ་བརྩུ་བ་བཤེས་ཐེན་ཏོ། །།

གསུམ་པ། མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པའི་ལམ། |རྒྱལ་སྐས་
 སྐྱོད་པ་པ་རོལ་སྤྱོད་པ་དུག། ལེགས་སྟོན་གཞུང་འདི་བཤད་པའི་དགོ་བ་
 ཡིས། |འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཚུབ་སྐྱོད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། |ངན་སོང་རྣམས་ནི་མི་
 བཟད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས། |རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཐར་པའི་ལམ་རྟོན་ནས། |
 ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔལ་ལྷན་པའི། |སྤྱང་ན་འདས་པའི་
 གོང་དུ་སྤྱར་འཇུག་ཤོག། |བདེ་འགོ་བདེ་བའི་དཔལ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། |
 འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྤྱིང་པོ་མེད་རྟོགས་ནས། |གཟུང་འཛིན་མཚན་མའི་སྐྱོས་
 པ་རབ་ཞི་བའི། |ཟག་མེད་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་སྐྱོད་པར་ཤོག། |གང་གི་སྟོབས་
 གིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་གི། |སྤྱོད་པ་ཀུན་སེལ་པན་བདེ་བརྗོད་ཚེ། |
 རྣམ་པར་རྒྱས་བྱེད་ཐུབ་བསྟན་འོད་བརྒྱ་ཅན། |འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་
 དུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག། |བསྐྱབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མངོན་འཛིན་
 ཅིང་། |མཁྱེན་བཅེ་ཐབས་མཁས་སུ་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིས། |བདེ་གཤེགས་
 བསྟན་དང་འགྲོ་ཀུན་ལེགས་སྐྱོང་བའི། |བཤེས་གཉེན་མཚོག་རྣམས་སྐྱེ་ཆེ་
 བཏན་གྱུར་ཅིག། |བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་རབ་ཞུགས་སྐྱེས་བུ་རྣམས། |སྟོམ་
 ལས་འདུ་འཛི་འཚིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། |རྩལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་པའི་
 སྐྱོར་བ་ཡིས། |ཏྲུ་ཏུ་སྐྱོ་གསུམ་དོན་ཡོད་སྐྱོད་པར་ཤོག། |མཁའ་ལས་དུས་

སྐྱུ་ལྷ་ཡིས་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ས་ཆེན་འབྲུ་སྒྲིན་ཅི་ཤིང་བཟང་པོས་བརྒྱན།།
སྐྱེ་བོ་རབ་བདེ་པན་ཚུན་བྱམས་ལྡན་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སྦྱོད་པར་
ཤོག །བདག་གྲང་དེང་ནས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ནམ་
ཡང་མི་ཆགས་ཤིང་། །རང་ཉིད་ཐར་པའང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར། །འགྲོ་བའི་
དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བཅོམ་པར་ཤོག །གང་དག་བདག་ལ་ཆགས་དང་སྤང་བ་དང་། །
བསྦྱོད་དང་སྦྱོད་དང་པན་དང་གཞོད་བྱེད་གྲང་། །གང་གིས་བདག་མཐོང་ཐོས་
དང་བློན་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་སྐྱུར་དུ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། །ལྷང་རིགས་སྐྱེ་བ་ཐོགས་མེད་གྱིས་དཔལ་
ཨེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱུར་བའོ།། །།

བཞི་པ། བར་བྱང་སློབ་ཆེན།

༩ ར་མོ་བྱུང་བོ་རྟེ་སངས་ཡ། །རབ་འབྲེལ་ས་རྒྱ་མཚོ་ཇི་སྟེད་ཞིང་གི་
 ཁྱོན། །ཐུབ་དབང་ཉི་མ་འབར་བའི་སྤང་བས་ཁྱབ། །འཁོར་གྱི་དབྱུང་སྐྱེ་མི་
 འཇིགས་སེང་གའི་སྐྱེས། །དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དམ་ཚེས་སློབ་འཕར་དགྱེ། །
 ཟབ་ཞི་མཐའ་བརྒྱད་སློབ་བྲལ་མེ་ལོང་དུ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་འཆར་
 བའི་ངང་ཚུལ་ལས། །འཤེས་དང་འཤེས་བྱ་ཐ་དད་མ་དམིགས་པའི། །འཤེས་རབ་
 འཁོར་ལོའི་འཕྲུལ་ཆེན་ཅི་ཡང་གཡོ། །ངོ་མཚར་རྣམ་ཐར་སྐྱེ་གསར་བ་
 ཡིས། །སྲིད་ཞི་མཐའ་དག་ཁབས་པའི་མད་བྱུང་དང་། །སྟན་ཅིག་སློབ་གྲོས་མི་
 ཟབ་ཞི་བ་ལྟ། །གྲགས་སྟན་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱེ་བའི་དབྱུང་ན་མཐོ། །མགོན་དེས་སྟེ་
 སློབ་མཛོད་ཁང་བརྟེན་བའི་དགྱེས། །འཚོས་སློབ་གཉིས་སྟན་ཡིད་བཞིན་
 དབང་གི་རྒྱལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་ཡུལ་ཟབ་མོ་ལ། །འཇུག་ཚུལ་
 ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལམ་མཚོག་འདི་བྱུང་། །འཕགས་བོད་མཁས་དབང་དུ་མས་
 འཆད་ཉན་སློབ། །འབྲེལ་གཞུང་རིན་ཆེན་ཐང་མར་བཟུལ་བ་ལས། །ཉུང་དུའི་
 ཚིག་གིས་རྒྱ་ཆེའི་དོན་གསལ་བ། །བྱང་སེམས་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་
 བསྐུལ་འདི་ཡིན། །ཉི་མ་སྐྱབ་ལྟར་གྲགས་གཞུང་བཟང་འདིར། །རྣམ་མཁྱེན་
 འཇུག་དོགས་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ། །སློབ་འཇུག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱངས་པར་
 ཕྱིན་དུག། །སློབ་པ་ཡོངས་བསྟོ་བཅས་པའི་དོན་དུ་འདུས། །དེ་ཕྱིར་མཚོག་

གི་ཞལ་ལུང་ཉི་ཟེང་གྱིས། །བྱམ་པའི་ས་སྐྱོང་བརྗོད་འདབ་ཡངས་མ། །ཚོས་
དབྱིངས་བཟང་མེད་ལྷགས་བསྐྱེད་རི་དབང་ལྟར། །མངོན་མཐོད་དཔལ་གྱིས་
ཚོས་སྐྱེན་ཕྱི་མོར་བསྐྱུན། །གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བའི་ངོ་མཚར་ཅན། །
བསྐྱེད་འགོ་སྐྱི་ལ་སྐྱེན་པའི་བཅས་གཅིག་ལུ། །སྤྲེད་གོ་མི་ཡི་ཚངས་དབང་
རིམ་བྱོན་གྱི། །བྱུག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་མི་རྒྱབ་དར་བར་མཛད། །རྣམ་དགའ་
བདག་པོའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། །རང་གཞན་འགོ་བའི་དགོ་རྩ་གང་མཚིས་
རྣམས། །བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་འབབ་པའི་ཡོངས་བསྐྱོ་མཚོག། །སྤྲུལ་བཅས་
རྒྱལ་བའི་ངི་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །

ཅས་པའི་པར་བྱང་སྐྱོན་ཚིག་དང་བཅས་པ་འདི་ནི། །ས་སྐྱོང་མེད་
དབང་པོ་མཚོག་གི་བཀའ་བསྐྱེད་ལྟར། །རྒྱལ་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་གྱི་
ཉི་མ་སྐྱོ་གོས་རྒྱས་པའི་སྤྲེས་སྤྲུལ་པ། །སྤྲུལ་དུ་གཟུ་ཁྱི་བྱུ་བ་ཏུ། །།